

AISEA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57
58	59	60	61	62	63	64	65	66										

CHAPTER 1

Na raivotu nei Aisea na luve i Emosi, ena nona raica na veika me baleti Juta kei Jerusalemi ena gauna i Usaia, Jocame, Easi, kei Esekaia, ratou na Tui Juta.

² Rogoca, na lomalagi, ka dolava mai na daligamu, na vuravura! Ni sa vosa mai na Kalou o Jiova, "Ka'u a veisusu ka veituberi mai vei ira na luvequ, ia o ira, era sa qai vuki tani tale mai vei Au;

³ Na bulumakau e kila na kena i taukei, kei na asa na bai ni nona Turaga; ia o ira na Isireli, era sega tu ni kila, o ira na noqu tamata, era sega ni bau via kauwai mai vei au."

⁴ Ulei na matanitu sa ca na tamata sa bikai ena caka cala, sa tubu me levu na i vakarau vakasisila, era sa vakaleqai vakalevu na gone, era sa guilecavi Jiova, era vakacudruya me cudru na Yalosavasava i Isireli, era sa vuki tani vakanadaku.

⁵ Cava mo do'u mokuti tale kina? Dou sa na qai ca tikoga vakalevu nomudou qavokavoka sa tauvimate, na yalomudou sa tu vakadua, sa yali kina na bula.

⁶ Mai na qeteqete ni yavamudou me tara yani na nomudou qavokavoka sa sega ni qai dua na i vakaraitaki ni bula me kune kina, ia sa kune ga kina na mavomavoa, kei na mawe ni vakacacani; ka sega ni bau dua na vei qaravi e bau vakayacori kina se lumuti tu ena waiwai.

⁷ Nomudou vanua sa lala, nomudou vei koro lelevu sa vakamai ena buka; o ira na kai tani era sa mai kania na nomudou veiwere ena matamudou; sa ra qai biuta tu me lala ni ra sa mai taura ka vukica na kai tani.

⁸ O ira na goneyalewa ni Saioni era sa biu tu me vaka e dua na vale e tara me cegu kina vakalailai na tamata ena vei loga ni vaini, vaka talega na vale ni veimaroroi ena loga ni kiukaba, me vaka na koro sa vakacacani.

⁹ Vaka vo o Jiova ni lewe vuqa me qai biuta mai e vica me vo tiko vei keda, oi keda eda na via tautauvata kei Sotoma, eda na tautauvata talega kei Komora.

¹⁰ Dou rogoca na vosa i Jiova oi kemudou na vakatulewa tiko mai Sotoma; dou rogoca vinaka na vunau ni noda Kalou, oi kemudou na kai Komora:

¹¹ "A cava sara mada na i naki ni nomudou dauvakacaboi soro mai vei au?" sa tukuna o Jiova, "Sa levu tu vei au na sipi tagane me i soro kama kei na uro ni bulumakau, e vakani tu vakavinaka au sega ni marautaka na dra ni bulumakau, se lami, se dra ni me.

¹² "Ni dou sa lako mai mo dou mai tu e mataqu o cei sa vakadonuya vei kemudou me

taura me na ciqoma na ligamudou, ni dou sa mai buturaka ka vakacacana na Noqu loma ni bai?

13 Me kakua ni kau tale mai na i soro vakaveitalia na i madrali boivinaka e vakasisila vei Au na Vula Vou, na SigaTabu kei na kacivi mo dou vakasoqoni vata mai" Au sa sega ni vosota rawa na i valavala ca kei na soqosoqo tabu.

14 Na nomudou Vula Vou kei na nomudou Solevu tabu sa cata na lomaqu, sa vakararawataki Au tiko, ka sa mai vaka vu leqa vei Au.

15 Ni do'u sa dodoka na ligamudou, mai vei au ka'u na tabonaka na mataqu mai vei kemudou; e dina ni dou masu mai vakavuqa, ka'u na sega ni rogoa na ligamudou sa sinai ena dra.

16 "Vakasavasavataki kemudou, me savasava vinaka na nomudou bula; dou biuta tani e mataqu na nomudou i tovo ca, me sa rauta na caka ca,

17 Vulica na caka vinaka; segata na lewa dodonu, cudruvi koya na tamata ca, maroroi ira na luve ni yali, dau vukei ira na yada.

18 "Dou lako mai, me tou veivosaki vata" sa tukuna o Jiova, "Ke sa vaka na ka kulakula na nomudou i valavala ca sa na vulavula me vaka na vulavula ni uca cevata; ke sa mani damu vakula sara, sa na vaka ga na vuti ka ni sipi.

19 Kevaka do'u sa loma rawarawa mo dou vakarorogo, dou na kania na vuata ni vanua;

20 Ia kevaka dou cata ka talaidredre, ena tarai kemudou na i seleiwau;" ni sa vosa dina oqo mai na gusu i Jiova.

21 Na kena yaco me dautagane na koro ka dauyalodina! Koro daulewa dodonu, a ka dodonu ga ka dau tiko kina; ia e daidai sa tiko kina na daulaba.

22 Na nomu siliva sa vuki me veveka mai, na nomu waini sa veiwaki vata kei na wai.

23 O ira na nomu ravouvou era sa dautalaidredre, era sa veitokani vata kei ira na daubutako: era dauvinakati ira na daurawa ka ena sala tani, ka ra muria me ra saumi Iesu: era sa sega ni lewa dodonu, ena vukudra na luve ni yali kei na nodra sega ni raici vinaka na yada.

24 O koya oqo sa tukuna kina na Turaga, o Jiova ni lewe vuqa, o Koya na kaukauwa i Isireli, "Io, Ka'u na vakacegui Au mai vei ira na Kequ meca, ka vakayacora na cudru vei ira era cati Au.

25 Au na vukica vei iko na ligaqu me tarai iko ka'u na savata laivi na veveka mai na siliva, ka kauta tani kece.

26 Ka'u na vakalesui ira tale na nomu Turaga ni lewa me vaka e liu, kei ira na nomu matabose me vaka na kena i tekitekivu, ka oti o na qai vakatokai, na koro daucaka dodonu, ka koro dauyalodina."

27 Ena vakabulai o Saioni ena vuku ni lewa dodonu, kei ira era sa veivutuni mai ena lewa dodonu.

28 Na veivakarusai vei ira na i vakarau kaukauwa kei ira nai valavala ca ena vakayacori vata ga, kei ira era biuti Jiova era na rusa.

29 Ni ra na maduataka na oki do'u sa daudomona, dou na taqaya talega ena vuku ni veiwere dou sa digitaka.

30 Ni dou na vaka na vuni oki sa malai na drauna, kei na were sa sega kina na wai.

31 Ia o koya sa kaukauwa ena vaka na wa ni cina, kei na nona cakacaka ena vaka na lidi ni yameyame me waqa mai, e rau na kama vata ruarua, ka sega ni rawa ni dua me bokoca rawa.

CHAPTER 2

Na vosa ka raica o Aisea na luvei Emosi ena vuku i Juta kei Jerusalemi.

² Sa na yaco dina sara ena siga mai muri, ni na vakataudeitaki na ulunivanua ni vale i Jiova me toka ena ulunivanua cecere, ena vakaceceretaki ka me lolovira na vei ulu ni koro tale eso; ka ra na drodro yani kina na vei matanitu kecega.

³ Era na lakova na tamata e vuqa ka tukuna, "Lako mai, meda lako cake kina ulunivanua i Jiova, kina vale ni Kalou i Jekope; ena vakavulica vei keda o koya na Nona i valavala, ia eda na muria na Nona sala." Ni na lako yani mai Saioni na vunau, kei na vosa i Jiova mai Jerusalemi.

⁴ Ena ia na veilewai ena vuku ni matanitu ka na vunau ira e vuqa, ka ra na tukitukia na nodra i seleiwau me bati ni siviya, kei na nodra moto me i sele ni samaki; ena sega ni lave i seleiwau e dua na matanitu, kina dua tale na matanitu ka ra na sega ni vulica tale na i valu.

⁵ Vei kemudou na mataqali i Jekope, meda mai lako voli tu ena rarama i Jiova.

⁶ Ni Kemuni a biuti ira na Nomuni tamata na mataqali i Jekope, ni ra sa vakasinaita na nodra bula ena i valavala mai na tokalau; era dauvakaraitaka na veika lasulasu me vaka e ka dina me vakataki ira na kai Filisitia, ka ra lomavinaka vei ira na gone ni matanitu tani.

⁷ Na nodra vanua sa sinai kina na siliva kei na koula, ka sa levu na nodra i yau talei; na nodra vanua sa sinai kina na ose, ka sega ni wili rawa na nodra qiqi ni valu.

⁸ Na nodra vanua sa sinai ena matakau; era cuva ka qarava na cakacaka ni ligadra, kina veika e cakava na qaqalo ni ligadra.

⁹ Era cuva sobu na tamata, ena nodra vakamalumalumutaki ira; o koya mo ni kakua ni vosoti rawa.

¹⁰ Mo curu kina vei ruku ni vatu ka vunitaki iko ena kuvu ni qele, mai na Nona rerevaki na Kalou, ena Nona i serau kei na Nona i ukuuku levu vaka Turaga.

¹¹ Na nona mata viavialevu e dua na tamata ena vakamalumalumutaki, kei na nodra dokadoka na tamata ena vakabalei sobu, ia ena cecere duadua o Jiova ena siga o ya.

¹² Ena siga i Jiova ni lewe vuqa ena lako mai vei ira kecega era dokadoka ka viavialevu"kei ira kecega era vakalevulevui ira era na vakamalumalumutaki "

¹³ Na sitari ni Lapanoni sa vakacerecerei ka laveti cake, kei na oki kecega ni pasani;

¹⁴ Na ulunivanua cecere kecega, kei na vei delana era sa laveti cake tiko;

¹⁵ Kei na vale ni valu, kei na bai ni valu;

¹⁶ Na waqa kecega ni Tasisi, kei na i yaya rairai vinaka kecega.

¹⁷ Na viavia levu ni tamata ena vakamalumalumutaki sobu, kei na qaciqacia ena uru sobu; o Jiova duadua ga ena vakacerecerei ena siga o ya,

¹⁸ Ia na matakau kece ena vakarusa laivi o Koya.

¹⁹ Era na lako na tamata kina veiqara vatu, kei na qara ena loma ni qele, ena vuku ni veika rerevaki i Jiova kei na i ukuuku ni Nona i sulu vakaTuraga, ni sa tucake me yavalati vuravura vakalevu sara.

²⁰ Ena siga o ya ena biuta tani na tamata na nona matakau siliva kei na nona matakau koula, era bulia me ra dauqarava, kina na kalavo kei na beka,

²¹ Me la'ki curu kina qara vatu, kei na vei uluvatu, ena vuku ni veika rerevaki i Jiova kei na i ukuuku ni Nona i tutu vakaTuraga, ni sa tucake me vakayavalati vuravura vakalevu sara.

²² Dou kua ni goleva e dua na tamata, sa tiko ena qara ni ucuna na nona i cegu; a cava mada sa bau rawata o koya?

CHAPTER 3

- R**aica, na Turaga o Jiova ni lewe vuqa, sa kauta tani e Jerusalemi kei Juta na veika kece me bula tiko kina, na madrai kece kei na wai kece me bula kina;
- ² Na tamata kaukauwa kei ira na tamata ni valu, na Turaga ni lewa kei na parofita, kei ira na daurairai kei ira na qase;
- ³ Na Turaga ni lewe limasagavulu kei ira era Turaga tu nodra bula, ira na lewe ni bose, kei na matai vuku kei koya sa maqosa ena vosa.
- ⁴ "Au na soli ira na gone me Turaga liuliu vei ira kei ira na gone se qai sucu me lewai ira.
- ⁵ Era na veivakasaurarataki na tamata, vei ira vakataki ira kei ira na kai nona; ira na gone era na beca na qase kei ira na tamata wale vei ira na Turaga."
- ⁶ Na tamata ena golewa na tuakana ena vale nei tamana ka tukuna, "E tu vei iko na i sulu; mo liutaki keitou, na leqa sa tu qo me tiko ena ruku ni nomu vakatulewa,"
- ⁷ Ena siga o ya ena vakabesebese, ka tukuna "Au na sega ni vakabulai iko, ni sa sega na kakana kei na i sulu e noqu vale; do'u kua ni lesi au me'u nomudou i liuliu."
- ⁸ Ni sa bale sobu o Jerusalemi, sa lutu o Juta, baleta na yamedra kei na nodra bula e vakararawataka na Kalou o Jiova me vakacudruya e matana ena Nona i tutu vakaTuraga.
- ⁹ A i rairai ni matadra sa beitaki ira ni ra sa ca, ia na nodra i valavala ca era sa vakavotuya me vakataki Sotoma; era sa sega ni vunitaka rawa. Ena ca na lomadra! Ni ra sa vakacacani ira vakataki ira.
- ¹⁰ "Tukuna vua sa yalododonu ena yaco vei ira na vinaka, ni ra na kania na vua ni nodra bula.
- ¹¹ Ena ca vei koya sa i valavala ca! ena yaco ga vua na leqa, na i sau ni veika e cakava na ligana ena saumi lesu tale vua.
- ¹² Ira ga na gone era vakasaurarataki ira na noqu tamata, kei ira na yalewa era lewai ira. Oi kemudou na noqu tamata o ira era tuberi kemudou, era vakacalai kemudou ka vakacacana na nomudou sala."
- ¹³ Sa tucake o Jiova me vukei ira ka tucake talega me na lewai ira.
- ¹⁴ O Jiova ena curuma yani na veilewai vei ira na qase ni Nona tamata kei ira na ravouvou; "Ni do'u sa kania oti na loga ni vaini; kei na i yaya sa kau mai vei ira na dravudravua sa maroroi tu ena nomudou vei vale.
- ¹⁵ Cava na kena i balebale e buturaki kina o ira na Noqu tamata ka butuqaqia na matadra na dravudravua?" Sa tukuna o Jiova ni lewe vuqa.
- ¹⁶ Sa tukuna talega o Jiova: "Ni ra sa qaciqacia na goneyalewa ni Saioni ka ra vakateqateqa nodra i lakolako ka sa veirawai na matadra, ka ra lako tu me vaka era titeqe, ka tataqiriqiri tu na vesa ni yavadra,
- ¹⁷ O koya ena lewa kina na Turaga me tubura na buradeladra na goneyalewa ni Saioni na karokaro, ka na vakaluvaiwaletaki ira o Jiova."
- ¹⁸ Ena siga o ya ena luvata tani o Jiova na nodra i ukuuku lagilagi; kei na i ubi ni drau ni uludra kei na nodra i taube makuwaliliva;
- ¹⁹ Na sau ni daligadra, na qato, kei na i ubi ni mata;
- ²⁰ Na i ubi ni ulu, na qato ni yava, kei na i vesu ni ulu, na kato ni ka boivinaka, kei na i vakaboi vinaka,
- ²¹ Kei na mama; na sau ni ucu,
- ²² Na i sulu vaka i ukuuku, sulu taube, sulu sole, na baosi,
- ²³ Na iloilo, na i sulu lineni matailailai, na i sala, kei na i ubi levu.

²⁴ Ena yaco na i boi totoka sa i sosomi ni boi drulua, na i vau totoka, sa i sosomi ni dali; na ulu tali vakamaqosa, sa i sosomi ni ulu pori; na i ubi levu totoka, sa i sosomi na taga; na mata totoka, sa i sosomi ni mata mawe ni mavoava.

²⁵ Nomu tagane era na bale ena i sele, kei ira na nomu tamata qaqa ena i valu.

²⁶ Era na tagi kei na tagiyaso ena nomu matamata ni koro, era na dabe kina qele ni sa lala tu.

CHAPTER 4

Ena gauna o ya ena lewe vitu na yalewa e ratou na taura e le dua na tagane, ka tukuna, "Keitou na kania na neitou kakana ka daramaka na neitou i sulu; ia me keitou vakatokai ga ena yacamu, me kau tani kina na neitou i rogorogo."

² Ena siga o ya na Coke i Jiova ena rairai vinaka ka serau; na vuata ni vanua ena matua vinaka ka bobota, me kedra na Isireli era dro bula.

³ Ia ena yaco mai na gauna o koya e tiko laivi mai Saioni kei koya ka tiko mai Jerusalemi, ena vakatokai me savasava"kei ira kece era volai vata kei ira e bula tiko mai Jerusalemi.

⁴ Na Turaga ena qai savata laivi na nodra dukadukali na goneyalewa ni Saioni, ka vuya tani na dra mai na loma ni koro, ena yalo turaganilewa dodonu kei na yalo e caudre tu,

⁵ Ena bulia o Jiova ena vanua cecere mai Saioni me i tikotiko tudei, mai cake na i soqosoqo levu na o kei na kubou ena siga kei na rarama ni bukawaqa caucaudre ena bogi. Ena veivakarurugi tiko e kea na i serau.

⁶ Ena dua na vale vakacevaceva ena i vakaruru tiko ena gauna ni siga mai na katakata, e dua na vanua me i drodro mai na cava kei na uca.

CHAPTER 5

Me'u lagasere mada vua na noqu Daulomani na sere baleti Daulomani ena vuku ni nona loga ni vaini: na were ni vaini nei koya na noqu Daulomani e tiko ena dua na delana bulabula.

² E kelia vinaka ka biuta tani na vatu ka tea kina na vaini vinaka sara, ka tara e dua na vale cecere e loma, a sa kelia kina na i keli waini; ka sa qai nuitaka me vua mai kina na vaini vinaka, sa qai vuataka mai na vaini ca.

³ "Ia oqo oi kemudou na kai Jerusalemi kei na tamata i Juta, dou lewa mada mai vei au kei na noqu loga ni vaini.

⁴ A cava tale me caka ena Noqu loga ni vaini ka'u a sega ni cakava kina? Na cava Ni'u nuitaka me vuataka na vaini vinaka, sa qai vuataka tu na vaini ca?

⁵ Oqo ka'u na tukuna mada vei kemudou na ka Au na kitaka kina noqu loga ni vaini: Au na kauta tani na kena veiwa dautubu tu i sau me na qai kama; me basuki na kena bai me qera sobu.

⁶ Au na biuta me i benubenu ena sega ni samaki se vakatoroicaketaki, me na tubura na kau votovotoa kei na soni. Au na qai vakarota na o me kakua ni tauca mai na uca."

⁷ Ni sa loga ni vaini i Jiova ni lewe vuqa na mataqali i Isireli, kei na tamata i Juta era nona kau talei. Sa qara na lewa dodonu, ia na veivakararawataki; sa qara na bula dodonu raica sa rogoci ga na tagi ni veivuke.

⁸ Ena ca o ira era veisematitaka na vale kina dua tale na vale; ka kuria na teitei kina teitei, me yacova ni sa sega ni dua na vanua e vo ka okati me ra qai tiko yadua ena loma donu

ni vanua!

⁹ E rogoca tiko na daligaqu ni vosa tiko o Jiova ni lewe vuqa, "E dina e vuqa na vei vale ena lala, na veivalevale lelevu totoka ena sega e dua me vakatawa.

¹⁰ Na loga ni vaini e tini na eka ena rawata ga e dua na ka lailai, kei na kaburaki ni vuqa na sore ni tei ena takiveiyaga sara ena rawa mai."

¹¹ Era na ca o ira sa soutu na gunu yaqona ena mataka caca ka bogicaka me yacova ni ra sa mateni ena waini!

¹² Ia na api kei na wai ni vakatagi na tiberieli kei na bitu ni vakatagi, kei na waini sa ka ni nodra soqo; ia na cakacaka i Jiova era sega ni bau kauwai kina, kei na veika e cakava na ligana me ra wilika.

¹³ O koya oqo era na kau vakabobula kina na noqu tamata, ni sa sega vei ira na kila ka; nodra vei Turaga era na viakana kei na nodra lewe vuqa era na karamaca ena via gunu wai.

¹⁴ O koya oqo sa vakalevutaki koya kina o bulubulu ka dolava tu vakalevu na gusuna; na kedra totoka na nodra rogo na kedra lewe levu kei na marau ena ka wale era na tini taucoko kina.

¹⁵ Era na biu sobu na tamata, ka yaco me ra vakamalumalumutaki ira, kei na mata viavialevu ena malumalumu ga mai.

¹⁶ Ia ena vakacerecerei o Jiova ni lewe vuqa ena siga ni veilewai, na Kalou ena vakarokorokotaki ena dodonu savasava.

¹⁷ Na lami ena kana ena veico drokadroka na vulagi ena kania na vanua sa biu tani vakatikitiki.

¹⁸ Ena ca o ira era kauta mai na i valavala ca ena wa ni lasu ka caka ca me vaka na dali dreta na qiqi;

¹⁹ Dou tukuna, "Me totolo cake ka vakusakusataka na Nona cakacaka, meda raica; me toso mai ka lako mai, na lewe Dua Savasava ni Isireli me rawa nida qai kila."

²⁰ Era na ca o ira era vakatoka na ca me vinaka kei na vinaka me ca; era tukuna sa rarama na butobuto ka butobuto na rarama; era tukuna sa kamikamica na ka gaga ka gaga na ka kamikamica!

²¹ Ena ca o ira sa bau nanuma ni ra vuku, ni ra kila tiko ni ra yaloqaseqase!

²² Ena ca o ira era daugunu waini tu ga vakasivia, kei ira na daulosea vata na waini,

²³ Era vakadonuya na tamata ca me dua na kena i wase me nona, ka ra qai kauta tani mai vua na tamata dodonu na nona dodonu!

²⁴ O koya oqo ena kama kina na vuni sila, ena yameyame ni buka ka sa yavu sara na co, ni sa caucaudre ena vuca sara vaka kina na wakadra, ia na sedra ena vuka cake me vaka na kuvu ni soso, baleta ni ra sa vakanadakuya na i vunau nei Jiova ni lewe vuqa, ka beca na vosa nei Koya na le Dua

²⁵ O koya oqo sa waqa mai kina na cudru i Jiova vei ira na Nona tamata; ka dodo yani na ligana ka samuti ira, e yavavala na vei delana na yagodra sa vaka na soqosoqo ena loma ni gaunisala. Ni sa yaco tiko na ka oqo e sega ni oti tikoga na Nona cudru, se dodo tikoga na ligana vei ira.

²⁶ Ena qai vakarewataka o Koya na kuila vei ira na matanitu tu vakayawa, ena qai kaluvi ira mai na i yalayala kei vuravura; ka raica era na vakusakusa, ka vakatotolo na nodra lako mai.

²⁷ Ena sega ni dua vei ira me na malumalumu se bale se sosovu se moce; sega ni dua me na kasere na i vau ni tolona, se na nodra i vesu ni vava me cavuka;

²⁸ Na nodra gasau e motomoto vinaka, ka sa vakarau tu na nodra dakai titi na nodra yava

ni ose sa vaka mai na vatu qiwa, kei na nodra qiqi ni valu sa vaka na covulaca.

²⁹ Na nodra rorogo ena vaka na laione, ena vaka na rorogo ni luve ni laione, io, era na tagi era na kudru ni ra sa toboka; era vakamareqeta vakavinaka, ni ra sa kauta ena sega ni dua me na bula.

³⁰ Ena siga o ya sa na kacabote mai na domodra vakataki ira ga me vaka na rorogo ni vadugu ni ua mai wasawasa, kevaka me dua e qai rai mai kina vanua, ka raica, na butobuto kei na rarawa; ka sa vakabutobutotaki na rarama ena o.

CHAPTER 6

Ena yabaki sa mate kina o Usaia na Tui, ka'u a raica na Turaga ni sa tiko ena i tikotiko vaka Turaga, sa cecere ka toka sara ki cake, a sa robota na vale ni Soro na Nona i tini yara.

² Era sa tucake vua o ira na Serafimi; o ira yadua era yaono na tabadra e rua sa tabonaka kina na matana, e rua sa tabonaka kina na yavana, ka rua sa vuka yani kina.

³ E dua e kailavaka vua tale e dua ka tukuna e dodonu, "E dodonu, e dodonu, o Jiova ni lewe vuqa; sa vakasinaita tu na vuravura taucoko na Nona i serau!"

⁴ A sa yavavala na duru ni katuba ena domo i Koya sa kaci mai, ka sa solega tu na vale na kubou.

⁵ Au a qai tukuna: "O cei oi au, ni'u tamata ca! ni'u sa tamata tebe ni gusu qeleqelewa, au sa tiko vata talega kei ira na tamata tebenigusu qeleqelewa; na mataqu sa qai raica na Tui, o Jiova ni lewe vuqa."

⁶ E dua vei ira na Serafimi sa qai vuka mai vei au, sa taura tiko e ligana e dua na tiki ni koala sa waqa tu ena kena i tautauri mai na i cabocabo ni soro.

⁷ Sa qai vakatara ki gusuqu, ka tukuna: "Raica, sa tara yani oqo na tebenigusumu; sa kautani na nomu cala kece, sa bokoci talega na nomu i valavala ca."

⁸ Au sa qai rogoca talega na domo ni Kalou, ni sa tukuna: "O cei Me'u tala, o cei me lako ena vuku i Keitou?" Au a qai tukuna, "Oi au oqo! Ni talai au."

⁹ Sa qai tukuna mai, "Lako, ka tukuna vei ira na tamata oqo: 'Dou sa daurogoca tikoga, ka sega ni bau kila; dou sa dauraica tikoga ka sega ni kunea.'

¹⁰ "Mo vaqataka na yalodra na tamata oqo, kei na daligadra me bibi ni rogoca, ka sogota na matadra, de qai rai na matadra, ka rogo mai na daligadra, ka kila mai na yalodra, ka vuki mai me ra sa vakabulai."

¹¹ Au a qai tukuna, "Kemuni na Turaga, cava na kena dede?" Sa qai sauma mai: "Me yacova sara ni sa lala na koro me sega ni dua e tawana, me sa lala talega na vei vale, kei na vanua me sa vakanomodi,

¹² O Jiova sa vakatikitikitaka tani na tamata kina dua na vanua yawa sara, ena levu na vanua vei ira e loma ena lala me veikau wale tu ga.

¹³ Ia na kena i katini ena vo tu kina, era na lesu mai me vakarusai me vaka na paini kei na oki ni sa vakadavori sobu ena bula tikoga na vuna. Na kena tubu na vuna ni tubu kina na sore ni kau tabu savasava."

CHAPTER 7

A sa yaco na gauna i Easi na luve i Jocame, na luve i Usaia, na tui Juta, ni rau sa qai lako cake ki Jerusalemi, o Risina na tui Siria kei Peka na luve i valuta, ka dredre ni rawati.

² A sa tukuni kina mataqali i Tevita, ka vaka, "Na mataivalu i Siria sa vakarau tiko mai Ifereimi." Ka sa yavala kina na yalona kei na yalodra na nona tamata me vaka na suaigelegele ni kau ena loma ni veikau ni sa liwava yani na cagi.

³ Sa qai vosa vei Aisea o Jiova, "Mo lako sara ga oqo mo sota kei Easi, o iko kei luvemu o Siariyasupi, kina i drodro ni wai mai cake, ena gaunisala ena nodratou vanua na dausava i sulu,

⁴ "Ka tukuna vua: 'Kua ni rere, mo tiko malua; vakacegu ga kua ni vakadatuvutaki rau ni rau sa vakarau kama yavu ena nodratou cudru katakata o Risina kei Siria, kei na luve i Rimalaia.

⁵ 'Baleti Siria, o Ifereimi, kei na luve i Rimalaia e ratou sa bukia tiko na vere baleti iko, ka tukuna,

⁶ "Me datou lako cake mada ki Juta ka vakatotogana, me datou basuka na kena bai me rawarawa vei kedatou, me datou bulia e dua na tui me luve i Tapeli""

⁷ 'Sa tukuna na Turaga o Jiova: "Ena sega ni rawa ni na tucake, se yaco.

⁸ Ni sa ulu i Siria ga o Tamasiko, ka ulu i Tamasiko o Risina. Ena loma ni onosagavulukalima na yabaki ena musuki O Ifereimi, me kakua ni dua na matanitu.

⁹ Na ulu i Ifereimi o Samaria, ka ulu i Samaria na luve i Rimalaia. Kevaka do'u na sega ni vakadinata, ena sega dina sara ga ni dou na vakataudeitaki.""

¹⁰ Baci vosa tale vei Easi, o Jiova ka tukuna,

¹¹ "Taroga mada e dua na i vakatakilakila me baleti iko vei Jiova na nomu Kalou; mo taroga kina e dua na tikina e ra se dua na vanua cecere."

¹² Ia sa qai sauma o Easi, "Au na sega sara ni kerea, se vakatovolea na Kalou!"

¹³ Sa qai tukuna, "Rogoci au, na mataqali i Tevita! E sega ni dua na ka tu ga vei kemudou mo do'u dau vakaoca na tamata, ia do'u sa baci vakaoca talega na Kalou?

¹⁴ "O koya oqo o Jiova ga ena solia vei kemudou e dua na i vakatakilakila: Ka raica, ena dua na goneyalewa sega cala, ena yaco me kunekune me na vakasucuma e dua na Gonetagane, ena vakayacani Koya o Imanueli.

¹⁵ "Na bata kei na o ni ena kania o Koya ni sa kila me biuta na ka ca ka digitaka na ka vinaka.

¹⁶ "Ia ni bera ni kila o Koya na gone me biuta na ka ca ka digitaka na vinaka, na vanua do'u rerevaka ena qai vakalala na tui e rua.

¹⁷ "Ena kauti tui Asiria mai vei kemuni o Jiova kei ira na nomuni tamata kei na vale nei tamamuni"na gauna e se bera vakadua ni yaco vaka kina mai na siga sa lako tani kina mai Juta o Ifereimi."

¹⁸ Ena qai yaco dina na siga o ya ena qai kaluva o Jiova na lago ka tiko sara ena sovuna mai na uciwai mai Ijipita, kei na pi ka tiko mai na vanua o Asiria.

¹⁹ Era na lako mai ka mai tiko kece ena vei buca sa lala kei na qara ni vei vatu, kei na kau vakavotona kece kei na veico drokadroka vinaka.

²⁰ Ena siga vata tikoga o ya ena ia na vei toro o Jiova, ena i toro sa voli mai ena tai kadua ni Uciwai, kei ira vata tukuna kei tui Asiria, na qavokavoka kei na vuti ni yava, ena toro laivi talega na kumi.

²¹ Ena yaco ena siga o ya ena dua na tagane ena maroroya me bula e dua na bulumakau yalewa kei na rua na sipi;

²² Ena vuku ni vakaitamera ni sucu e solia sa yaco kina na kana bata; ni bata kei na o ni

era na kania o ira kece se vo tiko ena vanua.

²³ Na ka ena yaco ena siga o ya, na vanua kece e tu kina na vaini e udolu e na kena i sau e udolu na sikeli siliva, ena yaco ga me veikau osooso ka votovotoa.

²⁴ Ena dakai titi kei na kena gasau era na lako kina na tamata, ena vuku ni sa veikau osoosi tu ka votovotoa.

²⁵ Ena vei delana daulakovi tu e liu sa na dredre ni lakovi baleta na kau votovotoa kei na osooso ni veikau sa bula tu kina; e sa na yaco me bai ni bulumakau kei na vanua ni vakana sipi.

CHAPTER 8

Sa baci vosa tale vei au o Jiova, "Mo taura e dua na i vola vivigi levu, mo taura mai vua e dua na tamata na peni ka vola kina na ka e baleti Measalali-asi-pasi.

² "Au na taura mai e lewe rua na tamata yalodina me vakadinadina ni tukutuku, o Uraia na bete kei Sakaraia na luve i Jeperekaia."

³ Au a lako vua na parofita yalewa ka yaco me kunekune ka vakasucuma e dua na gonetagane. Sa qai tukuna vei au o Jiova "Mo vakayacani koya o Measalali-asi-pasi;

⁴ "Ni sa bera ni yacova na gone me kila na duidui ni ka ena nona kila ka me kaci 'tamaqu se tinaqu', ena kautani rawa mai Tamasiko na nona i yau talei kei na i toki ni valu e rawata o Samaria me kauta o tui Asiria."

⁵ Sa baci vosa tale vei au, o Jiova ka tukuna:

⁶ "Ni ra beca tiko na waidrodro malua o Sailoa o ira na tamata oqo, ka ra marautaki Risina kei koya na luve i Rimalaia;

⁷ Ia oqo, Raica, na Turaga ena kauta cake mai na wai ni Uciwai, sa kaukauwa ka kuiOna tui Asiria ena nona i ukuuku kece; ena tubu cake na wai oqo ena bati ni uciwai me tabale yani ki vanua.

⁸ Ena lako curumi Juta, ena luvuci ka vuabale sara ki domodra; ni sa dedeka na tabana ena tara na mua ni vanua e dua kei na mua ni vanua ka dua, Isa Imanueli.

⁹ "Dou lialiaci mada, oi kemudou na tamata dou kavoro mada ena yalo e raramusumusu! Dou rogoca mada oi kemudou na tu yawa yani. Dou vauci kemudou vakaukauwa, ia dou kakavorovoro mai dou vauci kemudou, dou kakavorovoro mai.

¹⁰ Dou bose vata mada, ena sega ni vakavotukana e dua na ka; vunautaka na vosa, ena sega ni kaukauwa ni sa tiko kei keda o Jiova." Rerevaka Na Kalou Ka Muria Na Nona Vosa

¹¹ Sa bikai au na liga kaukauwa i Jiova ni vosa vei au, ka vakasalataki au me'u kua ni muria na nodra sala na tamata, ka vaka:

¹² "Dou kua ni tukuna na buki vere, ni ra sa tukuna tiko na tamata na 'buki vere', dou kua ni rerevaka na nodra veivakarerei, kua ni dou via lomaleqa kina.

¹³ O Jiova ni lewe vuqa, sa i Koya mo dou doka sa i Koya ga mo dou rerevaka tiko, o Koya me vuni nomudou taqaya.

¹⁴ O Koya me na vale tabu ni Kalou, na watu me ra tarabe kina kei na watu levu sara me ra daubale kina na mataqali ruarua i Isireli, me kedra dai me coriti kina o Jerusalemi.

¹⁵ Ena levu vei ira era na tarabe kina, me ra bale sobu ka ramusu."

¹⁶ Mo kumuna vata me dua na kena i tukutuku tudei, ka dregata sara na vunau me nodra na noqu tisaipeli.

¹⁷ Au na qai waraki Jiova, o Koya sa tabonaka na matana mai na mataqali i Jekope; au na

qai nuitaki Koya tiko.

¹⁸ Sa tu oqo oi au kei ira na gone sa solia mai vei au o Jiova! Keimami tu eke me vakatakilakila kei na veivakurabutaki levu e Isireli mai vei Jiova ni lewe vuqa o Koya sa tiko mai na Ulunivanua o Saioni.

¹⁹ Ena gauna era vosa kina vei iko, "Dou a vakasaqara na daurairai kei na dauviacakamana lasulasu, me ra vakasolokakana." Me kua ni dua na tamata me vakasaqara na nona Kalou? E dodonu li vei ira me ra tarogi ira na mate ena vukudra na bula?

²⁰ Mai na vunau se kina i tukutuku maroroi! kevaka e dua vei ira e vosa ka sega ni salavata kei na i tukutuku e rua oqo, baleta sara ga ni sa sega na rarama vei ira.

²¹ Era na lako curuma yani na veivakararawataki kei na viakana; ena gauna e ra sa viakana kina, era na qai cudruva ka vosavakacacataka na nodra Tui kei na nodra Kalou, e ra na rai ki cake.

²² E ra na rai sobu talega ki vuravura, e ra na raica na rarawa kei na butobuto, kei na nuiqawaqawa; era na qai vakatalai tani kina butobuto.

CHAPTER 9

Ena sega ni yaluma tiko o Koya se kune rarawa, me vaka sa beci e liu o Koya mai na vanua o Sevuloni kei na vanua o Navitalai, ia ena tabaki sobu na kena totoka ena gauna mai muri na yasayasa vakawaitui, na bati ni Joritani o Kaleli ni veimatanitu tani.

² O ira na tamata era lako tiko ena butobuto era na raica na rarama levu; o ira era tiko ena buca ni yaloyalo ni mate, ena cilavi ira na rarama.

³ O ni sa vakatubura na i wiliwili ni matanitu ka tosoya cake na nodra reki, e ra veimeketi e Matamuni me vaka na reki ni tatamusuki, ka vaka talega ni ra dauwasea na i toki ni valu.

⁴ O ni musuka sobu na nona i colacola bibi kei na ka kece e dreketa voli, na nona i vua, me vaka na siga i Mitiani.

⁵ Na nodra i vava kece ni valu o ira na tamata i valu, ena i valu e rogo levu wale tu ga, kei na i sulu e tauva tu na dra, ena vakayagataki me vakawaqa ni buka ena vanua me vakamai kina.

⁶ Ni sa sucu mai e dua na Gone me noda, sa soli mai vei keda e dua na Gonetagane, ena tu ena ligana na kaukauwa ni matanitu, na Yacana ena vakatokai o ai Qoroqoro, na Daunivakasala, na Kalou Kaukauwa, na Tama ni Gauna Sega ni Mudu, na Ravouvou ni Sautu.

⁷ Ena tubu cake tikoga na Nona matanitu kei na sautu me sega ni oti rawa ena i dabedabe vaka tui i Tevita, kei na Nona matanitu ena vakamaucokonataka ka vakadeitaka ena lewa dodonu, kei na i valavala dodonu, ena veisiga ni mataka kei na veigauna e se bera mai, na gugumatua i Jiova ni lewe vuqa ena vakayacora na ka oqo.

⁸ Na vosa me saqati kina o Jekope ka sa lutuki ira na Isireli mai vei Jiova.

⁹ E ra na qai kila kina na tamata taucoko"o Ifereimi kei ira na kawa i Samaria"era cavuta na nodra dokadoka kei na loma e kaukauwa:

¹⁰ "Sa qeqera sobu na vatu buli, ia eda na tara vou tale ena vatu sivi, na sikamoa sa musu sobu, ia eda na vakasosomitaka ena sitari."

¹¹ O Koya oqo o Jiova ena vakarautaka na meca i Risina me valuti ira, ka na uqeti ira talega na meca,

¹² O ira na kai Siria mai liu o ira na Filisitia mai muri e rau na tilomi Isireli. Ena sega kina ni muduki na nona cudru, ni sa dodo tikoga yani na ligana.

- ¹³ O ira na tamata era sega ni bau via vuki lesu vei koya e vakararawataki ira, se goleva me vakasaqarai Jiova ni lewe vuqa.
- ¹⁴ O koya oqo ena musuka laivi na uludra kei na buidra na Isireli o Jiova, na taba ni niu kei na taria ena dua ga na siga.
- ¹⁵ O ira na qase kei ira na Turaga, sa ira oqo na uludra; o ira na parofita ka vakavuvulitaka tiko na lasu, sa ira oqo na buidra.
- ¹⁶ O ira na vei liuliu ni tamata oqo ka vakavuna tiko me ra cala, kei ira e ra liutaki tiko mai vei ira era na vakarusai taucoko.
- ¹⁷ O koya oqo o Jiova ena sega ni rekitaki ira tiko na nodra cauravou, ena sega talega ni yalololoma tiko vei ira na luveniyali kei na yada; ni ra sa dauveivakaisini taucoko ka bula dukadukali, na gusudra sa cavuta na vosa rogo vakasisila. Na veika kece oqo sa sega ni yali tikoga kina na Nona cudru, ka se dodo tikoga na Ligana.
- ¹⁸ Ni sa waqa mai na i valavala ca me vaka na buka; ena kania na kau vakavotona kei na soni, ena vakacaudreva na veikau loa ka na kuvu cake me vaka na o kubou.
- ¹⁹ Sa kama na vanua ena Nona cudru o Jiova ni lewe vuqa, o ira na tamata e ra na vakawaqa tale ni buka; ena sega ni dua me maroroya rawa na tacina.
- ²⁰ Ena taura vakaukauwa na ligana i matau ena yaco na via kana; ena vakayagataka na ligana i mawi ena sega ga ni mamau rawa; era na dui kania yadua na lewe ni ligana.
- ²¹ Ena tarai Ifereimi o Manasa, o Manasa vei Ifereimi; rau ruarua oqo rau a saqati Juta. Na veika oqo ena sega ga ni oti kina na cudru i Jiova, ka na dodo tikoga na ligana.

CHAPTER 10

"Ena ca o ira sa vakatura na lawa sa sega ni dodonu, ka vola na ka veilecayaki era sa lesia

- ² Me butakoca na dodonu nodra na dravudravua ka kauta tani na nodra dodonu na vakaloloma mai vei ira na Noqu tamata, ena tauri na nodra i yau na yada, e ra na qai butakoca talega na luveniyali.
- ³ Na cava dou na cakava ena siga ni veicudruvi, kei na veivakarusai sa lako tiko mai vakayawa? Dou na dro vei cei mo dou bula? Dou na solia vei cei na ka dou lagilagi tiko kina?
- ⁴ Ni'u na yali vei ira era na cuva vei ira na tauri vakabobula, e ra na bale vata kei ira na vakamatei" na veika oqo ena sega ga ni oti na cudru i Jiova, na Ligana e se dodo tikoga vei ira."
- ⁵ "O iko Asiria na i titoko ni noqu cudru na i wau ena ligadra sa noqu cudru waqawaqa.
- ⁶ Au na talai koya kina dua na matanitu ca, kivei ira na tamata sa tiko kina na noqu cudru, Me'u na vakaroti koya me kovea ka tokitaka ka buturaki ira sobu me vaka na qele dada ni butuka na tamata ena gaunisala.
- ⁷ Ia o koya ena sega ni nanuma me vaka kina, ka sa sega ni kena i naki ni lomana; sa lomana ga me ia na veivakarusai, ka vakaotia eso na matanitu.
- ⁸ Ni sa tukuna, 'E sega beka ni ra tu e keri o ira na ravouvou?
- ⁹ Sa sega ni vakataki Kisimisi o Kalino? Sa sega ni vakataki Apati o Emaci? Sa sega ni vakataki Tamasiko o Samaria?
- ¹⁰ Me vaka sa kunea na ligaqu na nodra matakau na veimatanitu, na nodra matakau ceuti sa roboti Jerusalemi kei Samaria,
- ¹¹ Me vaka au sa vakarusa na nodra matakau mai Samaria, au na sega beka ni vakarusa

talega na nodra matakau mai Jerusalemi?"

12 Ni sa qai yaco sara na kena gauna, ena Nona vakayacora na Nona cakacaka kece o Jiova ena ulunivanua o Saioni, sa qai tukuna, "Au na cudruva talega na yalo vatu ni tui Asiria, kei na viavialevu ni matana."

13 Ni sa tukuna o koya; "Ena kaukauwa ga ni ligaqu au sa rawata na ka oqo, ni'u sa yalomatua ni'u sa tosoya laivi na yalayala ni tamata, ka butakoca na nodra i yau talei; me vaka e dua na qaqa, ni vakamalumulumutaki ira na lewe ni vanua.

14 Ia na ligaqu sa taura na nodra i yau talei na tamata me vaka e dua sa kumuna vata na yaloka sa biu tu, Au vakasokumuni vuravura taucoko; ka sega ni bau dua mada ga me bau yavalata na tabana, se dua me dalaga me vosa, ka sega mada ni dua me bau irova mai."

15 Sa bau dokai koya mada na matau vei koya e vakayagataka? Se na ivaro me dokai koya vei koya e varovaro? Se na i titoko vua sa laveta cake, se vaka na i wau me dokai koya ni vakaduri cake ni o koya e kau ga!

16 O koya oqo o Jiova ni lewe vuqa, ena vakatalai ira na suivotu ena kedra maliwa na levulevu sivia; ena rukuna na Nona ka lagilagi ena vakawaqaca na buka me bukawaqa caucandre.

17 Ena yaco na nodra Rarama na Isireli me bukawaqa kei Koya na le dua Yalosavasava me yameyame ni bukawaqa; ena waqa ga ka na vakama yavu na kau votovotoa kei na soni ena dua ga na siga.

18 Ena vakama yavu o Koya na kena vinaka ni veikau kei na nona veiwere bulabula na yalona kei na yagona; ena vaka ni sa suivotu mai e dua sa tauvimate.

19 Na i vovo ni kau ena nona veikau ena lailai sara na kena levu e dua mada ga na gone e rawa ni vola na kena i wiliwili. Na Kena Vo Vei Ira Na Isireli Era Lesu Bula

20 Ena yaco ena siga o ya o ira na lewe vica ni Isireli, kei ira na mataqali i Jekope, e ra dro bula e ra na sega ni vakararavi tale tiko vei koya e vakararawataki ira, e ra na vakararavi vakaidina ga vei Jiova, na Le Dua Yalosavasava e Isireli.

21 Na lewe vica i Jekope ka ra lesu mai Vua na Kalou Kaukauwa.

22 Kevaka ena vaka na nuku ni wasawasa o ira na noqu tamata na Isireli, ena lesu ga mai na vica e vo, ia na kawa boko sa lesi me yaco ena rairai levu kina na kena caka vakadodonu.

23 O Jiova ni lewe vuqa ena kitaka ga na ka e nanuma e vuravura taucoko.

24 O koya sa tukuna kina o Jiova ni lewe vuqa; "Oi kemudou na noqu tamata, ka tiko e Saioni, dou kakua ni rerevaki Asiria. Ena samuti iko ena i titoko ka laveta vei iko na nona i wau, me vakataki ira na kai Ijipita.

25 "Ena vakalailai sara sa na oti na Noqu cudru katakata ena nodra rusa."

26 O Jiova ni lewe vuqa ena uqeta na veivakanakuitataki me vaka na nodra moku na kai Mitiani ena vatu levu mai Orepi, na Nona i titoko ena vakatauca ena dela ni wasawasa, ena dodoka tale o Koya me vaka mai Ijipita.

27 Ena siga dina o ya na na nona i colacola ena luvati tani mai ena vatuvatu ni tabamu, kei na nona i vua mai na domomu, kei na i vua ena vakarusai ena vuku ni veilumuti.

28 Sa lako mai o koya ki Aiaci, sa lako yani ki Mikironi, sa laiva tu yani ki Mikimasi na nona i colacola.

29 Era sa sivia na tadrua ni veivatu, era sa moce ki Kepa, ni sa rere o Rama, e ra sa dro ki Kipea na koro Saula.

30 Mo qoqolou, na goneyalewa ni Kalimi! Mo vakarogoca Leisi!"Isa o Anacoci!

31 Sa dro o Matimena, o ira na kai Kepemi era sa vaqara bula.

³² Sa bogi dua ga mai Nopi o koya; ena qai kureitaka na ligana ena ulunivanua nodra na goneyalewa ni Saioni mai na delana o Jerusalemi.

³³ Raica na Turaga o Jiova ni lewe vuqa, ena tamusuka vakaukauwa vakaidina na tabana, ena taya sobu na ka kecega na viavialevu ena vakamalumalumutaki sobu.

³⁴ Ena taya sobu o Koya na kau ni veikau ena matau, o Lapanoni e na vakabalei mai Vei Koya na Kaukauwa.

CHAPTER 11

Ena tubu mai e dua na Coke mai na dulumu i Jese, ka na tubu cake mai na wakana e dua na Tabana.

² Ena tikoga Vua na Yalo i Jiova na Yalo ni matua kei na lewa dina, na Yalo ni vakavuvuli kei na kaukauwa kei na Yalo ni daukila ka kei na rerevaki Jiova.

³ Na Nona vu ni reki e tiko ena nona rerevaki Jiova, ena sega ni lewa o Koya me vaka na ka sa rairai walega, se vunauca na ka me vaka na ka sa rogoca e daligana;

⁴ Ia, ena lewai ira vakadodonu na dravudravua, ka lewa vakadodonu ena vukudra na yalomalumalmu e vuravura; ena samuti vuravura e na i titoko ni gusuna ia ena i cegu ni tebenigusuna ena vakamatei ira na i valavala ca.

⁵ Ena kena i vau ni tolona na yalododonu, kei na yalodina.

⁶ "Na wolifa ena duavata ka tiko vata kei na lami, ka na davo vata na lepate kei na luve ni me, ena tiko vata talega na luvedratou na bulumakau kei na laione; kei na manumanu uro ena tuberi iratou ga e dua na gone lailai.

⁷ Ena kana vata na bulumakau kei na pera; ena davo sobu vata na luvedra; na laione ena kania na co sila me vaka na bulumakau.

⁸ Na gone se qasiqasi ena qito voli ena loma ni qara ni kobara, ena biuta na ligana na gone sa kali ena qara ni gata paisoni.

⁹ Era na sega ni vakamavoataki se vakacacani ena Noqu ulunivanua tabu kecega, ni na yaco o vuravura me vakasinaita na i serau i Jiova me vaka sa ubia na wasa liwa na wai.

¹⁰ "Io ena siga o ya ena dua na Coke i Jese, ena tu me i vakaraitaki vei ira na vei mataqali, o ira na vei Matanitu tani e ra na vakasaqarai Koya kei na Nona i vakavaka cegu ena qai serauni."

¹¹ Ena yaco ena siga o ya e na baci dodoka tale vakarua na ligana o Jiova, me vakabulai ira na kena vo ni nona tamata e ra se vo tiko mai Asiria kei Ijipita, mai Paciroi kei Kusa kei Ilama, Saina kei Emaci kei na veiyanyanu mai wasawasa.

¹² Ena vakarautaka o Koya e dua na drotini vei ira na vei matanitu, ka vakasoqoni ira vata na Isireli e ra tu ena boto ni tuitui, ka na vakasoqoni ira vata na Juta ka ra veiseyaki tu ena tutu vava kei vuravura.

¹³ Ena takali talega na loma ca nei Ifereimi, ena sega talega ni vakararawataki Ifereimi o Juta.

¹⁴ Ia e rau na vakavukaca kina ra na nodra i yalayala na kai Filisitia; rau na lomavata me rau vakacataki ira mai na Tokalau; e rau na tarai Itomi kei Moapi; ka ra na talairawarawa vei rau o ira na luve i Amoni.

¹⁵ Ena vakarusa o Jiova na toba ni wasawasa o Ijipita; ena Nona cagi kaukauwa ena qai laveta kina na ligana ena Uciwai, ka na samuta me vitu na kena i drodrodro, ka kauti ira yani na tamata ka me sega ni dua me bau suasua na yavana.

¹⁶ Ena dua na gaunisala vakarautaki totoka me baleti ira na i vovo ni Nona tamata ka ra biu tu mai Asiria, me vaka vei ira na Isireli ena siga e ra a lako cake tani mai kina ena vanua o Ijipita.

CHAPTER 12

Ena siga dina o ya o na qai tukuna: "I Jiova, au na qai vakavinavinaka vei Kemuni:, e dina o ni a cudruvi au, na Nomuni cudru sa yali tani yani, o ni sa qai vakacegui au.

² Raica, sa noqu i vakabula na Kalou o Jiova, au na vakararavi tiko ka sega ni rere; ni sa vuni noqu kaukauwa o Jiova ka vuni noqu sere ' O YAWE, o Jiova, ka sa yaco me noqu i Vakabula."

³ O koya oqo ena reki ni dou na takiwai Mai na mata ni wai bula.

⁴ Ena siga o ya dou na tukuna; "Vakavinavinaka vei Jiova, dou kaciva na Yacana; vakatakila vei ira na lewe ni vanua na Nona cakacaka, ka kacivaka ni sa cecere na Yacana.

⁵ Dou sere vei Jiova ni sa cakava na ka e uasivi; me kilai yani na ka oqo e vuravura taucoko.

⁶ Dou kailavaka yani vakadomoilevu, na kai Saioni, ni sa levu ka cecere ena nomudou i tikotiko o Koya na Yalosavasava ni Isireli!"

CHAPTER 13

Na vosa ni parofisai bibi nei Papiloni oqori ka raica o Aisea na luve i Emosi.

² "Dou laveta cake na drotini ena ulunivanua cecere, dou tabalaka cake na domomudou vei ira; dou yaloyalo me raica na ligamudou ka curuma na nodra matamata ni koro na Turaga.

³ Au sa vakaroti ira, o koya Ka'u sa lumuta ia ka'u sa kacivi ira na Noqu qaqa e ra liga ni Noqu cudru o ira e ra marautaka na ka Ka'u na rogo kina."

⁴ Na rorogo ni valu ni lewe vuqa ena ulunivanua, sa vaka e ra lewe vuqa! Na domo ni nodra ue sa soqona vata o Jiova ni Lewe Vuqa! Sa vakasoqoni ira vata na Nona mataivalu.

⁵ E ra lako mai ena dua na vanua yawa, mai na i yalayala ni lomalagiOia o Jiova kei na i yaragi ni Nona cudru levu, me vakarusa na vanua taucoko.

⁶ Dou tagi vakararawa ni sa voleka na siga i Jiova! ena yaco me vaka na dauveivakarusai mai vei Koya sa Kaukauwa.

⁷ Ena malumalumu kina na ligadra kecega, ka waicala na yalo ni tamata kecega,

⁸ Ena qai yacovi ira na rere. Na yaluma kei na rarawa ena tarai ira; e ra na vaka na yalewa sa taratara; e ra dui kidacala e dua vua tale e dua; na matadra ena vaka na yameyame ni buka.

⁹ Raica, sa toro mai na siga i Jiova, sa tarava tiko mai na ka rarawa kei na cudru waqawaqa, me vakarusa na vanua, ena vageavutaka na kena tamata i valavala ca.

¹⁰ Era na sega ni cila mai na vei kalokalo kei na veikumukumuni tale eso me vaka na kena i vakarau; na matanisiga ena butobuto tu ga ni sa toso tiko, kei na vula ena sega talega ni cila mai.

¹¹ "Au na cudruvi vuravura ena vuku ni kena ca, kei na tamata caka cala ena vuku ni nodra i valavala ca, ka'u na muduka talega na nodra yalolevu o ira na dokadoka ka uruca

sobu na nodra via via Turaga o ira e ra dau via vaka rerevaki.

¹² Au na cakava me dredre ka rawarawa na koula dina, ia me dredre e dua bau ga na tamata ka rawarawa na koula ni Ofiri.

¹³ Ia ka'u na vakayavalati lomalagi, o vuravura ena veitosoyaki mai na kena tikina, ena cudru levu i Jiova ni lewe vuqa ena siga ni Nona cudru waqawaqa.

¹⁴ Ena vaka na teira sa vakacemuri kei na sipi sa sega ni dua me qarauna; e ra na dui lesu yadua na tamata vei ira na wekana, e ra na dui lesu kina nona vanua dina na tamata kecega.

¹⁵ O koya yadua sa tauri ena lausua mate, kei ira kece ena vesuki e ra na mate ena i selewau.

¹⁶ Na nodra gone ena basubasuraki vakalalai e matadra; na nodra vei vale ena yanaraki ka ra na yarataki na watidra.

¹⁷ "Raica, au na uqeti ira na kai Mitia me kedra meca, e ra na sega ni kauwaitaka na siliva, ka ra na sega ni marautaka na koula.

¹⁸ A nodra dakai titi ena vakabalei ira na cauravou kina vatu me ra vurumemea, era na sega ni lomana na vua ni kete; ena sega ni loloma na matadra vei ira na gone.

¹⁹ o Papiloni, ka rogo vei ira na vei matanitu, na nodra lagilagi e ra dokai ira kina na kai Kalitia ena tautauvata kei Sotoma kei Komora na nona taura ka botolaka sobu na Kalou.

²⁰ Ena sega ni tawani tale, ena sega tale ni tiko kina e dua nai taba tamata kina dua tale na taba tamata; ena sega ni birika mai kea na nona vale laca na kai Arapea, o ira talega e ra na sega ni vakadavara mai kea na nodra qele ni sipi.

²¹ Ena koto ga mai kea na manumanu kila ni veikau ena tawani na nodra veivale ena manumanu dau tagi vakaloloma; ena tiko mai kea na luve ni Ositereji, na me kila e ra na qito kina.

²² Na wolifa ena tagi ena nodra vei vale, kei na koli ni veikau ena nona tikina vinaka, nona gauna sa roro mai, ena sega ni lokuyarataki na kena siga."

CHAPTER 14

O Jiova ena qai lomani ira na Jekope, ka digitaki ira tale na Isireli, ka vakasukari ira lesu kina nodra vanua. O ira na kai tani e ra na la'ki tovata, kei ira ka kabiti ira na mataqali i Jekope.

² O ira na lewe ni vanua era na kauti ira kina nodra yasana, na mataqali i Isireli ena tauri ira ena vanua i Jiova, me nodra tamata kei na nodra yada na tamata e ra vakabobulataki ira e liu; e ra sa qai vesuki me nodra bobula ka lewai ira na vakasaurarataki yani kina.

³ Ena yaco ena siga o ya me vakacegui iko kina o Jiova mai na nomu rarawa, kei na nomu rere kei na veivakatotogani mo na qarava yani,

⁴ O sa qai taura cake na vosa vakaibalebale ogo mo cavuta vei tui Papiloni, ka tukuna "E oti vakacava na dauveivakasaurarataki, na koro koula sa oti!

⁵ O Jiova sa musuka na i wau ni tamata i valavala ca, na nodra i titoko na daulewa;

⁶ O Koya ga ka samuti ira ena Nona cudru ena tomana tikoga o Koya na Nona cudru ena matanitu, o Koya ka vakacacani ka sega ni dua e bau tarova.

⁷ O vuravura taucoko sa qai vakacegu ka vakanomodi; e ra sa ia mai na lagasere.

⁸ E dina na damanu sa reki mai ena vukumu, kei na sitari ni Lapanoni, e ra tukuna, 'O iko sa musuki sobu, sa sega ni qai cabe rawa mai e dua na dau ta kau me valuti iko.'

⁹ "Sa marautaki iko tiko o eli mai na botoi vuravura ena nomu na lako yani kina, sa

vakauqeti ira na mate tu me baleti iko, sa vakaduria na veitikotiko vakaturaga vei ira kece na tui ni vei matanitu.

10 E ra na vosa ka tukuna kece vei iko; 'O sa malumalumu talega me vakataki keitou?

11 Na kemu i rogorogo o sa biu sobu kina ki na i bulubulu, kei na rorogo ni nomu i vakatagi vakawa; era sa davo ubi iko kina na manumanu somidi lalai kei na ulo sa curumi iko.'

12 "O lutu vakacava mai lomalagi o iko Lusefa? na luve ni mataka! o musuki sobu vakacava, o dau vaka i valavala ca taka na vei matanitu!

13 O iko o a tukuna e yalomu: 'Ka'u na cabe ki lomalagi, ka'u na vakalevulevuya na noqu i tikotiko me cecere ka me tiko sobu ka lolovira na kalokalo ni Kalou; au na qai dabe tiko ena nodra ulunivanua na i soqosoqo levu ena vanua yawa duadua mai na vualiku;

14 Au na cabe cake me uasivita yani na cecere ni o, au na via tautauvata i Koya sa cecere sara.'

15 Io o na biu sobu ga ki etesi, ena loma ni qara kina botona sara e ra.

16 "O ira kece e ra na raici iko e ra na vakadikevi iko, era na nanumi iko ka tukuna: 'Oqo li na tamata ka vakayavalati vuravura, ka kuretaka na vei matanitu,

17 Ka vakayacori vuravura me lala didi ka vakarusa na kena vei koro lelevu, o koya ka sega ni bau dolava na nodra vei vale na vesuki?'

18 "O ira kece na tui ni vei matanitu, e ra dui moce ena nodra dui vei vale ena lagilagi;

19 Ia o iko o sa biu tani mai kina nomu davuke me vaka na taba ni kau vakasisilataki, me vaka na i sulu nodra na mate ni ra lausua ena i selewau, ka sa lutu sobu kina vei vatuvatu ena boto ni qara, me vaka na yago ni mate sa dasila.

20 O na sega ni buluti vata kei ira, baleta ni o sa vakacacana sara ga na vanua ka vakamatei ira na tamata, na yacadra na daucaka ca ena sega ni wili me dua na ka.

21 Vakarautaka na vei vakamatei vei ira na nona gone baleta na nodra i valavala ca na tamadra, de ra qai tucake mai ka taura na vanua, ka tawani vuravura ena vei koro."

22 "Au na tucake ka valuti ira," sa tukuna o Jiova ni lewe vuqa, "Ka tagutuva vakadua na kena i vovo, kei na yaca i Papiloni, kei na nodra kawa kei na luvedra tagane," sa tukuna o Jiova.

23 "Au na bulia na vanua me nodra i gadigadi na belo, ka me kena wai me vaka na roka ni dobui; au na taviraka ena i tataviraki ni veivakarusai," sa tukuna o Jiova ni lewe vuqa.

24 E bubului o Jiova ni lewe vuqa, ka tukuna, "Me vaka, na dina ni Noqu vakanananu, ena yaco vaka kina, kei na Noqu lewa, ena yaco ga:

25 Au na musuki Asiria ena Noqu vanua, ena Noqu ulunivanua au na buturaki koya ena yavaqu. Na nodra i vua ena vagalalataki mai vei ira, kei na i colacola ni tabadra ena luvati laivi.

26 Oqo na i naki sa nakinaki tu mai kina baleti vuravura taucoko, kei na liga oqo sa dodo tiko mai me tara na vei matanitu.

27 O cei me na tarova na ka sa nakita, o Jiova ni lewe vuqa? O cei me na vukica tani na ligana ni sa dodo tiko mai?"

28 Ena yabaki sa mate kina o Easi na Tui sa qai vakayacori na parofisai oqo.

29 "Vei kemudou mai Filisitia raraba dou kakua ni reki tiko, baleta ni sa kamusu na i wau ka samuti kemudou; mai na kawa ni gata ena tubu mai kina e dua na gata rerevaki sara, na kena kawa e ra na muri mai e ra na gata dauveivukayaki rerevaki.

30 Na nodra ulumatua na dravudravua ena vakani, kei ira na vakaloloma e ra na maroroi ni ra sa davo sobu; au na vakamatea na nomu kawa ena dausiga, e na qai vakamatei sara o ira na dro bula.

³¹ Dou tagi lagalaga, ena matamata ni koro! ka tagi vakadomoi levu, na koro levu! vei kemudou mai Filisitia dou na waicala ga; ena lako mai na kubou mai na vualiku, ena sega ni dua me na guilecavi ena gauna sa lokuci tu mai."

³² Taro cava me ra na sauma o ira na dauvakau i tukutuku ni vei matanitu? Ni sa kunei Saioni o Jiova, kei ira na Nona tamata e ra dravudravua e ra na maroroi kina.

CHAPTER 15

Na parofisai bibi me baleti Moapi ni ena vakalalai vakadua o Ari-Moapi ena bogi, e na vakarusai baleti Kiri-Moapi ka vakalalai vakadua ni na vakarusai ena bogi,

² Era sa cabe cake kina vale ni kalou nei Tiponi, kina vanua cecere me tagi, o Moapi ena tagicaki Nipo kei na vanua kece vaka Metipa; na nodra qavokavoka ena tasi, kei na kumidra ena toro laivi.

³ Ena veigaunisala ni ra lako tu e ra na dara na i sulu taga; ena delavuvu ni nodra vei vale kei na gaunisala ni ra lako tu e ra na tagi ka veitagicaki vakalevu sara.

⁴ O Esiponi kei Elale rau na tagi, na domodrau ena rogoci sara mai Jeasa; na mata sotia ni Moapi e ra na qai tagi mai; ena vakarawarawataki koya ga na lomana.

⁵ "Na yaloqu ena tagicaki Moapi; ira na tamata beitaki e ra na vaqara bula ki Soa, me vaka na luve ni bulumakau yabaki tolu, e ra na tagi tiko ni ra sa Cabe ki Luici; e na i lakolako ki Oroneimi era na tagicaka na veivakarusai,

⁶ Ena vakamacari na wai ni Nimirimi, ni sa malai ka madu na co bulabula; sa sigasiga na vanua, sa yali na co drokadroka.

⁷ Na ka e ra sa bau rawata, kei na ka e ra sa bau maroroya, e ra kau laivi ena Mataniwai kina veikau bitubitu.

⁸ Na veiyalayala ni vanua kei Moapi sa rorogo ga mai kina na domo ni veitagicaki, na tagi qoqolou vei Ekileimi kei Pierielimi talega.

⁹ Na wai ni Timona ena sinai ena dra; ni'u na vakalevutaka ki Timona eso tale, o koya e via dro mai Moapi ena sota vata kei na laione, kei ira talega e ra se vo tiko."

CHAPTER 16

Mo tala na lami vua na tui ni vanua, mai Sela kina veivanua dravuisiga, kina ulunivanua nodra na goneyalewa ni Saioni.

² Ena vaka e dua na manumanu vuka sa yali na kena sova; e ra na vaka kina na goneyalewa ni Moapi ena sovu ni wai o Aranoni.

³ "Dou bose mada, me dua na lewa dodonu; dou cakava na kemudou i yaloyalo me vaka ena bogi me laurai ena sigalevu tutu; vunitaki ira na sega vanua, kua ni cakitaki Koya sa dro.

⁴ Laivi ira na Noqu sega vanua me tiko kei iko, Moapi; mo nodra i vakaruru mai na matadra na dauvakacaca. Ni sa vakarau mai muduki o ira na dauveilawakitaki vakailasu, sa malumu mai na dauvakacaca ka ra sa cemuri tani mai na vanua o ira na dauvakasaurara.

⁵ Na i tikotiko vakaTuraga ena vakataudeitaki ena loloma; ena qai dabe kina e Dua sa i Koya na dina ena Vale ni Soro nei Tevita, ena ia na lewa ka na vakasaqarai na lewa dodonu kei na vakatotolotaki ni caka dodonu."

⁶ Eda sa rogoca tiko na viavialevu i Moapi ena nona qaciqacia"yalolevu kei na dokadoka

kei na nona cudruvi"ia na nona dauvosa lasu ena sega ni yali.

⁷ O koya oqo ena tagicaki Moapi kina o Moapi; taucoko na tamata e ra na tagi, dou na tagicaki Kiriereseci ni sa vakarusai ka na kuitataki vakaidina.

⁸ Ni sa qai malai na veiwere mai Asiponi, kei na vaini ni Sipima; o ira na Turaga ni vei matanitu e ra sa vakabalea sobu na tabana, talei sa laki yala ki Jaseri sa lako sese ki veikau sa tete yani na tabana ka teteva na wasawasa.

⁹ O koya oqo Au na tagicaka na vaini ni Sipima, me vaka ka'u sa tagicaki Jaseri, Au na vakasuasuatiki kemudrau Esiponi kei Elale ena wai ni mataqu, ni sa rogo na kaila ni valu mai na nomu vuata ni yabaki.

¹⁰ Sa kau laivi na lomavinaka kei na reki, ni sa levu na kakana ena teitei; ena sega na lagasere ena loga vaini se na kaikaila; ena sega ni seraka vinaka na waini ena i keli waini Au sa vagalua na nodra kaikaila.

¹¹ O koya oqo ena tataqiriqiri na yaloqu me vaka na rorogo ni api vei Moapi kei na utoqu sara mai loma vei Kiriereseci.

¹² Ena yaco na kena gauna, ni na oca mai o Moapi ena vanua cecere e toka kina, e na qai lako mai ena vale ni soro me masu; ia sa na sega ga ni yaga.

¹³ Oqo na vosa sa cavuta o Jiova ena gauna sa oti ena vuku i Moapi.

¹⁴ Ia oqo sa vosa o Jiova, ka vaka, "Ena loma ni tolu na yabaki, me vaka na yabaki ni dua na tamata e voli me cakacaka kina, ena vakarusai o Moapi ena ka e lagilagi tiko kina me ra na rusa kece, e ra na lewe vica sara ena vo ka ra na sega ga ni rawata e dua na ka."

CHAPTER 17

Na vosa ni parofisai bibi me baleti Tamasiko, "Raica, o Tamasiko ena caturaki me kua ni koro levu tiko, na kena caca ni koro ena dua na i binibini levu sara.

² Sa biu wale na vei koro lelevu mai Aroeri, ena nodra i kanakana na sipi e ra na veidavoci kina, ka sega ni dua me na vakarerei ira.

³ Ena oti talega mai na koro ni valu i Ifereimi na matanitu i Tamasiko, kei ira na i vovo mai Siria; e ra vakaiukuukutaki me vakataki ira na gone ni Isireli," sa tukuna o Jiova ni lewe vuqa.

⁴ "Ena yaco dina sara ena vakalailaitaki na i ukuuku i Jekope, kei na yagona levulevu me na salulu mai.

⁵ Ena tautavata kei ira na dautatamusuki ni ra kumuna vata na sore ni sila, ka tamusuka na sovuna e na ligana; ena tavata kei koya e kumuna vata na sovu ni tei ni sila ena buca o Refeimi.

⁶ Ena vica ga na vuanikau kamikamica ena vo me vaka na yavalati ni vuni olive e rua se tolu ena vuso ni tabana ki cake e va se lima ena vo ena tabana dau vua," sa tukuna o Jiova na Kalou i Isireli.

⁷ Ena siga ena golevi koya kina o Koya ka bulia na tamata, na matana ena rokova na Le Dua Yalosavasava i Isireli.

⁸ Ena sega ni goleva na i cabocabo ni soro, ena ka sa cakava na ligana; e na sega ni rokova na ka sa buli e nona i qaqalo, se na matakau kau se na i cabocabo ni ka boivinaka.

⁹ Ena siga o ya ena nona koro levu kaukauwa ena vaka na kau ta vaka vo kina tabana i cake, o koya e ra sa biuta tu me baleti ira na gone ni Isireli ena qai vakalilai tu.

¹⁰ Baleta ni dou sa guilecava na Kalou sa vakabulai kemudou, ka sa sega ni nanumi koya na Vatu nomu idrodro o koya o sa tea kina na kau talei ka vakatetea yani na sore ni kau

mai na veivanuatani;

¹¹ Ena siga dou sa vakatubura kina na nomudou i tei ni kau, kei na mataka lailai dou na vakamareqeta na nomudou i tei me seraka; ia ni sa tamusuki ena dua na i binibini ca kece ena dua na siga ni rarawa kei na mosi ni ulu.

¹² Ena ca vei ira na lewe vuqa ni ra vakavuna na rorogo me vaka na vadugu ni wasa liwa, kei na rorogo tatamosamosa ni veimatanitu ka rorogo me vaka na wai kui kaukauwa!

¹³ Era na tamosa na veimatanitu me vaka na rorogo ni lutu sobu mai na wai kaukauwa, ia ena cudruvi ira o Jiova ka ra na dro vakayawa, ka ra na vuka me vaka na qa ni sila ni vukaca na cagi ena vei ulunivanua, ka vaka na vakatoqiqi ni dua ena gauna ni covulaca.

¹⁴ Mo raica, ena yakavi, na rarawa! ni se bera ni kida na mataka, sa sega tale ni dua na kena o me tiko. Ogo ena nodra o ira e ra vakacacani keda, kei na ka sa votai vei ira e ra butakoci keda.

CHAPTER 18

Ena ca na vanua sa vakatabana rorogo, ka rorogo sa koto ena tai kadua ni uciwai i Iciopea,

² Ka vakauta na nona mata ki wasawasa, ena waqa kuta ena dela ni wai ka tukuna, "Mo lako na mata, totolo kina matanitu sa balabalavu ka yagoyago vinaka, ki vei ira na tamata sa rerevaki mai liu ka yacova na siga ogo, na matanitu kaukauwa ka dau veitabaki sobu, na nona vanua e wasewasea na vei uciwai."

³ Vei kemuni kece na lewe i vuravura kei kemuni sa tiko e na vanua ni sa vakaliliga ena ulunivanua e dua na kuila dou a raica kei na gauna sa uvuca kina na davui, dou a rogoca.

⁴ Ni sa vosa vaka ogo vei au o Jiova, "Au na vakacegu mada, Au na qai rai mai ena Noqu i tikotiko me vaka ni daumaka vinaka na siga, me vaka na draki katakata ni tatamusuki ni lutuka tu na o ena kabu."

⁵ Ni se bera na tatamusuki, sa matua tu na vaini ka seraka vinaka mai na senikau, ena qai musuki laivi ena i sele ni tatamusuki, ka tatalaka laivi me musuka sobu na veitabana.

⁶ E ra na biu vata kei na manumanu vuka ni ulunivanua, kei na manumanu kila ni vanua; na manumanu vuka ena kania ena vula i katakata, kei na manumanu kila ena vula i liliwa.

⁷ Ena qai kau mai e dua na i loloma vei Jiova ni lewe vuqa, mai vei ira na tamata balabalavu ka yagoyago vinaka, mai vei ira na tamata rerevaki mai liu me yacova mai ogo, a matanitu kaukauwa ka dauveibutuki sobu, na nona vanua e wasewasea na uciwai" kina vanua sa vakatokai kivei Jiova ni lewe vuqa, na ulunivanua o Saioni.

CHAPTER 19

Na vosa ni parofisai bibi baleti Ijipita, ka raica, o Jiova sa vodo lako ena dua na o totolo ena qai lako mai ki Ijipita; na matakau ni Ijipita e ra na sautaninini e matana, ena waicala na yalona o Ijipita ena waicala e loma.

² "Au na cakava me rau veivala ga vaka i rau o Ijipita vata kei Ijipita; e ra na dui veivala ga vakaveitacini, e ra na dui veivala vakaveiwekani voleka, koro lelevu vata kei na koro lelevu, matanitu kei na matanitu.

³ Ena sega ni rawata na lomana o Ijipita; au na vakarusa na nona lewe ni bose, e ra na laki taroga na kalou mate, kei ira na daulawaki, kei ira na daucaka mana lasu kei ira na daurairai.

⁴ Au na soli Ijipita kina liga ni dua na Turaga dauveivakatotogani, ena dua na tui rerevaki

ena liutaki ira," sa tukuna o Jiova ni lewe vuqa.

⁵ Ena sega na wai mai wasawasa na uciwai ena mamaca ka sega ni yaga.

⁶ Ena bona na uciwai, ena maca talega na veidrodro lalai ni wai, ena malai na gasau kei na kuta.

⁷ Na veico mai na Uciwai, mai na bati ni uciwai kei na loga ni sila kecega mai na Uciwai, ena malai ka cagina tani yani.

⁸ E ra na tagi talega na gonedau; e ra yalobibi ni ra viritaka tiko na nodra siwa, ena tarai ira tu, na veika rarawa ni ra viritaka na nodra lawa e dela ni wai.

⁹ Era na madua o ira e ra cakacaka laino matailalai kei ira e ra dautali sulu vulavula;

¹⁰ Na kena yavu ena ramusu kei ira kece e ra cakacaka baleta na kedra i sau ena rarawa kina na lomadra.

¹¹ E dina sara e ra yalo lialia na ravouvou ni Soana; o ira na dauvakatulewa vuku nei Fero e ra solia tiko eso na i vakasala lialia. o na tukuna rawa vakacava vei Fero, "Au na luve ni vuku kei na luve ni tui ena veigauna makawa?"

¹² E vei o ira oqo? E vei o ira na nomu tamata vuku? Me ra tukuna rawa mai oqo, me rawa ni ra kila na cava sa nakita tiko o Jiova ni lewe vuqa me vakayacora vei Ijipita.

¹³ O ira na ravouvou ni Soana sa ra lialia mai; o ira na ravouvou ni Nofi e ra sa vakaisini; ka ra sa vakacalai Ijipita na duru ni veimataqali.

¹⁴ Sa solia o Jiova ki lomadra na yalo vakatani; ka ra vakaleqa kecega na cakacaka mai Ijipita, me vaka na nona yavavala ni dua e lualua ena levu ni mateni.

¹⁵ Ena sega ni dua na cakacaka e rawa ni caka mai Ijipita, vei koya na uluna se vei koya na buina tabana se na tolona.

¹⁶ Ena siga o ya ena domobula o Ijipita me vaka na yalewa ni sa raica na yavala ni liga i Jiova ni lewe vuqa.

¹⁷ Na vanua vaka Juta ena vaka vu rere tiko vei Ijipita; o ira kece e ra na cavuta na vosa baleti Juta e ra na rere vakataki ira me vaka na Nona lewa o Jiova ni lewe vuqa sa vakataudeitaki oti tu.

¹⁸ Ena siga o ya ena lima na koro lelevu ena vanua o Ijipita, ena vosataka na vosa vaka Kenani ka bubului vei Jiova ni lewe vuqa; e dua e na vakatokai na Koro Levu ni Veivakarusai.

¹⁹ Ena siga o ya ena dua na i cabocabo ni soro vei Jiova ena loma ni vanua o Ijipita, ka na dua na duru me kena i yalayala ni vanua.

²⁰ Ena tu e kea me i vakatakilakila ka vakadinadinataka tiko vei ira na kai Ijipita ni oqo o Jiova ni lewe vuqa; e ra na tagi vei Jiova ena vuku ni veika rarawa, ena qai tala o Koya vei ira e dua nai Vakabula sa Kaukauwa sara, e na qai sereki ira o Koya.

²¹ Ena qai kilai mai Ijipita o Jiova e ra na qai kila dina sara ena siga o ya e ra na qai vakacaboi soro kina kei na i madrali; io e ra na ia na bubului vei Jiova ka vakayacora sara.

²² Ena qai taralaki Ijipita o Jiova, e na samuti ira ka vakabulai ira tale; e ra na qai lesu mai vei Jiova, e ra na vakamasuti Koya ka na vakabulai ira o Koya.

²³ Ena siga o ya ena dua na gaunisala vou mai Ijipita ki Asiria, o ira na kai Asiria e ra na lako mai Ijipita o ira na kai Ijipita ki Asiria, e ra na vei qaravi vata o ira na Asiria kei Ijipita.

²⁴ Ena siga o ya o Isireli ena kena i katolu vei Ijipita kei Asiria" ena vuni sautu tiko ena nodrau dui bula,

²⁵ Sa vakasaututaka o Jiova ni lewe vuqa ka tukuna, "Ena sautu o Ijipita na noqu tamata, kei Asiria na cakacaka ni Ligaqu kei Isireli na noqu i votavota."

CHAPTER 20

Ena yabaki sa lako mai kina o Taritani ki Asitoki, ni sa talai koya o Sarikoni na tui Asiria ka sa vala kei Asitoti ka taura,

² Ena gauna vata o ya sa vosa kina o Jiova vei Aisea na luvei Emosi ka vaka, "Lako ka kauta tani na i sulu taga mai na yagomu, ka kauta tani talega na i vava mai na yavamu". Asa kitaka vaka kina ni lako tu ka luvaivale ka sega ni vakaivava.

³ Sa qai tukuna o Jiova "Me vaka na nona lako o Aisea ni luvaivale ka sega ni vakaivava me tolu na yabaki me i vakatakilakila ka vakatakarakara baleti Ijipita kei Iciopea,

⁴ "Ena vaka kina o tui Asiria ena kauti ira na kai Ijipita e ra sa bobula kei na kai Iciopea era vulagi, na gone kei na qase ni ra luvaivale ka sega ni vaka ivava, ka sega ni bulukau na nodra i sulu, a ka ni veivakamaduataki ki Ijipita.

⁵ "E ra na qai rere ka maduataki Iciopea na ka e ra vakararavi kina kei na ka e ra dokai kina.

⁶ "O ira sa tiko rawa ena tai oqo e ra na qai tukuna ena siga o ya, 'Raica sa i koya oqo eda vakararavi kina nida via dro meda kere veivuke mai vei tui Asiria, ena qai rawa vakacava meda sereki?'"

CHAPTER 21

Na vosa ni parofisai bibi baleta na dravuisiga ni wasawasa me vaka na covulaca mai na Ceva ni lako mai, e lako mai ena vanua dravuisiga, mai na dua na vanua rerevaki sara.

² Sa vakaraitaki vei au e dua na raivotu ni rarawa; sa butako na daubutako ka vakacaca na dauvakacaca, o Ikoilama! Mo lako cake, o iko Mitia, mo laki drasiva na kau! Na nona dauveivakararawataki kecega au na muduka.

³ O koya oqo sa mosi kina na toloqu; sa yacovi au na rarawa, me vaka na taratara ni yalewa bukete; au yaluma ni'u sa rogoca; au taqaya ni'u sa raica.

⁴ Sa rikou na yaloqu ena domobula ni rere, na bogi me'u marau kina sa vukica me vakarerei au.

⁵ Vakarautaka na teveli lesia na i vakatawa ena vale ni yadra, mo kana ka gunu ka tucake, na ravouvou, lumuta na isasabai!

⁶ Ni sa tukuna vei au o Jiova; "Mo laki lesia e dua na i vakatawa me tukuna mai o koya na ka sa raica."

⁷ Ni sa kunea o koya na qiqi ni valu kei ira na mataivalu ose, na qiqi ni valu asa, kei na qiqi ni valu kameli, sa qai vakadirorogo o koya me rogoca vinaka.

⁸ Sa qai kacivaka mai o koya, "Na laione, noqu Turaga! sa sega ni'u cegu me'u tikoga ena vale ni yadra ni gauna ni siga; au sa tikoga ena noqu vanua ni yadra ena vei bogi.

⁹ Ka raica sa lako mai oqo e dua na mataivalu ose!" Sa qai vosa mai o koya ka tukuna, "Sa bale o Papiloni, sa bale! kei ira taucoko na nona matakau ceuti sa bale taucoko kina qele."

¹⁰ Ulei, na noqu tamata ka dau samuti, kei na noqu sila ena noqu rara ni sila na ka ka'u a rogoca mai vei Jiova ni lewe vuqa, na Kalou ni Isireli, ka'u sa tukuna yani vei kemudou.

¹¹ Na i colacola bibi me baleti Tuma, sa kaci mai vei au e dua mai Sia, ka tukuna " Na i vakatawa sa vakaevei na bogi? Na i vakatawa, sa vakaevei na bogi?"

¹² Sa tukuna mai na i vakatawa, "Sa kida mai na mataka, sa toro talega mai na bogi, kevaka dou via taroga, dou taroga ga; dou lesu! tale mai!" Sa Vakarogoi Na Veika Me Baleti Arapea

- ¹³ Na vosa ni parofisai bibi baleti Arapea. Dou na bogi ga mai veikau, ni Arapea oi kemudou na i vavakoso ni Tetanimi sa lako tu.
- ¹⁴ O ira na lewe ni vanua o Tima, dou kauta na wai ki vei o ya sa via gunu; e ra sa tavaki ira e ra sa dro ka solia vei ira na kedra madrai.
- ¹⁵ Ni ra drovaka mai na i selewau sa ucuni tu, kei na dakai sa vakarau me vanataki, kei na veika rarawa ena i valu.
- ¹⁶ Ni sa vosa vei au o Jiova; "Me dua tale na yabaki me vaka na yabaki ni tamata voli, ena qai vakaoti na nodra lagilagi na kai Kitari;
- ¹⁷ "Na kena vo ni tamata dauvavana, na qaqa ni Kitari ena lewe lailai mai, ni sa tukuna vaka kina o Jiova na Kalou ni lewe vuqa."

CHAPTER 22

- N**a vosa ni parofisai me baleta na Buca ni Raivotu, cava sa manati kemudou ni dou sa cabe cake kina dela ni vale,
- ² Dou sa sinai ena rorogo, na koro levu dau mauwe, na koro levu daumarau? O ira na nomu tamata era lausua e ra sega ni mate ena i selewau, e ra sega ni mate ena veivaluvaluti.
- ³ O ira na nomu Turaga e ra sa dro vata kece; e ra sa vesu mai vei ira na dauvavana. O ira kece e ra sa kune vei iko e ra sa vauci vata; ka ra sa dro vakayawa.
- ⁴ O koya oqo Ka'u sa tukuna kina, "Dou rai tani vei au, ena ka rarawa na Noqu tagi, dou kakua ni gu me vakacegui au ena vuku ni kena vakacacani na nodra goneyalewa ni noqu tamata."
- ⁵ Ni sa siga ni rarawa kei na veivakanakuitataki kei na taqaya mai Vua na Turaga o Jiova ni lewe vuqa, ena Buca ni Raivotu na siga ni basu bai kei na tagi mai naulunivanua.
- ⁶ A sa cola taga gasau o ira na Ilama ena qiqi ni valu kei na tamata sa vodo ose, o ira na Kiri e ra sa ucuna nai sasabai mai na kena taga.
- ⁷ Ena yaco dina sara na gauna ni bula o digitaka ena oso ena qiqi ni valu, kei na vodo ose e ra na tuvani mai ena matamata ni koro.
- ⁸ Ena kautani na veimaroroi mai vei Juta, mo qai raica ena siga o ya na i yaragi ena Vale mai Veikau;
- ⁹ O sa raica vinaka talega na vakacaca ena koro i Tevita, ka sa ka levu sara; ka vakasoqona vata na wai mai na tobu e ra.
- ¹⁰ Mo wilika tiko na vale i Jerusalemi, kei na vale o basuka sobu me dei kina na bai.
- ¹¹ Dou cakava e dua na tobu wai ena tadrua ni bai e rua me maroroi kina na wai mai na tobu makawa. E sega ni bau rai vei Koya na Dauveibuli, se mo dokai Koya o Koya e ukutaka ena veigauna sa oti yani.
- ¹² Ena siga sa kaciva kina o Jiova ni lewe vuqa na tagi kei na rarawa, na tasi ni ulu kei na sulu taga.
- ¹³ Ka sa ia na reki kei na marau, vakamatei na bulumakau kei na vakamate sipi, kana lewe ni manumanu kei na gunu waini: "Meda kana ka gunu, ni da na mate ni mataka!"
- ¹⁴ Sa vakatakila ena daligaqu o Jiova ni Lewe Vuqa; "Ena sega ni bokoci na nomudou i valavala ca oqo me yacova na nomudou mate," sa tukuna o Jiova ni lewe vuqa.
- ¹⁵ Sa tukuna o Jiova ni lewe vuqa; "Mo lako, vua na dauniyau oqo, vei Sepina, o koya sa lewa taucoko na vale, ka vaka:
- ¹⁶ 'Cava e nomu e ke, o cei e nomu o sa tiko kina eke, o sa mai tataka e dua na nomu i

bulubulu eke, me vaka e dua sa biuta na nonai bulubulu ena vanua cecere, ka ceuta na nona i tikotiko ena vatu?

¹⁷ Raica o Jiova ena viritaki iko vakaukauwa, o iko na tamata kaukauwa ena qaqiraki iko vakaidina.

¹⁸ Ena tauri iko vakaukauwa ka ulataki iko me vaka na polo mo laki tau kina dua na vanua vakaitamera; e kea mo na mate kina, sa na kautani talega kina na qiqi vakaTuraga o daulagilagi tu kina me vu ni veivakamaduataki ena vale ni nomu Turaga.

¹⁹ Au na cemuri iko tani mai na nomu vale ni volavola, ka vakasivoya na nomu i tutu.

²⁰ 'Ena siga dina o ya, Au na qai kaciva na Noqu i talatala o Elaiakimi na luve i Ilikaia;

²¹ Au na vakaisulutaki koya ena nomu i sulu ubi ka vauci koya ena nomu i vau ni sulu; ka'u na lesi koya me lewa na ka o sa lewa, ia ena yaco o koya me tamadra na kai Jerusalemi kei na mataqali i Juta.

²² Na i dola ni vale nei Tevita Au na vakataqara ki tabana; ena dolava ka na sega e dua me na sogota rawa; ni sa sogota ena sega ni rawa ni dua me na dolava.

²³ Ka'u na vakataudeitaki koya me vaka na i vako ena tikina sa dei sara; ena yaco me vakaiukuuku na nona i tikotiko ena vale nei tamana.

²⁴ 'E ra na vakaliliga vua na i ukuuku kecega ni vale nei tamana, na gone kei ira na kena kawa, kei na bilo lalai kecega, mai na bilo ni gunu ka yacova na bilo ni takitaki.

²⁵ 'Ena siga o ya,' sa tukuna o Jiova ni lewe vuqa, 'Ena biu tani na i vako sa vakataudeitaki ena tikina sa dei sara, ena musuki me bale, na i yaya ka vakarubeci tiko kina ena tamusuki laivi; sa tukuna o Jiova.'"

CHAPTER 23

Na vosa ni parofisai bibi vei Taia, dou tagi qoqolou, na waqa ni Tasisi ni sa rusa koto, sa sega ni dua na vale, sa sega ni dua na toba; ni sa vakatakilai mai vei ira ena vanua o Saipurusi.

² Dou tiko malua, na lewe ni yanuanu, kemudou na dauveivoli ni Saitoni vei ira na dausokota na wasawasa me ra dauveisoli.

³ Na sila ni Siori mai na bati ni wai levu, na tatamusuki ena Uciwai, na non i vurevure ka sa nodra vanua ni volivoli na vei matanitu.

⁴ Mo madua, Saitoni; ni sa vosa mai na wasawasa, na kaukauwa ni wasawasa, e tukuna, "Au sega ni vakasucu, au sega ni susu gone; au sega ni vakavulici ira na cauravou, se tuberi ira na goneyalewa sega cala."

⁵ Ni sa yacovi Ijipita na i tukutuku, e ra na rarawataka talega me baleti Taia.

⁶ Dou takosovi Tasisi; ka tagi qoqolou oi kemudou na lewe ni yanuanu!

⁷ Sa i koya beka oqo na nomu koro levu daumarau, o koya ka tubu ena gauna sara e liu, o koya sa vakauti koya na yavana vakayawa sara me la'ki tiko mai kina?

⁸ O cei sa lewa oqo me baleti Taia na koro levu vakairogorogo, na nona dauvakau i yaya na ravouvou, kei ira na nona duvolivoli me ra tamata rogo e vuravura?

⁹ Sa lewa o Jiova ni lewe vuqa me uruca sobu na dokadoka ni ka e ra qoroi kina, vei ira talega na dauraici cake tu e vuravura e ra na raici sobu.

¹⁰ Mo vuabale yani ena nomu vanua me vaka na Uciwai, o iko na goneyalewa ni Tasisi; sa sega ni dua tale na kaukauwa.

¹¹ Sa dodo yani na Ligana kina wasawasa ka yavalata na matanitu eso; sa vakarota o Jiova ena vuku i Kenani me vakarusa na kena vei koro kaukauwa.

- ¹² Ka sa tukuna, "Mo kua tale ni qai marau tiko o iko o dau vakacacani ira na goneyalewa ni Saitoni, tucake ka lako ki Saipurusi, mai keya o na sega ni na kunea na vakacegu."
- ¹³ Raica na nodra vanua na kai Kalitia, na mataqali oqori ka sega ga e liu, ka sa qai tauyavutaka o Asiria me nodra na kai veikau ka ra sa qai tara na kena vei vale cecere, ka vakaduria na kena vei vale vakaTuraga ka vakarusa o Koya.
- ¹⁴ Dou qoqolou, na waqa ni Tasisi! ni sa vakarusai na nomudou koro kaukauwa.
- ¹⁵ Ena yaco na gauna ena guilecavi kina o Taia me vitusagavulu na yabaki, me vakatauvatani kei na yabaki ni dua na tui. Ni sa cava na vitusagavulu na yabaki ena qai caka vei Taia me vaka na sere ni yalewa dautagane:
- ¹⁶ "Taura na api, la'ki volita na koro levu, o iko na yalewa dautagane guilecavi; mo solia mai na rorogo vinaka, lagata mai e levu na sere, me rawa ni o bau nanumi tu kina."
- ¹⁷ Ni sa oti na yabaki e vitusagavulu, ena qai talevi Taia tale o Jiova. Ena qai lesu tale mai me volitaki koya vei ira na vei matanitu e vuravura me raica na mata i vuravura kece.
- ¹⁸ Na ka e rawata kei na kena i sau ena tabu me nei Jiova; ena sega ni maroro na ka e rawata e nodra na tiko ena vale nei Jiova, me ra kana vinaka, ka vakaisulu vinaka.

CHAPTER 24

Raica, sa vakalalai vuravura o Jiova ka kitaka me ka walega, ka vukica sobu na delana ka vakatalabusesetaki ira na lewena.

² Ena yaco me vaka kina; na bete, me vaka sa yaco vei ira na tamata; vua na Turaga, me vaka vua na nona tamata, vua na marama, me vaka vua na nona vada; vua sa volitaka, me vaka vua sa volia, me vaka na dausoli lavo, me vaka vua sa kerea; me vaka na dausoli dinau, me vaka vei koya e dinau.

³ Ena vakalailai ka vakacacani vakadua na vanua sa cavuta na vosa oqo o Jiova.

⁴ Ena tagi na vanua ka luca yani, o vuravura ena cegu oca ka malai yani; o ira na Turaga e vuravura e ra na takali yani.

⁵ E ra sa vakadukadukalitaki vuravura na lewena ni ra sa talaidredre kina i vunau, moica na ka sa lesi tu, vakatawayagataka na veiyalayalati sega ni mudu.

⁶ O koya oqo era na cudruvi kina na tiko e vuravura, e ra na tu ena vanua lala, e ra na vakamai na lewe i vuravura, ena qai lewe vica ga ena vo.

⁷ Na waini vou sa sega ni yaga, sa malai na vuni vaini, o ira na daumarau vakalialia e ra na vutugu mai.

⁸ Sa mudu na marau ena tibirieli, sa oti na kena daurorogo na marau, sa mudu na rekitaki ni api.

⁹ E ra na sega ni gunu waini kei na lagasere; na yaqona kaukauwa ena gaga ni ra sa gunuva.

¹⁰ Na koro levu veilecayaki ena basuki sobu; sa sogo taucoko na vei vale ka sega tale e dua me rawa ni curuma yani.

¹¹ Era sa ra tagi ena veisaqata ni koro, ena vuku ni waini, sa yali na reki sa sega na marau ena vanua.

¹² Sa vo ga na rusa e loma ni koro, ka sa basubasuraki sara na matamata ni koro.

¹³ Ena vaka oqo na rairai ni vanua e na kedra maliwa na vei matanitu ena vaka ni sa kurei na vuni olive, ka vaka ni sa tomitomiki na vua ni vaini ni sa oti na kena vulu

¹⁴ E ra na tabalaka cake na domodra, e ra na sere; ena vuku ni ukuuku i Jiova e ra na kailavaka mai ena loma ni wasawasa.

- ¹⁵ O koya oqo mo dou vakavinavinaka vei Jiova ni kida mai na mataka, na yaca i Jiova na Kalou i Isireli ena veiyanyanu ni wasawasa.
- ¹⁶ Mai na i yalayala kei vuravura eda rogoca na domo ni sere: "Na vakavinavinaka vua na yalododonu!" Ia au sa tukuna, "Au sa ca, au sa ca!, Isa Oi au! Na daubutako e ra sa butako e ra sa taura vakaveitalia na ka kecega."
- ¹⁷ Na rere na i keli titobu kei na i cori sa yacovi iko, na lewenivanua e vuravura.
- ¹⁸ Ena yaco o koya sa dro mai ena domo ni qoqolou ni rere ena lutu sara kina i keli, o koya talega sa cabe cake mai ena i keli ena coriti ena i cori; ni sa tadola na i sogo kei lomalagi, ka sa yavala na yavu kei vuravura.
- ¹⁹ Sa duisebaseba vakalalai na vanua ka sa tadola levu tu, sa yavavala vakalevu sara na vanua.
- ²⁰ Sa yatayata me vaka na mateni, ka veisuayaki me vaka na loga lili; na nona i colacola bibi ena sega ni na colata rawa, ena qai bale sobu, ka sega ni tucake tale.
- ²¹ Ena yaco na siga o ya ena cudruvi ira na lewe vuqa e ra vakaceceretaki ira tiko, kei ira na tui ni vuravura oqo o Jiova.
- ²² E ra na vakasoqoni vata, me vaka na nodra sota na bobula ena i keli me ra sogolati yani kina ka waraka na nodra i totogi ena siga sa lokuci.
- ²³ Ena madua ka taqaya na vula kei na matanisiga; ni sa vakatulewa o Jiova ni lewe vuqa ena ulunivanua o Saioni kei Jerusalemi me vakarokorokotaki e matadra nona qase.

CHAPTER 25

Kemuni Jiova o ni sa noqu Kalou, au na vakalevulevui Kemuni, au na vakacaucautaka na Yacamuni, o ni a vakayacora e levu na ka au qoroqoro tu kina; na Nomuni vakatulewa sa oti e laurai kina na dina kei na dodonu.

² Ni Kemuni sa veisautaka na koro levu me i benubenu, na koro levu kaukauwa me nodra i i kanakana na bulumakau, na nodra i gadigadi na vulagi e liu nikua sa yali; e na sega tale ni na vakavoui.

³ O koya oqo e ra na rokovi Kemuni kina na tamata kaukauwa, na nodra koro lelevu na vei matanitu rerevaki e ra na rerevaki Kemuni.

⁴ Ni o ni sa vuni Kaukauwa vei ira na dravudravua, o ni vuni kaukauwa talega vei koya e vakaloloma, a i drodro mai na cava, kei na i vakaruru mai na katakata; na rogorogo e vakayacora na tamata rerevaki e vaka ga na cagi ni sa roba na lalaga.

⁵ Kemuni na vakalailaitaka sobu na domodra na vulagi, me vaka na katakata ena vanua mamaca; me vaka na katakata ena i yaloyalo ni o, na vakamalumalumutakivaka kina na nodra sere na dauviavakarerevaki.

⁶ Ena ulunivanua oqo o Jiova ni lewe vuqa, e na vakarautaka vei ira na tamata kecega e dua na kana magiti ni kakana e lavotaki, kana ni waini makawa, kei na veika uro ni uto ni uro, ena waini makawa makare sara.

⁷ Ena vakarusa ena ulunivanua oqo na kedra i tuvi ni mata na tamata kece, kei na i ubi e robota tu na vei matanitu kecega.

⁸ Ena vakaoti mate vakadua o Koya, ena tavoya kece o Jiova na wai ni mata mai na mata kecega; kei na nodra vakalialiai na Nona tamata ena kauta tani o Koya mai na dela i vuravura taucoko; sa tukuna o Jiova.

⁹ Ena siga o ya e ra na qai tukuna: "Raica, oqo na noda Kalou; e da a waraka tiko ena vakabulai keda o koya sa i koya oqo na Kalou; e da waraki Koya tiko; e da na kaila ka reki ena Nona veivakabulai."

- ¹⁰ Ena ulunivanua oqo ena tiko kina na liga i Jiova, o Moapi ena buturaki sobu mai Vua, me vaka na kena buturaki sobu e dua na i binibini co.
- ¹¹ Ena qai dodoka yani na ligana ena kedra maliwa me vaka na dauqalo ni sa dodoka na ligana me qalo, e na qai biuta sobu na nodra dokadoka kei na i naki ca ni ligadra.
- ¹² Na vale ni valu cecere kei na nomu bai vatu ena biuta sobu o Koya, me davo sobu, ka biuta sobu sara kina qele, kina kuvu ni qele sara.

CHAPTER 26

Ena siga o ya ena qai lagati ena vanua o Juta na sere oqo; "Sa dua na noda koro kaukauwa; o Jiova ena lesia na veivakabulai me bai kei na bai ni valu.

² Dolava na matamata ni koro, me ra curu mai na veimatanitu e ra maroroya tu na dina.

³ O ni na maroroi koya ena vakacegu e sega yalani, ni nona vakanananu sa tu ga vei Kemuni ni sa vakabauti Kemuni.

⁴ Mo vakararavi tikoga vei Jiova me kua ni mudu, vei YAWE na Kalou, sa sega ni yalani rawa na Nona kaukauwa.

⁵ Ni sa daukauti ira sobu o ira e ra dauviavakaceceretaki ira, na koro levu cecere, sa biu sobu ki ra, e biu sobu kina qele, ka biu sara kina kuvu ni qele.

⁶ Ena butuki sobu ena yavadra io ena yavadra na dravudravua kei na nodra i kalawa na vakaloloma."

⁷ Na nona sala na yalododonu sa dodonu sara; vei Kemuni na yalododonu sara, o ni vakarautaka na nona sala na yalododonu.

⁸ Io ena Nomuni lewa dodonu, i Jiova keimami waraki Kemuni; na loma i keimami sa gadreva na Yacamuni kei na ka o Ni nanumi kina.

⁹ Ena lomaqu au sa gadrevi Kemuni ena bogi, io ena yaloqu au na vakasaqarai Kemuni ni se qai mataka caca; ni sa tiko e vuravura na Nomuni cudru e ra na qai vulica na dodonu na lewe ni vanua.

¹⁰ Ni lomani tiko na tamata i valavala ca, e na sega ni rawa ni vulica tiko na i valavala dodonu; e na nodra vanua na tamata dodonu o koya e na bula tu ga vakaveitalia, ka na sega ni rawa ni raica na i ukuuku i Jiova.

¹¹ I Jiova, sa laveti cake na Ligamuni e ra na sega ni raica. Ia ni ra na raica e ra na madua ena nodra loma ca vei ira na tamata; ia na bukawaqa nodra na nomu meca ena vakaoti sara.

¹² Jiova o ni na vakadeitaka vei keimami na vakacegu, ni Kemuni sa cakava kecega vei keimami na cakacaka me yaga vei keimami.

¹³ Kemuni Jiova o ni sa neimami Kalou e ra a lewai keimami o ira na Turaga tani; ia na Vukumuni duadua ga keimami na vakacautaka na Yacamuni.

¹⁴ E ra sa mate, e ra na sega ni bula tale; e ra sa yali yani e ra na sega ni tucake tale. O koya Kemuni sa vakarusai ira ka vakaotia na ka me ra nanumi kina.

¹⁵ I Jiova o ni sa vakatubura cake na matanitu, o ni sa rokovi o ni sa vakarabailevutaka na i yalayala kece ni vanua.

¹⁶ I Jiova, ni ra sa tiko leqa e ra sa qai lako mai vei Kemuni, e ra sova na masu vuni ni Kemuni sa cudruvi ira.

¹⁷ Me vaka na yalewa bukete ni tagi ka mosi, ni sa roro tiko mai na nona gauna ni vakasucu keimami a vaka kina e Matamuni, Jiova.

¹⁸ Keimami sa tiko vaka gone, keimami sa kune rarawa; sa vaka ni keimami a bukete ka

vakasucuma na cagi; keimami a sega ni vakabula rawa na vanua, ka sega ni dua na lewe i vuravura me vakabalei.

¹⁹ Ena bula o ira na nomu mate; e ra na tucake vata kei ira na noqu mate, yadra ka sere, o iko ka vaka i tikotiko ena kuvu ni qele; ni sa vaka na tegu ena co na nomu tegu kei na qele ena biuti ira tani na mate.

²⁰ Dou lako mai noqu tamata ka curuma nomudou yasana vuni, ka sogota na nomudou katuba; dou vunitaki kemudou vakalailai mada ga, me yacova ni sa oti na veicudruvi.

²¹ Ka raica, sa lako tani mai o Jiova ena Nona yasana me cudruvi ira na lewe i vuravura ena nodra i valavala ca; o vuravura ena sega ni rawa ni ubia tiko na nona dra, ka na sega ni vunitaki ira tiko na moku mate.

CHAPTER 27

Ena siga o ya, o Jiova ena Nona i seleiwau gata ka kaukauwa, ena vakarusai Liviacani na gata dauveisiriyaki, o Liviacani na gata dauviviraki koya; ena taya laivi na gata levu ka tiko e loma ni wasawasa.

² Ena siga o ya mo seretaka, "Na loga vaini damudamu!

³ Oi Au o Jiova na kena i vakatawa, Au dauvakasuasutaka ena veigauna me kua ni dua e vakacacana; Au qarava ena siga kei na bogi:

⁴ Sa yali vei Au na cudru katakata. O cei me na viribai me votonikau vei Au ena i valu? Au na curu basikati ira, ka vakamai ira vata.

⁵ Me mai taura mada na Noqu kaukauwa o koya, me rawa ni keirau duavata; sa na qai rawa ni Keirau veivinakati"

⁶ Vei ira na lako mai e ra na sema e na kawa i Jekope; o Isireli ena se ka beta yani, e ra na vakasinaiti vuravura ena vuadra.

⁷ Na Nona mokuti Isireli ena mokuti ira vaka talega kina vei ira e ra mokuti koya? Se sa vakamatei o Koya me vakataki ira sa vakamatea o Koya?

⁸ Me vaka na i vakarau ni nomu vakatalai koya tani, o sa lomavinaka kina, sa vagalalataki ena nona cagi voravora ena siga ni cagi tokalau.

⁹ Ena vuku ni ka oqo na i valavala ca i Jekope ena bokoci; sa i koya oqo na vuana taucoko ni sa kautani na nona i valavala ca. Ni sa cakava o koya na vatu kecega ni cabocabo ni soro me tauvata kei na lase sa kakavorovoro, me sega ni tucake tale na matakau e ra bulia kei na cabocabo ni ka boivinaka ena sega ni tucake tale.

¹⁰ Ena lala na vei koro kaukauwa kei na vei tikotiko me vaka na veikau; e ra na kana kina na bulumakau ka davo kina me ra kania na tabanikau.

¹¹ Ni sa madu na tabana ena musuki; e ra na lako mai na marama ka ra na mai vakama. Ena vuku ni ra sa sega ni tamata yalomatua; o Koya ka buli ira ena sega ni yalololoma vei ira, o Koya ka vakataucokotaki ira ena sega ni lomani ira.

¹² Ena yaco ena siga o ya, ena uvuca tani o Jiova na qa ni sila mai na i tatakoso ni Uciwai kina Wai o Ijipita; dou na qai vakasokumuna yadudua na gone ni Isireli.

¹³ Ena qai yaco na siga o ya; na davui levu ena uvuci; e ra na lako mai o ira sa voleka tu ni mate mai na vanua o Asiria, kei ira na vakatalai mai ena vanua o Ijipita, e ra na qai mai qaravi Jiova ena ulunivanua tabu o Jerusalemi.

CHAPTER 28

Ena ca na i sala lagilagi ni dokadoka, nodra na daumateni ni Ifereimi kei na senikau ni kena i ukuuku sa malai tiko yani, o koya ka ra vakaisala kina na tiko ena buca bulabula, vei ira sa rawai tu ena waini!

² Raica, o Jiova sa dua na Nona kaukauwa ka qaqa sa vaka na uca ceveta lutu bi, ka vaka na wai ni waluvu tabale ena vanua, o cei ena rawa ni kauta sobu mai ki vuravura ena ligana.

³ Na i sala ni qaciqacia na daumateni nei Ifereimi, ena buturaki sobu;

⁴ Na ka qoro totoka sa senikau malai ka sa vakaisala kina na ulu ni buca bulabula, e na vaka na i sevu ni vuata ni se bera na vula i katakata, o koya e raica ena sega ni bera ena kania ga.

⁵ Ena siga o ya ena yaco o Jiova ni lewe vuqa me i sala vakai ukuuku kei na i sala talei vei ira na Nona tamata sa vo.

⁶ Kei na Yalo ni lewa vua sa tiko me lewa, kei na nodra kaukauwa e ra sa vakasava tani na i valu mai na matamata ni koro.

⁷ Ia o ira talega oqo sa vakacalai ira na waini, ka sa vakasesei ira talega na yaqona, na bete kei na parofita e rau sa vakacalai ena yaqona, sa rawai rau na waini, e rau sa vakasesei ena yaqona; e rau sa cala ena raivotu, e rau sa yatayata ena lewa.

⁸ Sa sinai ena teveli taucoko na lua kei na duka; sa sega na tikina e savasava.

⁹ "O cei me vakavulica o Koya me kila ka? Se me vakavukui cei me kila na i tukutuku? O ira se qai kali mai na wai ni sucu? Ka kautani mai na sucu i tinadra?"

¹⁰ Ni sa dau kuri na i vunau ena i vunau, na vunau ena vunau, na vosa ena vosa, na vosa ena vosa, vakalailai eke vakalailai mai kea."

¹¹ Ena tebenigusu kaka kei na vosa tani ena vosataka o Koya vei ira na tamata oqo,

¹² O ira oqo sa tukuna kina o Koya, "Oqo na i vakavakacegu dou vakacegui ira kina sa oca." "Oqo na ka ni veivakacegui," e ra sa bese ga ni rogoca.

¹³ Ia sa tau tikoga vei ira na vosa i Jiova, "Na vunau ena vunau, vunau ena vunau, na vosa, ena vosa, vosa ena vosa, vosa vakalailai eke, ka vakalailai mai kea," e ra na lako ka bale i muri, ka ramusu ka mavoia ka vesuki.

¹⁴ O koya mo dou rogoca na vosa i Jiova, oi kemudou na dauveivakalialiai, sa lewai ira na tamata oqo mai Jerusalemi,

¹⁵ Baleta ni dou sa tukuna, "Keitou sa veiyalayalati oti kei mate, kei bulubulu keitou sa veidinadinati tu. Ni sa lako mai na ca ena vuabale, ena sega ni yacovi keitou, me keitou sa cakava na lasu me i drodro, ka vunitaki keitou ena lawaki."

¹⁶ O koya oqo sa tukuna o Jiova na Kalou; "Raica, Au sa vakatora mai saioni na vatu me yavu. Na vatu sa vakatovolei na vatu ena tutu ni vale sa talei, na yavu sa dei sara; o koya sa vakabauta ena sega ni yatayata.

¹⁷ Au na ia na lewa dodonu me wa i vakarau, kei na caka dodonu me i vatu vakarau; na uca cevata ena vakayalia sara na i drodro lasulasu, kei na i vunivuni ena luvuci ena wai.

¹⁸ Na nomudou veiyalayalati kei mate ena sega ni dei, kei na nomudou veidinadinati kei bulubulu ena sega ni vakayacori; ena gauna sa vuabale mai kina na ca dou na qai vakabalei sobu.

¹⁹ Ni sa dau lako tiko mai ena kauti kemudou; ena vei mataka kece sara ena lako tiko, ena siga kei na bogi; ena vu ni rere tiko ni da rogoca na kena i tukutuku."

²⁰ Na i mocemoce sa rui lekaleka meda dodo kina, ka sega ni veirauti na i tutuvi meda tutuvi kina.

²¹ O Jiova ena tucake me vaka na Ulunivanua o Pirasimi, ena rarawa sara me vaka na

buca mai Kipioni ena qai cakava na Nona cakacaka, Nona cakacaka maqosa ena qai vakayacora na Nona i tovo, Nona i tovo ga.

²² O koya oqo, mo dou kua ni veivakalialiai tiko, me kaukauwa tikoga na kemudou i sema; ni'u sa rogoca mai vei Jiova ni lewe vuqa, e dua na veivakarusai sa nanumi iko me na tarai vuravura kece sara.

²³ Dou vakatudaliga ka rogoca na domoqu, vakadiorogo ka rogoca Noqu vosa.

²⁴ Sa cukucuki tiko beka na daucuki ena siga taucoko me sa kabukaburaki sara? Sa tekivu me veivukiyaka tiko beka na nona qele me malumu?

²⁵ Ni sa vakatautauvatataka vakavinaka na delana, sa sega ni duibiubiuta kina na kumina loa ka biuta vou kina na kumina dina, ka teivaka na witi me yatuni, na parile ena tikina e vakarautaki, kei na sila vuti ena bati ni were?

²⁶ Sa vakavulici koya ena lewa dodonu, ni sa vakavulica vua na Nona Kalou.

²⁷ Ni sa samuti na kumina loa ena i samu yara, ka sega ni toqici na yava ni qiqi ni sila; ena kumina dina, na kumina loa sa samuti ena kena i ua kei na kumina dina ena i titoko.

²⁸ Me qaqiraki na madrai falawa; sa na sega ni qaqiraki tikoga ena veigauna, me musuki ena yava ni qiqi, se me buturaka na yava ni ose.

²⁹ Sa lako talega mai vei Jiova ni lewe vuqa, o koya sa qoroi na Nona lewa ka totoka na Nona veituberi.

CHAPTER 29

"U lei o Erieli, o Erieli, na koro levu ka tiko kina o Tevita! dou soqona na veiyabaki kei na veiyabaki me ia tiko na kana magiti.

² Ka'u na vakararawataki Erieli; ena yaco na lomabibi kei na rarawa, ena vakataki Erieli dina vei Au.

³ Au na viribaiti iko ena mataivalu, Au na vakarautaka na i valu e nomu koro, Ka'u na vakarautaka na mataivalu me tarova na nomu veicuruyaki.

⁴ O na biu sobu, o na qai vosa tiko mai ena qele ena rogo lailai na domomu mai na kuvu ni qele, na domomu ena vaka na domo ni daucurumi, ni vosa tiko mai ena loma ni qele; io mai na kuvu ni qele ena rogo lailai na nomu tagi.

⁵ "Na kemu meca e ra lewe vuqa e ra na vaka na mata ni nuku lalai, e ra na vaka na qa ni sila cagina tani; o ira na i soqosoqo rerevaki ena ka vakasauri; ka vakidacala na kena yaco.

⁶ O na cudruvi vei Jiova ni lewevuqa ena kurukuru kei na uneune kei na rorogo rerevaki, ena cava kei na covulaca kei na yameyame sa kana voli.

⁷ Ena qai vaka na tadra se na raivotu ena bogi na nodra i soqosoqo na lewe ni vei vanua, e ra valu mai Erieli, io o ira kecega e ra vala tukuna kei na nona koro kaukauwa, ka sa vakararawataki koya.

⁸ Ena vaka e dua e viakana ni tadra, ka raica sa kana; ia sa yadra mai, ka sa lala na yalona; ka vaka sa tadra e dua sa viagunu, ka raica sa gunu, a sa yadra mai, ka raica sa malumalumu ka sa gagano na yalona; ena vaka kina na kedra lewevuqa na vei vanua, e ra na valu mai ena ulunivanua o Saioni."

⁹ Dou tu vakadua ka lialiaki mada! dou kua ni rai ni dou sa mataboko! e ra sa mateni, ka sega ni gunu waini; e ra sa sasakurekure ia ka sega ni cakacaka ni yaqona kaukauwa.

¹⁰ Ni sa sova vei kemudou o Jiova na yalo ni moce lutu, ka tabonaka na matamudou, o ira na parofita; ka ubia na ulumudou o ira na daurairai.

¹¹ Na raivotu kece e vaka na vosa ni vola sa dregati vei kemudou, e ra sa solia vua e dua sa kila na wili vola, ka tukuna, "Mo yalovinaka wilika mada oqo", a sa tukuna o koya, "Au sa sega ni rawata, ni sa dregati tu."

¹² Sa qai soli na i vola vua e dua e rawa ni wilika, ka vaka "Mo yalovinaka wilika mada qo," a sa tukuna, "Au sa sega ni kila na wilika."

¹³ O koya oqo sa tukuna o Jiova: "Ni ra sa toro mai vei Au o ira na tamata, ena gusudra e ra sa vakarokorokotaki Au walega ena tebenigusudra, ia e ra sa vagolea tani na yalodra mai vei Au, kei na nodra rerevaki Au sa vu ga mai ena nodra i vakavuvuli na tamata,

¹⁴ O koya oqo, Raica, Au na baci cakava tale e dua na cakacaka me ra qoroya ka taleitaka na tamata oqo, me ra kurabui ka liaca tu; ena vakayali na nodra yalomatua na nodra tamata vuku, kei na nodra kila ka na tamata lewa matau ena vakayali."

¹⁵ Ena ca o ira e ra vunia matua mai vei Jiova na nodra bose ka, kei na nodra cakacaka ena butobuto; e ra tukuna, "O cei e raici keitou?" "O cei e kilai keitou?"

¹⁶ E dina e so na ka mo dou veisautaka! me rau tautauvata li na dauvuli kuro kei na qele; me vosa vua sa tulia o koya sa tuli tiko? "O koya e sega ni tuli au?" Se me tukuna na ka sa buli vua ka bulia, "O Koya e sega tu ni kila?"

¹⁷ Ena sega ni dede sara ena qai vukici o Lepanoni me veiwere bulabula kei na veiwere bulabula ena okati me veikau?

¹⁸ Ena siga o ya na didivara e ra na rogoca na vosa ni vola o ya, kei na matadra na mataboko ena cecegi laivi na i tatao ni butobuto e matana me rai rawa.

¹⁹ O ira na yalomalumumu e ra na tosoya cake na nodra rekitaki Jiova kei ira na dravudravua mai vei ira na tamata e ra na rekitaki Koya na Le Dua Yalosavasava i Isireli.

²⁰ Vei koya na tamata rerevaki ena vakamalumalumutaki me sega ni dua na ka, na dauveivakalialiai ena vakaoti laivi, e ra na musuki o ira e ra yadrava na i valavala ca"

²¹ O koya e cavuta na vosa me vakacacana e dua, ka bukuya e dua na vere vei koya na i vakatawa ni matamata, ka vakamadualaki koya na Yalododonu ena vosa lialia.

²² O koya oqo sa tukuna o Jiova, o koya ka vakabulai Eparama, ena vuku ni mataqali i Jekope: "O Jekope me kakua ni madua tiko, me kua ni rairai malumalumumu na matana;

²³ Ia ena gauna sa raici ira kina na luvena, na cakacaka ni ligana ena kedra maliwa e ra na qai vakarokorokotaka na Yacaqu, ka vakarokorokotaka na Le Dua i Jekope, ka rerevaka na Kalou i Isireli.

²⁴ O ira na vakaleqai na yalodra e ra na qai vuku mai, kei ira na dauveileti e ra na qai vulica na i vakavuvuli."

CHAPTER 30

"Ena ca o ira na gone talaidredre," sa tukuna o Jiova, "Era taroi vakasala cala ka sega vei Au, e ra navunavuci ka sega kina na Yaloqu, e ra vakaikuritaka na i valavala ca kina i valavala ca;

² E ra lako me ra lako sobu ki Ijipita, ka ra sega ni kere i vakasala vei Au, me ra vakaukauwataki kina ena kaukauwa nei Fero, ka ra nuitaka na i yaloyalo walega kei Ijipita!

³ Na kaukauwa i Fero ena vaka vu madua vei kemudou, kei na vakararavi ena i yaloyalo i Ijipita, dou na rogo ca kina.

⁴ O ira na nona ravouvou e ra tiko mai Soani, kei na nona mata ki Anesi.

⁵ Era sa madua kece vei ira na tamata ka sega ni dua na betena vei ira, se me ra vukei se lomani, ia na madua ga kei na yaluma."

⁶ Na vosa bibi ni parofisai baleta na manumanu rerevaki mai na Ceva. Ena vanua ni oca kei na rarawa, e lako mai kina na laione yalewa kei na laione daukata, na gata loa kei na gata vakabukawaqa, e ra na kauta na nodra i yau e na daku ni asa gone, kei na nodra i yau vakamareqeti ena dakudra na kameli, vei ira na tamata e sega ni dua na ka e rawa ni ra rawata;

⁷ Na nodra veivuke na kai Ijipita e maumau walega ka sega ni yaga. O koya oqo au sa vakatokai koya kina na daubole ka dau guce. O Ira Na Tamata Talaidredre

⁸ Mo lako, ka vola ena vava ni volavola ka vola ena i vola vivigi me tu ka yacova na gauna mai muri, me sega ni mudu ka sega ni mudu;

⁹ O ira oqo na tamata dauvuki tani, ka gone lasulasu, na gone e ra sega ni dau via rogoca na i vunau i Jiova;

¹⁰ Era tukuna vei ira na daurairai, "Dou kakua ni raica," vei ira talega na parofita, "Kakua ni tukuna vei keimami na ka dodonu; tukuna ga vei keimami na ka e sega ni yaga, parofisaitaka mai na ka lasu.

¹¹ Dou lako tani ena sala, lako vakatikitiki e gaunisala me lako mai na Le Dua Yalosavasava e Isireli de tarovi na Nona lako mai vei keimami."

¹² O koya oqo sa tukuna na Le Dua Yalosavasava i Isireli: "Ni dou sa beca na vosa oqo, ka vakararavi kina veivakasaurarataki kei na ka vereverea mo dou bula kina,

¹³ O koya oqo na ca sa na tarai kemudou ena vaka e dua na bai vatu kaukauwa sa vakarau bale, ka sa vakalakala tu ena kasura ga vakasauri.

¹⁴ Ena basuka o koya me vaka na kavoro ni bilo vua na dautuli bilo, ena kakavorovoro vakamatailalai; ena sega ni dua me vo, sa sega kina ni kune na kena i caca me buka ena matadravu, se me vakayagataki me taki kina na wai ena i keli."

¹⁵ Ni sa tukuna o Jiova, na Le Dua Yalosavasava i Isireli: "Ni dou sa lesu mai ka tiko malua dou na vakabulai; ena vakanomodi kei na lomadina me nomudou kaukauwa," ia dou sa qai bese ga,

¹⁶ Dou a tukuna, "E sega, keimami na dro ena ose"O dou sa dro ga! "Keimami na vodo lako ena ose totolo"O ia e ra na totolo sara o ira e ra cemuri kemudou!

¹⁷ Ena dro e lewe dua na udolu ni dua ga e bolel ira, ni bolel kemudou e lewe lima dou na dro, me yacova ni dou sa vaka e dua na duru ena dela ni ulunivanua kei na dua na kuila ena delana.

¹⁸ O koya oqo ena qai wawa kina o Jiova me yalovinaka vei kemudou; ena ka oqo ena laveti kina o Koya, me rawa ni lomani kemudou mai kina. Ni sa lewa vakadodonu na Kalou o Jiova; e ra kalouvinaka o ira kecega e ra sa waraki Koya.

¹⁹ O ira na tamata e ra tiko mai Saioni e Jerusalemi; dou na sega tale ni tagi. Ena lomani iko o Koya ni rogoca na domo ni nomu tagi; ni sa rogoca o Koya ena sauma mai vei iko.

²⁰ E dina na Turaga ena solia mai vei iko na madrai ni rarawa kei na wai ni veivakasaurarataki, o ira na nomu qasenivuli e ra na sega ni vunitaki tale, o na raici ira tikoga na nomu qasenivuli.

²¹ Na daligamudou ena rogoca na domo mai dakumudou, ka vaka, "Oqo na sala, mai lako kina," ni dou sa vuki kina ligamudou i matau se kina i mawi.

²² Dou na qai vakacacana na i botani siliva ni matakau siliva, kei na i ukuuku koula ni nomudou matakau koula, o na biuta laivi me vaka na dukadukali; o na tukuna kina, "Mo lako tani!"

²³ Ena qai vakatauca na uca me baleta na nomu sore ni kau o sa kaburaka kina qele, na madrai na vua ni qele; ena vakalewe ka lelevu, ena siga o ya na nomu bulumakau e ra na kana ena veico drokadroka.

- ²⁴ Na bulumakau talega kei na luve ni asa e ra daucakacaka ena were e ra na daukania na ka tuituina, ka sa vakasavasavataki ena i sivi ka iriva na i irinicagi.
- ²⁵ E ra na tiko ena veiulunivanua cecere kei na vei ulu ni delana ena uciwai kei na veibasogana lalai, ena siga ni veivakamatei levu, ena bale na vale cecere.
- ²⁶ Ena qai vaka na rarama ni siga na rarama ni vula, kei na rarama ni matanisiga ena qai vakavitu, me tautauvata kei na rarama ni siga e vitu, ena gauna sa vauca kina o Jiova na nodra mavoa na Nona tamata ka vakabula na we ni kedra kuita.
- ²⁷ Raica, na Yaca i Jiova sa lako vakayawa mai, sa katakata tu na Nona cudru, ka bibi na Nona i colacola; na tebenigusuna sa cudru vakalevu, kei na yamena sa kama voli me vaka na bukawaqa.
- ²⁸ Na Nona i cegu sa vaka na uciwai sa vuabale ka lako cake me yaco ki domodra, me tavulona na vei matanitu ena vulo lasu; ena dua na i tacori ena gusudra, me ra vakacalai kina.
- ²⁹ Ena qai dua na nomudou sere me vaka ena bogi sa ia kina na solevu tabu, kei na reki vakayalo me vaka e dua sa uvu bitu ni sa lako tiko mai kinaulunivanua i Jiova, kivei Koya na kaukauwa Isireli.
- ³⁰ Ena vakarogoya na domona vakaTuraga o Koya me rogoci, ena vakaraitaki o Koya na ligana ni sa tau mai, ena cudru katakata kei na yameyame ni bukawaqa sa veisebayaki kei na cava kei na uca cevata.
- ³¹ Ni qai rogo na domo i Jiova, ena qai samuti Asiria sobu ena Nona i titoko.
- ³² Ena tikina kece e tau kina na titoko ni cudru, me vaka sa vakatauca vua o Jiova, ena ia vata kei na tibereli kei na qiri api; ia ena i valu rerevaki ena vala tukuna o Koya.
- ³³ Ni sa vakarautaki mai e liu o Tofeci, ia sa vakarautaki oqori me nona tui. Sa cakava me titobu ka rabailevu; a kena i binibini bukawaqa kena buka drokadroka sa levu; a i cegu i Jiova, me vaka na sulifure, sa dave tu ena vakacaudreva.

CHAPTER 31

Ena ca o ira sa lako sobu ki Ijipita me kerea na veivuke, ka vakararavi kina ose, kina qiqi ni valu baleta ni ra sa rui levu, na kena tamata i valu dauvodo ose e ra sa kaukauwa sara, ia e ra sega ni bau golevi Koya na Le Dua Yalosavasava i Isireli, e ra sega ni vakasaqarai Jiova!

- ² Sa vuku talega o Koya ena kauta mai na ca, ena sega ni veisautaka na Nona vosa, ia ena tucake me valuta na nodra mataqali na i valavala ca, kei ira e ra vukeyi ira na tamata ca.
- ³ Oqo o ira na Ijipita e ra tamata ga, ka sega ni Kalou; a nodra ose talega sa vakayago, ka sega ni vakayalo. Ni sa dodo yani na liga i Jiova, ena bale sobu o koya sa veivuke; o ira taucoko e ra na rusa vata.
- ⁴ Sa qai vosa mai vei au o Jiova; "Me vaka na domo ni dua na laione sa tagi io na luve ni laione ni sa taura tiko na kena, (ni sa kailavaka tiko mai na i vakatawa e vuqa me mai vala tukuna, ena sega ni rerevaka na domodra se me vakamalumalumu ena vuku ni nodra kaila), ena lako sobu mai o Jiova ni lewe vuqa me vala ena vuku niulunivanua o Saioni kei na kena vei delana.
- ⁵ Me vaka na veivukayaki ni manumanu ena vaka kina o Jiova ni lewe vuqa na Nona taqomaki Jerusalemi. Ni sa vakaruruga ena vakabula," ni lako sivita ena maroroya."
- ⁶ Dou Iesu mai vei Koya e ra sa vuki tani vakalevu vua na Isireli.
- ⁷ Ena siga o ya e ra na biuta tani na tamata vakayadua ga na nona matakau siliva kei na

nona matakau koula"na i valavala ca dou sa kitaka ena ligamudou ena okati vei kemudou.

⁸ "O Asiria ena bale sega ena i selewau nona na qaqa, ena tunaki koya ga na i selewau sega ni nona e dua na tamata. Ia ena drotaka rawa o koya na i seleiwau, o ira na nona cauravou era na vesuki.

⁹ Ena lako kina nona koro ni valu kaukauwa ena vuku ni nona rere, kei ira na nona luve ni turaga era na rerevaka na drotini", sa tukuna o Jiova, o koya sa tu mai Saioni na nona bukawaqa, kei na nona lovo mai Jerusalemi.

CHAPTER 32

Raica, ena dua na tui ena ia na lewa dodonu, o ira talega na luve ni tui e ra na lewa vakadodonu.

² Ena dua na tamata ena vaka na i vunivuni mai na cagi, kei na i vakaruru mai na cava, ena vaka na uciwai ena vanua dravuisiga, ka vaka na iyaloyalo ni dua na watu levu ena vanua dauveivakaocataki.

³ A matadra e ra na rai rawa ka sega ni buwawa, kei na daligadra ena rogo rawa ka vakarorogo.

⁴ A lomadra talega na yaloriri ena kila mai na vuku, ka na vosa rawa ka macala na yamedra na kaka.

⁵ Na tamata lialia ena sega ni vakatokai tiko me yalo vakaturaga, se tukuni me lomasoli o koya sa kocokoco;

⁶ O koya sa lialia ena vosataka na ka vakalialia, ka caka ca tiko na lomana; me ia na veivakaisini ka vosa cala vei Jiova me vakavuna tikoga na nodra via kana na waloloi, ka vakayali na mena wai na tamata sa via gunu.

⁷ Na nona tuva ka o koya sa dau tuvatuva e butobuto; sa daubukia na vere ca me vakarusai ira kina na dravudravua ena vosa lasu, ni ra vosataka na ka dodonu na vakalololoma.

⁸ Ia o koya sa daulomasoli sa vakananuma na cakacaka, na nona daulomasoli ena tudei kina o koya.

⁹ Oi kemudou, na yalewa sa dautiko wale dou tucake ka rogoca na domoqu; oi kemudou na yalewa daunanumi kemudou, dou rogoca mada na domoqu.

¹⁰ Ena yabaki dua ka bogi vica dou na vakaleqai vakalevu oi kemudou na yalewa daunanumi koya; ni na yali na vua ni vaini, na vula i matua ena sega ni yaco.

¹¹ Dou kidacala mada na goneyalewa daunanumi koya; dou liaci kemudou na daunanumi koya; dou luvata tani na nomudou i sulu ka vauca na i sulu madra ki tolomudou.

¹² E ra na tagi na tamata ka tara lako na lomaseredra ni sa qai ca mai na were vinaka kei na veikau bulabula.

¹³ Ena nodra qele na noqu tamata ena lako mai kina na soni kei na kau votovotoa, io ena dela ni vei vale daumarau kecega na koro e ra daureki;

¹⁴ Ni sa biu laivi na vale vakaturaga ka sa lala mai, na koro ka sega, na koro ni valu kei na vei vale cecere a qai yaco me qara wale tu, ka sega ni mudu me ra rekitaka na asa kila ka kedra vanua veico na sipi"

¹⁵ Me yacova ni qai sovaraki na yalo i Koya sa cecere sara mai cake, ka sa yaco na vanua dravuisiga me teitei bulabula, ka sa wili na teitei bulabula me veikau loa.

¹⁶ Ena qai tiko na lewa dodonu mai na vanua liwa lala ka na tiko ena teitei bulabula na i valavala dodonu.

¹⁷ Na cakacaka dodonu ena tubu kina na sautu, na cakacaka dodonu ena vakatubura na vakacegu, kei na tiko dei me sega ni mudu.

¹⁸ O ira na Noqu tamata e ra na tikotiko ga ena vanua ni sautu, kei na vei vale sa dei kei na i vakavakacegu vinaka.

¹⁹ E dina ena tau mai na uca cevata ki na veikau, na koro levu talega ena biu sobu me vakalolovirataki.

²⁰ Sa kalouvinaka oi kemudou sa ia na kakaburaki ena bati ni wai kecega, oi kemudou sa vakauta yani kina na yavadra na bulumakau kei na asa.

CHAPTER 33

Ena ca o iko sa dauvakacaca, e dina ni o a sega ni vakacacani; o iko talega sa dauveivakaisini, e ra sa sega ni vakaisini iko! ni sa oti na nomu vakacaca tiko, o na qai vakacacani; ni sa oti na nomu veivakaisini, e ra na qai vakaisini iko.

² Kemuni Jiova, Mo ni lomani keimami mai; keimami sa waraki Kemuni Mo ni ligadra mada ena vei mataka, Mo ni neimami vakabula ena gauna ni rarawa.

³ Ni sa rogo na ue e ra na dro na tamata; ni Kemuni sa tucake mai e ra sa veiseyaki na vei matanitu;

⁴ Na nomudou toki ni valu ena kumuni me vaka na nodra daukumuni na banuve; me vaka na nodra veiladeyaki na vodre, ena ladeva vaka kina na ka oqori.

⁵ Sa cecere o Jiova, ni sa tiko mai cake o Koya; sa vakasinaiti Saioni ena lewa kei na caka dodonu.

⁶ Na yalomatua kei na vuku ena vakataudeitaka na nomu gauna, kei na i gu ni veivakabulai; na rerevaki Jiova e Nona i yau talei.

⁷ E dina sara o ira na nodra qaqa e ra na kaila e tautuba, o ira na mata ni sautu e ra na tagi vakalevu sara.

⁸ Sa lala na salatu, sa sega ni ra lakova na dauveilakoyaki. Sa vakacataka o koya na vosa ni yalayala, sa beca na vei koro lelevu, ka sega ni bau kila e dua na tamata.

⁹ Sa tagi na vanua ka ceguoca, sa madua o Lepanoni ka sa malai yani; sa vaka na vanua talasiga o Seroni, sa mimira na drauna o Pasani kei Kameli.

¹⁰ "Ia oqo Au na qai tacake," sa tukuna o Jiova. "Au na qai vakalevulevui, Au na qai vakaceceretaki Au.

¹¹ Dou na kunekunetaka na qa ni sila dou na qai vakasucuma na vu ni sila; a nomudou i cegu ena vaka na bukawaqa, ena qai kati kemudou.

¹² O ira na tamata e ra na vaka na lovo ni lase; me vaka na kau vakavotona sa ta e ra na vakamai ena bukawaqa.

¹³ Oi kemudou, sa tiko vaka yawa, dou rogoca na ka ka'u a cakava; oi kemudou sa tiko voleka, dou raica ka kila na Noqu kaukauwa."

¹⁴ Sa rere mai Saioni o ira na i valavala ca; sa sautanini o ira na dauveivakaisini; "O cei vei keda me na tiko ena bukawaqa daukana voli? O cei vei keda me na tiko ena bukawaqa ka kama tiko me sega boko rawa?"

¹⁵ O koya sa dodonu na nona i lakolako, ka sa vosataka na ka dodonu, o koya sa beca na i yau sa kovei, ka sa bese na ligana, ni taura na ka e soli mai vakalaiwaki, ka sa sogota na daligana me rogoca na rorogo ni veivakamatematei, ka tabonaka na matana me kua ni raica na ca:

¹⁶ O koya ena vakaceceretaki na nona i tikotiko; ena viribaita na nona i tikotiko kaukauwa

na vatu lelevu; ena soli vua na madrai ka na sega ni na maca rawa na mena wai. Na Vanua nei Koya na Tui Vakaiukuuku

¹⁷ Ena matamu ena raici Koya na Tui ena Nona totoka ni sa ukucavu tu; ka na raica na vanua sa yawa sara.

¹⁸ A lomamu ena vakananuma kina ka ni veivakarerei: "Sa e vei na vunivola? Sa e vei na dauniyau? Sa e vei na dauwilika na vei vale cecere?"

¹⁹ O na sega ni na kunea eso na tamata vakarerevaki, tamata ka daudredre ni kilai na nodra vosa, gusu kaka, sega ni macala vinaka na veika e ra daucavuta.

²⁰ Mo raici Saioni cake, na koro levu ni noda solevu tabu; a matamu ena kunei Jerusalemi, na i tikotiko vinaka, na vale vakacevaceva ena sega ni kau tani na kena latu ena sega sara ni cavu tale se cavuka e dua na kena dali.

²¹ Ia o Jiova vakaiukuuku ena yaga vei keda me vaka na yasa ni uciwai, na wai sa rabailevu vaka ka vaka, e na sega ni vocetaki kina e dua na waqa, ena sega talega e dua na waqa vakaTuraga me lako voli kina

²² (Ia o Jiova sa noda Turaganilewa, o Jiova sa noda Vu ni Lawa, o Jiova sa noda Tui; o Koya ga ena vakabulai keda);

²³ Sa rui malumu nomu dali, e ra dredre ni duri na i vana, e ra sega ni vakarewataka rawa na laca, sa qai votai na i yau levu sa tauri; e ra tokitaka o ira na lokiloki.

²⁴ Kei ira na lewe ni koro e ra na sega ni rawa ni tukuna, "Au sa tauvimate". O ira na tamata e ra tiko kina sa na bokoci na nodra i valavala ca.

CHAPTER 34

Dou toro mai, na vei matanitu, mo dou rogoca; ka dou vakarorogo mai na vei mata tamata! me rogoca o vuravura kei ira kece era tiko kina, na vei vanua kei na ka kece sa tubu mai kina.

² Ni sa cudru sara o Jiova vei ira kecega na vei matanitu, sa cudruvi ira talega na kena vei mataivalu; ena vakarusai ira dina o Koya, sa soli ira me vakamatei.

³ O ira na vakamatei e ra na biu tani ki tautuba; ena boi cake na bona ni yagodra, na nodra dra ena vakawaicalataka na veiulunivanua.

⁴ Ena waicala yani na kalokalo kecega ni lomalagi, ka na vivigi vata na lomalagi me vaka na i vola balavu sa vivigi tu; ena lutu mai na kalokalo kecega me vaka sa mira mai na drau ni vaini, ka vaka ni sa qeqera mai na vua ni lololo.

⁵ "Na Noqu i selewau e na quaraki mai lomalagi; ena qai lako sobu mai me tarai Itomi, vei ira na tamata ka'u sa cudruva, me ra cudruvi.

⁶ Na i selewau i Jiova sa sinai ena dra, sa lumuti tu ena uro, ena dra ni lami kei na me, ena ivi uro ni sipi tagane, ni sa dua na i madrali vei Jiova mai Posira, kei na veivakamatei levu mai na vanua o Itomi.

⁷ Ena lako sobu vata mai kei ira na bulumakau kila, kei ira na bulumakau lalai vata kei na bulumakau yadru; na nodra vanua ena curuma tu na dra, na kuvu ena veiwaki vata kei na dra".

⁸ Ni sa kena siga ni Nona veicudruvi o Jiova, na yabaki ni veisausaumi ena vuku i Saioni.

⁹ Na kena vei uciwai ena vuki me rara, kei na kena kuvu ni qele ena vuki me sulfure; na kena qele ena yaco me caudre tu kina na buka.

¹⁰ Ena sega ni bokoci rawa ena siga se bogi; ena kuvu cake na kena kubou me sega ni mudu. Mai na dua na i taba tamata kina dua na i taba tamata ena biu lala tu ga; ena sega e dua me lakova rawa mai na gauna oqo kei na veigauna sa tu mai liu.

- ¹¹ Ena qai kena i taukei na manumanu vuka ena tiko talega kina na lulu kei na reveni, ena drete e delana o koya na dali ni veilecayaki kei na vatu ni veivakalailaitaki.
- ¹² E ra na kacivi ira na nodra Turaga kina matanitu, ena sega e dua me rairai kina, kei ira na nodra ravouvou ena sega tu ni dua na ka.
- ¹³ Ena tubu ena kena vale vakaturaga na wavakavotona, na salato kei na soni, ena kena vei koro ni valu; ena nodra i tikotiko na koli ni veikau, kei na nodra loma ni bai na ositereji.
- ¹⁴ Na manumanu kila ni vanua talasiga ena mai sota kina kei na koli kila, e na vakasaqara talega na me kila na kena i sa; na manumanu dau lako voli ena bogi ena lako me ra tiko kina, me kunea e dua na vanua me dau vakacegu tu kina.
- ¹⁵ Na gata daucoka ena vakarautaka nona sova me vakalutuka kina na nona yaloka, ena vakalutu yaloka ka soqona ena ruku ni nona i yaloyalo; ena soqoni talega yani na manumanu vuka kaukauwa levu na tuivuci levu, kei kena i sa.
- ¹⁶ "Dou vakasaqara ena i vola i Jiova, ka wilika: ena sega ni yali e dua vei ira oqo; e na sega e dua me yali na kena i sa, ni sa vakarota na gusuqu, ia na Yaloqu sa vakasoqoni ira mai.
- ¹⁷ A sa ia na vakawiri madigi vei ira, ka wasei ira ena Ligana ena kedra maliwa, era na qai taukena ka sega ni mudu; mai na dua na i taba tamata kina dua na i taba tamata e ra na qai vakaitikotiko kina."

CHAPTER 35

Na vanua dravuisiga kei na veikau loa ena reki ena vuku ni ka oqo, na vanua liwa lala ena marau ka na se me vaka na rosi;

- ² Ena se ka beta ena reki talega, ka ia vata kei na sere. Na i ukuuku vaka Lapanoni ena soli kina, na dokai nei Kameli kei Seroni. E ra na raica nai ukuuku i Jiova, kei na Nona dokai na noda Kalou.
- ³ Dou vakaukauwataka na ligadra e ra malumalumu, ka vakataudeitaka na durudra na sautanini.
- ⁴ Tukuna vei ira na yalo daurere, "Dou kaukauwa, dou kakua ni rere! raica na nomudou Kalou ena yaco mai, na veisausaumi, sa ia na Kalou; ena lako mai o Koya ka vakabulai kemudou."
- ⁵ Ena qai rai na matadra na mataboko, kei na daligadra na didivara ena dolavi.
- ⁶ Ena qai ladelade na lokiloki me vaka na dia, ka na tasere na yamedra na galu. Ni na vure cake mai na wai ena vanua dravuisiga, kei na vei uciwai lalai ena vanua talasiga.
- ⁷ Na vei nuku katakata ena yaco me drano, kei na qele mamaca me i vurevure ni wai; na nodra tikina na koli ni veikau e ra dau moce kina ena vanua vei gasau ka vei kuta.
- ⁸ Ena dua na sala vou ena davo kina, kei na dua na sala makawa ga, ka sa na vakatokai na Gaunisala Tabu. Ena sega ni lakova e dua e sega ni savasava, ia e ra na lakova eso tale. O koya e lakova kevaka mada ga e lialia ena sega ga ni butusevata.
- ⁹ Ena sega ni dua na laione se dua na manumanu kila daukata me lakova cake me muria; se me ra bau kune voleka kina, o ira ga na vakabulai e ra na lako tu kina,
- ¹⁰ O ira sa vakabula o Jiova e ra na lesu mai ki Saioni, ena domo ni sere kei na reki e sega yalani sa tu ena nodra vakasama. E ra na taukena na reki kei na vakavinavinaka, ia na rarawa kei na tagi ena dro tani yani.

CHAPTER 36

Io oqo ena kena i ka katinikava ni yabaki i Esekaia na tui, sa qai lako cake o Senikaripi na tui Asiria me valuta na vei koro kecega vakabai e Juta ka taura kece.

2 O tui Asiria sa talai Rapisake ki na i valu levu mai Lakisi ki Jerusalemi. Kivei Esekaia na tui, ka sa la'ki tu voleka o koya kina i salisali ni drano mai cake, kina sala ena nodratou Vanua na Dausavaisulu.

3 A ratou sa lako yani vua o Elaiakimi na luve i Ilikaia o koya sa lewa na vale levu, Sepina na vunivola, kei Joa na luve i Esafa, o koya sa dauvola na ka ni matanitu.

4 Sa tukuna vei iratou o Rapisake, "Tukuna vei Esekaia, 'Ni sa tukuna na tui levu, o tui Asiria: "Cava o sa nuitaka mo vakararavi kina?"

5 "Au sa qai tukuna sa vosa wale na nomu vuku kei na nomu kaukauwa me ia na i valu; ia oqori e ka ga ni vosa. Ia o sa vakararavi vei cei, o via vorati au kina?"

6 "Raica! o sa vakararavi tiko kina i titoko gasau sa kamusu tu Ijipita? O koya kevaka sa ravita e dua ena lauta na ligana ka suaka, sa vaka kina o Fero na Tui Ijipita ki vei ira kecega e ra vakararavi vua.

7 "Ia kevaka o sa tukuna vei au, 'Keimami vakabauti Jiova na neimami Kalou.' Sa sega li ni o Koya sa taukena na vei tikina cecere kei na i cabocabo ni soro ka biuta tani o Esekaia, sa tukuna vei ira na Juta kei ira mai Jerusalemi, 'Dou soro ga ena mata ni cabocabo ni soro oqo'?"

8 "Ia oqo mo yalovinaka, au sa kerei iko, mo solia mada vua na noqu turaga na tui Asiria, na i vakadinadina ni'u na solia vei iko e rua na udolu na ose kevaka o sa rawata na tamata me vodo kina!

9 "E rawa vakacava mo qai vakasuka tani, e dua na turaga ni valu lailai vei ira na tamata ni noqu turaga, mo qai laki vakararavi tu ki Ijipita me so mai kina na nomu qiqi ni valu kei na nomu tamata dauvodo ose?"

10 "Ka'u sa qai lako cake mai vakataki au ga ka sega o Jiova me vakarusa na koro? Sa tukuna vei au o Jiova, 'Lako cake kina vanua oqo, ka vakarusa.'"

11 Sa tukuna vei Rapisake o Elaiakimi, na luve Ilakaia, kei Sepeni, kei Joa "Mo vosa mada vei keitou na nomu tamata ena vosa vaka Aramea ni keitou sa kila oqori, ia mo kakua ni vosa vei keitou ena vosa vaka Jutia me ra rogoca na tamata e ra toka ena dela ni bai."

12 Asa tukuna o Rapisake, "Sa talai au beka na noqu turaga me'u tukuna na ka oqo vei kemudrau kei na nomudrau turaga? Ka sega ni talai au vei ira talega na tamata e ra sa toka ena dela ni bai, me ra kania na nodra benu ka gunuva na nodra suasua vata kei kemudou?"

13 Ka sa tu o Rapisake ka kaci vakadomoilevu ena vosa vaka Iperiu, ka tukuna, "Dou rogoca mada na nona vosa na tui levu, na tui Asiria!

14 "Sa vosa vaka oqo na tui, 'Me kakua ni vakaisini kemudou o Esekaia, ni na sega ni vakabulai kemudou rawa;

15 'Me kakua ni rawa na yalomudou o Esekaia mo dou vakararavi vei Jiova, ena nona tukuna tiko, "Ena vakabulai keda vakaidina o Jiova; ena sega ni soli na koro oqo kina ligana na tui Asiria.'"

16 "Dou kakua ni vakarorogo vei Esekaia; ni sa vaka o tui Asiria: 'Dou soro mada vei au ka lako mai ki tautuba vei au; ka me kania tiko na tamata yadua na nona vua ni vaini kei na nona vua ni lolo, ka gunuva na tamata yadua na wai mai na nona mata ni wai;

17 'Me yacova ni lako tale mai ka kauti kemudou yani ki na vanua ni sila kei na waini, a vanua ni madrai kei na loga ni vaini.

18 'Dou lewai kemudou vinaka de rawai kemudou o Esekaia, ka tukuna, "Ena vakabulai keda o Jiova," sa dua li na kalou ni vei vanua sa vakabula na nona vanua mai na liga i tui

Asiria?

19 'Sa e vei na Kalou i Emani kei Apati? Sa e vei na Kalou i Sifaveimi? Era sa vakabulai Samaria li mai na ligaqu?

20 'O cei vei ira na kalou ni veivanua oqori e ra sa vakabula na nodra vanua mai na ligaqu me sa vakabulai Jerusalemi kina o Jiova mai na ligaqu?"

21 Ara sa galu ga ka ra sa sega ni cavuta vua e dua na vosa; ni sa vaka oqo na i vakaro ni tui, "Dou kakua ni vosa vua."

22 E ratou sa qai lesu vei Esekaia o Eleakimi na luve i Iliakaia, o koya sa lewa na vale levu, kei Sipina na vunivola, kei Joa na luve i Esafa, o koya sa dauvola na ka ni matanitu, ka sa dresulaki tu na nodratou i sulu, a ratou sa tukuna vua na vosa i Rapisake.

CHAPTER 37

Ni sa rogoca o Esekaia na Tui, sa qai dresulaka na nona i sulu, ka ubi koya ena i sulu taga, ka laki curu ena vale i Jiova.

2 Sa qai talai Elaiakimi, o koya sa lewa na vale levu, kei Sepina na vunivola, kei iratou na qase vei ira na bete, ka ratou sa vakaisulu ena sulu taga, kivei Aisea na parofita, na luvei Emosi.

3 E ratou sa qai tukuna vua, "Sa tukuna vakaoqo o Esekaia, 'Na siga oqo sa siga ni veivakararawataki ni veivunauci kei na vosa veivakacacataki, me baleti ira na gone era vakarau sucu, ia sa sega ni qai dua na kaukauwa me vakasucumi ira mai.

4 'Ena rogoca beka o Jiova na nomu Kalou na vosa kecega i Rapisake, o koya sa tala mai o tui Asiria na nona turaga me vosa vakacacataka na Kalou bula, ka na sauma na vosa sa rogoca o Jiova na nomu Kalou. O koya mo qai gumatua cake ena masu ena vukudra na vica era se vo tiko."

5 Ka ratou sa qai lako vei Aisea o iratou na dauniveiqaravi nei Esekaia na tui.

6 Sa qai tukuna vei iratou o Aisea, "Dou tukuna vaka oqo vua na nomudou turaga, 'Sa tukuna o Jiova: "Mo kakua ni rere ena vuku ni vosa o sa rogoca, ka ratou vosavakacacataki Au kina o iratou na nona tamata na tui Asiria.

7 "Raica oqo Au na tala e dua na yalo vei koya, ena qai rogoca o koya e dua nai tukutuku lasu me vakalesui koya ki nona vanua, Au na qai vakabalei koya ena i seleiwau mai nona vanua.""

8 Ka sa lesu yani o Rapisake, a sa kunei tui Asiria ni sa vala tiko kei Lipina, ni sa rogoca e liu o koya ni sa lako tani mai Lakisi.

9 Ka sa rogoca o koya na tui ni sa tukuni tiko o Tiraka na tui Eciopea, "Ni sa lako tiko mai me mai valuti koya." Ni sa rogoca o koya sa tala e dua na nona i talai me lako vei Esekaia, me tukuna,

10 "Mo dou vosa vakaoqo vei Esekaia na tui Juta, 'Me kakua ni vakaisini iko na nomu Kalou, o koya o sa vakararavi kina, ni sa tukuna, "O Jerusalemi ena sega ni na soli kina liga i tui Asiria."

11 'Raica! o sa rogoca oti na ka era sa cakava na tui Asiria ki na veivanua kecega, ni ra sa vakarusa sara; ia o iko o na vakabulai beka?

12 'Era sa vakabula beka na kalou ni veimatanitu o koya sa vakarusa o ira na noqu qase, o Kosani kei Arani, kei Resefi, kei ira na luvei Iteni era tiko mai Tilasari?

13 'Sa e vei o tui Emaci, kei tui Apati kei na tui ni koro levu o Sifaveimi, kei Ena, kei Iva?"

14 Sa ciqoma nai vola o Esekaia mai na ligadratou na talai, ka wilika; sa lako cake o Esekaia ki na vale i Jiova, ka sa tevuka ena mata i Jiova.

15 Sa qai masu o Esekaia, ena mata i Jiova:

16 "Oi kemuni o Jiova ni lewe vuqa, na Kalou neimami na Isireli, oi kemuni o ni sa tiko ena tadrúa ni Jerupi, sai kemuni na Kalou duaduaga ni veimatanitu kecega e vuravura, oi kemuni ka buli lomalagi kei vuravura.

17 "Mo ni vakala mai na daligamuni, i Jiova, mo ni rogoca, dolava na matamuni, i Jiova, mo ni raica, ka rogoca na vosa i Senakaripi, o koya sa vakauta mai me vosavakacacataka na Kalou bula.

18 "E dina, Jiova, o iratou na tui Asiria e ratou sa vakarusa nodra vanua, kei na veimatanitu tale eso,

19 "E ratou sa biuta ki na bukawaqa na nodratou kalou; ni ra sa sega ni kalou, na cakacaka walega ni liga ni tamata"na kau kei na vatu. O koya oqo e ratou sa vakarusa kina.

20 "Ia oqo, Jiova na neimami Kalou, vakabulai keimami mai na ligana, me ra kila na veimatanitu kece e vuravura ni sai kemuni duadua ga o Jiova."

21 A sa talai vei Esekaia o Aisea na luvei Emosi, ka tukuna, "Sa vosa vakaoqo o Jiova na noda Kalou na Isireli, 'Na ka o sa masu kina vei au ena vuku i Senakaripi na tui Asiria,

22 'Oqo na vosa sa vosataka o Jiova ena vukuna: "Na goneyalewa sega cala, na luvei Saioni, sa beci iko, ka dredrevaki iko; era kurea na uludra i dakumu o ira na goneyalewa ni Jerusalemi!

23 "O cei o sa vakalialia ka vosataka? Vei cei o tabalaka kina na domomu, ka rai cake kina na matamu? Vei Koya ga na Le Dua Yalosavasava i Isireli.

24 O sa vosavakacacataki Koya na Turaga ena gusudra na nomu i talai, ka tukuna, 'Ena noqu qiqi ni valu e vuqa au sa cabeta kina na vei ulunivanua cecere, kina yasai Lapanoni; au na taya sobu na kena vei sitari balabalavu kei na kena veidamanu vivinaka; au na yacova na kena i yalayala cecere duadua, kei na kena veikau bulabula.

25 Au sa kelia ka gunuva na wai, ka vakadiva ena qeteqete ni yavaqu na uciwai kecega ni tataqomaki.'

26 "O se sega beka ni rogoca ena gauna makawa na noqu a cakava, mai na gauna sa oti Au a vakarautaka? Ia oqo Au sa qai vakayacora, sa na yaco kina mo cakava na koro levu bai vatu kaukauwa me dua nai binibini yaya vakacacani.

27 O koya oqo sa sega ni qai dua na kaukauwa me tiko vei ira na lewena; era sa yalolailai ka taqaya; era sa vaka na co ni vanua kei na co bulabula malai, na co mai na dela ni vale kei na sila sa raqosa sa sega ni tubu cake.

28 "Ia Au sa kila nomui tikotiko, nomu lakoi tuba kei na nomu curu mai loma, kei na nomu rarawa katakata vei Au.

29 Sa mai rogoca na daligaqu na nomu rarawa katakata kei na nomu viavialevu vei Au, o koya oqo Au na ciqiri ki ucumu Noqu i qila Ka'u na qasota ki gusumu noqu i tatarovi ni ose, Au na qai vakasukai iko lesu ena sala o a muria mai."

30 "Oqo na kena i vakatakilakila vei iko, dou na kania ena yabaki oqo na ka sa tubu wale tu ga, ena kena i karua ni yabaki dou na kania na ka sa tubu walega mai kina; ena kena i katolu ni yabaki dou kakaburaki, dou tatamusuki, tea na were ni vaini ka kania na vuana.

31 O ira na vo era dro bula ena mataqali i Juta, era na tei sobu tale, ka qai vua ki cake.

32 Era na lako tani mai Jerusalemi na kena vo, kei ira na dro mai na ulunivanua o Saioni. Na lomakatakata ni gumatua i Jiova ni lewe vuqa ena cakava na ka oqo.

33 "O koya oqo sa vosa kina o Jiova baleti tui Asiria, 'Ena sega ni curu mai ki na koro oqo se vanataka kina e dua na gasau se mai tu kina ka vakaisasabai me viribaita.

34 Ena sala e lakova mai, na sala vata o ya ena muria lesu ena sega tale ni qai butuka na

koro levu oqo,' sa tukuna o Jiova.

³⁵ 'Au na taqomaka na koro levu oqo, Me'u vakabula ena Vukuqu ena vuku talega i Tevita na Noqui talatala."

³⁶ Ka sa lako yani na agilosu i Jiova, ka vakamatei ira ena nodra i tikotiko ni valu na kai Asiria e dua na drau walusagavulu ka lima na udolu; ni ra lako yani vakamataka na tamata era raica"ni ra sa davo matemate tu.

³⁷ Sa qai dro o Senakaripi na tui Asiria ka lesu ki vale, ka laki tiko mai Ninive.

³⁸ Sa qai laki lotu tiko o koya ena bure nei Nisiroki na nona kalou, e rau qai vakamatei koya ena i seleiwau oi rau na luvena o Etirameleki kei Saresa; ka rau dro sara ki na vanua vaka Ararata. Sa qai buli me tui o Esa-Toni na luvena me kena i sosomi.

CHAPTER 38

Ena siga o ya sa tauvi mate o Esekaia ka sa voleka ni mate. Sa qai lako mai vua o Aisea na parofita na luvei Emosi ka tukuna vua, "Sa tukuna vakaoqo o Jiova: 'Mo tuvana vakavinaka nomu vuvale, ni o na mate ga ka sega ni bula.'"

² Sa qai vuki na matana ki lalaga, ka masu vei Jiova,

³ Ka sa tukuna, "Au masuti kemuni, Jiova, mo ni nanuma mada na noqu dau lako voli e matamuni ena yalodina kei na yaloqu taucoko, kei na noqu caka vinaka e matamuni." Ka sa tagi vakalevu sara o Esekaia.

⁴ Sa qai yaco mai na vosa i Jiova vei Aisea, ka vaka,

⁵ "Mo lako vei Esekaia ka tukuna, 'sa vosa vakaoqo o Jiova na Kalou i Tevita na nomu qase: "Au sa rogoca na nomu masu, Au sa raica na wai ni matamu; ka raica Au na tomana na nomu gauna ni bula me tini kalima tale na yabaki.

⁶ "Au na sereki iko kei na koro levu oqo mai na ligai tui Asiria, au na taqomaka na koro levu oqo."

⁷ "Oqo nai vakatakilakila vei iko mai vei Jiova, ni na vakayacora e dua na ka oqo, ena ka sa cavuta:

⁸ "Raica, ka'u na vakasuka tale ki muri na yaloyalo sa lako sobu ena i vakatakilakila ni matanisiga nei Easi, me tini na tikina. A sa suka tale ki muri na matanisiga me tini na tikina." A tikina oqori ka sa lako sobu kina.

⁹ Oqo na nona volavola o Esekaia na tui Juta, ena gauna ni nona tauvimate kei na nona bula tale mai na mate:

¹⁰ Au tukuna, "Ena gauna e tu donu kina na noqu bula au na lako ka curuma na matamata ki Etesi, sa vakayali vei au na noqu yabaki sa vo tiko."

¹¹ Au tukuna, "Au na sega ni na raici Yawe, o Jiova ena nodra vanua na bula, au na sega ni raica tale na tamata kei ira na lewe i vuravura.

¹² Noqu gauna ni bula sa oti, e kau tani vei au me vaka na vale laca nona nai vakatawa ni sipi; au sa gutuva na noqu bula me vaka nona wa na dautali i sulu; o ni na vakaotia na noqu bula ena mataka me yacova na bogi.

¹³ Au a vakasama tiko me yacova ni sa mataka me vaka na laione, sa vakaramusutaka taucoko o koya na suiqu, mai na siga me yacova na bogi o ni sa vakaotia noqu bula.

¹⁴ Au a vaka na kakabace se na belo ena noqu rorogo ni tagi vakamamakeukeu; au tagi rarawa me vaka na ruve; sa oca na mataqu ena noqu rai cake tiko. Kemuni Jiova, ka'u sa bitaki sara; mo ni vukeyi au mai!

¹⁵ "A cava tale me'u na tukuna? Sa vosa oti mai vei au o Koya, ka sa vakayacora talega o

- Koya, au na qarauna na noqui lakolako ena noqu veiyabaki ena vuku ni rarawa ni lomaqu.
- ¹⁶ Kemuni Jiova, ena veika oqo ena bula na tamata; ena vuku ni ka kecega oqo sa bula na yaloqu; Kemuni na vakabulai au me'u sa bula kina.
- ¹⁷ E dina na noqu rarawa bibi sa vakayacori au me'u vakacegu kina, o ni a vakabula na yaloqu ka vakabula mai nai keli ni rusa, ni Kemuni sa biuta ki Dakumuni na noqui valavala ca kecega.
- ¹⁸ Ena sega ni vakavinavinaka vei Kemuni nai bulubulu, se vakacaucautaki kemuni o mate; o ira sa lako sobu ki nai keli era na sega ni nuitaka na nomuni vosa ni dina.
- ¹⁹ O koya sa bula, na tamata sa bula, me vakavinavinakataki Kemuni, me vakataki au ena siga oqo, ena tukuna na dina me baleti Kemuni o ira na qase vei ira na gone.
- ²⁰ "Sa vakarau tu o Jiova me vakabulai au, o koya oqo me da qai lagata vata noqu sere e nai vakatagi vakawa ena vale i Jiova, ena veisiga ni noda bula."
- ²¹ Sa tukuna oti tu o Aisea, "Me ra kauta e dua nai buli lolo, ka ubia kina na bo ena qai bula o koya."
- ²² Sa tukuna talega o Esekaia, "A cava nai vakatakilakila ni'u na lako cake ki na vale i Jiova?"

CHAPTER 39

- E**na gauna o ya ni sa rogoca o Merotaki- Paletani, na tui Papiloni, na luvei Paletani, ni sa tauvi mate o Esekaia ka qai bula tale, sa qai vakauta vua nai vola kei na ka ni loloma.
- ² Sa reki o Esekaia ena vukudra, ka vakaraitaka vei ira na vale ni nona ka talei na siliva kei na koula, kei na ka boi vinaka kei na waiwai vinaka kei na vale taucoko ni nona i yaragi"kei na nona i yau kecega sa sega e dua na ka e nona vale kei na nona matanitu taucoko, me sega ni vakaraitaka vei ira o Esekaia.
- ³ Sa qai lako mai o Aisea na parofita vei Esekaia, ka tukuna vua, "Na cava era mai tukuna na yavu tamata qo, e vei na vanua era lako mai kina vei iko?" Sa qai tukuna o Esekaia, "Era lako mai vei au, mai na dua na vanua yawa sara, o ya o Papiloni."
- ⁴ Sa qai tukuna o koya, "Cava era sa raica e nomu vale?" Sa sauma o Esekaia, "Na ka kecega sa tu e noqu vale era sa kunea; sa sega e dua na noqui yau ka'u sa sega ni vakaraitaka vei ira."
- ⁵ Sa tukuna o Aisea vei Esekaia, "Dou rogoca na vosa i Jiova ni lewe vuqa:
- ⁶ 'Raica, sa lako mai na gauna ena kau tani kina ki Papiloni na ka kecega sa tu e nomu vale, kei na ka era sa binia na nomu qase ka yacova na siga oqo, ena sega ni vo e dua na ka,' sa tukuna o Jiova.
- ⁷ 'O ira na luvemu era sa tubu e muri mai vei iko o ira o na vakatubura era na kau tani, ka ra na matanivanua, ena vale vakaturaga i koya na tui Papiloni.'"
- ⁸ Sa qai tukuna o Esekaia vei Aisea, "Na vosa ni Kalou o sa cavuta sa totoka dina!" Ni sa vaka, "Na sautu kei na dina sa bau yaco tu mada ga ena noqu gauna."

CHAPTER 40

- "D**ou vakacegui ira, vakacegui ira Noqu tamata!" sa tukuna na nomudou Kalou.
- ² "Dou vosataka na vosa ni veivakacegui ki Jerusalemi, ka kacivaka vua, ni sa oti na nona gauna ni oca, sa bokoci nona caka cala; ni sa tarai koya oti na ligai Jiova me vakarua ena vuku ni nona i valavala ca."

- ³ E dua na domo sa rogo ni kaci tiko mai ena vanua dravuisiga; "Vakarautaka na sala i Jiova, mo vakadodonutaka e dua na sala vinaka i Jiova ena vanua talasiga.
- ⁴ Ena vakacerecerei na veibuca kecega ka na biu sobu na veiulunivanua kei na veidelana; na veivanua e veve ena vakadodonutaki, kei na tikina sukuksukura ena vakalogalogavinakataki;
- ⁵ Nai ukuuku i Jiova ena qai vakatakilai mai, ka ra na raica vata na tamata kecega, ni sa cavuta na gusu i Jiova."
- ⁶ Tukuna o koya, "Mo kacivaka yani" a sa sauma o Koya, "Na cava me'u kacivaka?" "Na tamata kece sa vaka na co, na kedra i ukuuku totoka sa vaka na senikau ena veiloga ni senikau.
- ⁷ Sa daumalai na co, a sa dau mira na senikau, baleta ni sa uvuca tani o Jiova e na nona i cegu; e dina sara sa co ga na tamata.
- ⁸ Sa dau malai na co, a sa dau mira na senikau, ia na vosa ni noda Kalou ena tudei ka sega ni mudu."
- ⁹ Mo cabeta na ulunivanua cecere, o iko Saioni, ka kauta mai nai rogorogo vinaka mo tabalaka vakaukauwa na domomu o iko Jerusalemi, ka kauta mai nai rogorogo vinaka, mo tabalaka, kakua ni o rere; tukuna kina veikoro e Juta, "Raica na nomudou Kalou!"
- ¹⁰ Ka raica, na Kalou o Jiova ena lako mai ena kaukauwa ni ligana, ia na ligana ena lewa ena Vukuna; ka raica, na kena i sau sa tiko ga Vua, kei na Nona cakacaka sa tu e matana.
- ¹¹ Ena vakani ira Nona qele ni sipi me vaka nai vakatawa, ena roqoti ira na luve ni sipi ena Ligana, ka kauti ira voli ena Lomaserena, ena tuberi ira vakamalua o ira era qaravi ira na lalai.
- ¹² O cei sa vakarautaka na wai ena qeteqete ni Ligana, ka kumukumuna vata na kuvu ni qele ena dua nai vakarau? E vakarautaka na veiulunivanua ena dua nai vakarau ni bibi, kei na veidelana ena i vakarau ni vakatautauvata?
- ¹³ O cei sa kila rawa na Yalo i Jiova, se o cei me Nona i vakavuvuli me vakavulici Koya?
- ¹⁴ E rau sa bose vata mada kei cei, o cei sa vakasalataki Koya, ka vakavulici Koya e na sala ni lewa ka vakavulici Koya me vuku, o cei sa vakaraitaka Vua na sala ni kila ka?
- ¹⁵ Raica, na veimatanitu sa nanumi me ra vaka e dua na mata ni wai e nai takitaki, ka vaka na kuvu ni soso ena dari ni vakarau, raica, sa tomika o Koya na veiyanuyanu me vaka sa ka lailai sara.
- ¹⁶ O Lapanoni e sega ni yaga me vakamai, na kena manumanu talega e sega ni dodonu me cabori.
- ¹⁷ Na veimatanitu kece sa vaka e ka wale tu ga Vua, ka sa wilika tu o Koya na ka levu me ka lailai, ka sa ka wale sara ga.
- ¹⁸ O cei dou na vakatautauvatataka kina na Kalou? Se dou na vakatautauvatana kei cei na kena i rairai?
- ¹⁹ Sa cakava na matakau ceuceu e dua na matai, ka dua na matai ni koula sa botana e na koula, ka sa bulia na kena sinu codo siliva.
- ²⁰ O koya sa dravudravua a sa dredre ni caka i soro ka sa digitaka na kau sa sega ni vuca rawa, sa qai vakasaqara e dua na matai vuku, me vakaduria e dua na matakau ceuceu e na sega ni yavala.
- ²¹ Dou a sega beka ni kila? Dou a sega beka ni rogoca? Ea sega beka ni tukuni taumada vei kemudou mai liu? Dou a sega beka ni kila mai na gauna sa tauyavu kina o vuravura?
- ²² Sai Koya ga a tiko mai cake ka toka era o vuravura, o ira na lewe i vuravura era sa vaka na vodre, o Koya ga sa tevuka na lomalagi me vaka nai ubi rairai totoka ni vale, ka

birika yani me vaka na vale laca mei tikotiko.

²³ E vakayacori ira na ravouvou me sega ni dua na ka; o ira na turaga ni lewa kei vuravura sa vakayacori ira talega me ka wale sara.

²⁴ Era sega ni tei dina, era sega ni kaburaki dina, sa sega ni tei sobu e dua na wakadra kina qele, ka sa uvuci ira walega o Koya a ra sa malai, ia na covulaca ena kauti ira tani me vaka na qa ni sila.

²⁵ "O cei dou na vakatautauvatani Au kina, se o cei me keirau bau tautauvata?" Sa tukuna o Koya na Ledua Yalosavasava.

²⁶ Dou tacake ka rai yani na matamudou, ka raica o cei ka bulia na veika oqori, ka sa kauta vakamataivalu mai na kedra i vavakoso; sa kacivi ira kecega ena yacadra, ka ni sa levu na Nona kaukauwa ka sa dau gumatua sara, sa sega ni dua na ka e yali.

²⁷ A cava o sa vosa kina, o iko Jekope, o iko talega Isireli; ka tukuna, "Sa vuni tu na noqu sala vei Jiova, ia na noqu ka ka'u a dodonu kina sa takali tani vua na noqu Kalou"?

²⁸ O sa sega beka ni kila? O sa sega beka ni rogoca? O koya sa Kalou, ka sega ni mudu o Jiova, o koya ka bulia nai yalayala kei vuravura, ena sega ni malumalumu o koya ena sega ni oca, sa sega ni dikevi rawa na nona vuku.

²⁹ Sa dau solia na kaukauwa vei ira era sa malumalumu, kei ira e sega vei ira na yalo e gu sa vakatubura o Koya na yalo qaqa.

³⁰ Io era na malumalumu ka oca ga mai nai tabagone, era na bale sara na cauravou,

³¹ Ia o ira era waraki Jiova era na vakaukauwataki tale; era na tubu cake me vaka era sa vakatetaba na ikeli, era na cici ka sega ni oca, era na lako tu ka sega ni bau malumalumu mai.

CHAPTER 41

"Dou vakadiorogo vei Au, na veiyanuyan, ka me ra vakavoui tale mada na lewe ni vanua na nodra kaukauwa! Me ra toro voleka mai, me ra qai vosa; me da mai ia vata na veilewai.

² "O cei sa vakatubura e dua mai na tokalau? Ena nona yalododonu e kacivi koya mai ki na yavana ka solia na veimatanitu vua, ka lesi koya me lewai ira na tui? O cei ka soli ira me vaka na kuvu ni soso kina no nai selewau ka vukataka na dakai titi me vaka na vuni sila cagina?

³ Sa vakasevi ira o koya, ka sa lako vakavinaka voli yani ena sala sa sega ni butuka na yavana?

⁴ O cei sa vakaraitaka ka cakava, ka kaciva na veitabatamata mai liu sara? 'Oi Au o Jiova nai vakatekivu; Oi Au talega nai vakataotioti.'"

⁵ O ira ena baravi era raica ka ra qai rere, nai yalayala kei vuravura era sa domobula; era toro voleka ka lako mai.

⁶ Era sa vukei ira yadua na wekana, ka tukuna vei ira na tacidra, "Mo yaloqaqa tiko!"

⁷ Na dauceuceu sa vakayaloqaqataki koya na matai ni koula; kei rau na dauvakayagovinakataka nai tukituki kei na dautukia e nai tuki kaukamea, e rau sa tukuna, "Sa drega vinaka oqo" ka rau sa vakadeitaka e nai vako, me kakua ni yavala.

⁸ "Ia o iko, Isireli, na Noqu tamata, o iko Jekope Ka'u sa digitaka, na kawa i Eparama na Noqui tokani vinaka.

⁹ O iko Ka'u a kauta mai nai yalayala kei vuravura, ka kaciva mai ena sauka ni vanua, ka tukuna vei iko, 'O iko Noqu tamata, ka'u a digitaki iko ka sega ni biuti iko:

- ¹⁰ Kakua ni o rere, Ni'u sa tiko vata kei iko: Kakua ni o taqaya Ni'u sa nomu Kalou. Au na vakaukauwataki iko, io Au na vukeyi iko, io Au na tokoni iko ena ligaqu i matau sa dau dina.'
- ¹¹ "Raica, era na madua ka yaluma mai o ira kecega era yaloca vei iko; era na vaka na ka walega, era na rusa ga o ira era veileti kei iko.
- ¹² O na qarai ira ka sega ni kunei ira o ira"era dau via veicudruvi kei iko. O ira era veivala kei iko era na vaka na ka walega, sa sega ni vakavotukana.
- ¹³ Ni sai Au, o Jiova na nomu Kalou, ka'u na taura na ligamu i matau, ka tukuna, 'Mo kakua ni rere, Au na vukeyi iko.'
- ¹⁴ "Mo kakua ni rere, o iko Jekope na wadamele kei kemudou na Isireli! Au na vukeyi iko," sa tukuna o Jiova kei na nomui Vakabula, na Yalosavasava ni Isireli.
- ¹⁵ "Raica, Au na vakayacori iko mo vaka e dua na yava ni qiqi vou ka gatagata na batina; o na samuta na veiulunivanua ka butuqaqia mematailalai, kei na veidelana mo vakatautauvatataka kei na qa ni sila.
- ¹⁶ O na iriva ena qai cagina tani ena cagi, ena qai mai veibiuyaka na covulaca; o iko mo rekitaki Jiova, o na vakacaucautaki Koya na Yalosavasava ni Isireli.
- ¹⁷ "O ira na dravudravua kei na vakaloloma era vakasaqara na wai, ia sa sega, ni sa mamaca na yamedra ena via gunu, oi Au, o Jiova, Au na rogoci ira; Oi Au na nodra Kalou na Isireli, Ka'u na sega ni laivi ira.
- ¹⁸ Au na vakadavea na uciwai ena vanua talasiga, kei na mata ni wai ena loma ni vei buca; Au na cakava na vanua dravuisiga me vei tobu ni wai, kei na vanua mamaca me vurevure ni wai.
- ¹⁹ Au na tea ena talasiga na sitari kei na sitimi, kei na mateli kei na olive; Au na tea vata ena vanua dravuisiga na nokonoko na damanu kei na dilo,
- ²⁰ Me rawa ni ra raica ka kila, ka vakasamataka me rawa ni ra kila vata, ni sa cakava na ka oqo na liga i Jiova, ni sa bulia kecega o Koya na Yalosavasava ni Isireli.
- ²¹ "Dou vakaraitaka mai nomudou kisi," sa tukuna o Jiova, "Dou vakamacalataka mai na nomudou i le," sa tukuna na Tui i Jekope.
- ²² "Me ra tukuna mada mai ka vakatakila vei keda na ka ena yaco, mera vakaraitaka na veika sa oti me kilai, me rawa ni da vakalewa vinaka, me da kila na kena i tinitini; me rawa ni qai vakaraitaka vei keda na veika se bera ni yaco.
- ²³ Dou vakaraitaka mai na ka ena yaco mai muri me keitou kila ni dou sa kalou; io ni dou cakava na ka vinaka se na ka ca, me keitou taqaya ka raica vata.
- ²⁴ E dina ga dou sa ka walega, kei na nomudou cakacaka sa ka wale; o koya sa digitaki kemudou sa tamata vakasisila dina.
- ²⁵ "Au sa vakatubura e dua mai na vualiku, ena qai lako mai, mai nai cadracadra ni matanisiga, ena kaciva mai na Yacaqu, ena lako mai me saqati ira na ravouvou me vaka na vanataki ni dakai levu mai na vanua cecere, me vaka na dautuli kuro ni babia na tete.
- ²⁶ O cei beka sa tukuna mai nai vakatekivu me keimami kila? Se na gauna sa oti yani, me keimami tukuna, 'Sa dodonu o Koya'? E dina ni sega ni dua me vakaraitaka, e dina e sega ni dua me cavuta, e dina e sega ni dua me rogoca nomu vosa.
- ²⁷ Nai matai ni gauna Au tukuna vei Saioni, 'Raica o ira sa tu o ya!' Au na qai solia ki Jerualemi o koya sa kauta mai nai rogorogo vinaka.
- ²⁸ Ni'u rai yani, Au sega ni raica e dua na tamata, Ni'u vakaraici ira Au sega ni kunea rawa

e dua na daulewa, na gauna Me'u tarogi ira kina sega e dua vei ira me vosa.

²⁹ Sa dina sara sa ka walega, nodra cakacaka e maumau walega; na nodra matakau ceuti sa cagi walega ka veilecayaki.

CHAPTER 42

"Raica! Na Noqu Tamata o koya Au tokona, na Noqu Digitaki sa reki kina vakalevu na Lomaqu! Au sa solia na Yaloqu ki Vua, ena vakayacora o koya na lewa dodonu vei ira na kai Matanitu tani.

² Ena sega ni qolou vaka i cake na Domona, se kaikaila se me rogo levu tu ena veisaqata ni gaunisala.

³ Ena sega ni musuka na gasau sa voleka me kamusu, se bokoca na tavaya waiwai sa kubou walega; ena kauta mai na lewa dodonu kei na dina.

⁴ Ena sega ni vakasuka se me yalolailai, me yacova ni sa vakadeitaka na dodonu e vuravura; era na waraka na veiyanuyanu na Nonai vunau."

⁵ Sa vosa vakaoqo na Kalou o Jiova, o Koya ka bulia na lomalagi ena ligana maqosa, ka tevuka yani na vuravura me ra bula mai na veika bula, ka solia nai cegu vei ira na lewe i vuravura, kei na yalona vei ira ga era lako voli kina:

⁶ "Oi au o Jiova, sa kacivi lko ena Noqu lewa dodonu, ka taura voli na ligamu; Au na maroroi iko ka soli iko mo veiylalayalitaki vei ira na tamata, mo rarama vei ira na Matanitu tani,

⁷ Mo dolava na matadra na mataboko, mo sereki ira na kaivesu mai na vale ni veivesu, kei ira era vesuki tu ena butobuto mai na vale ni butobuto.

⁸ Oi au o Jiova, sai koya oqori na Yacaqu; na Noqu lagilagi me kua ni dua keirau lewe rua tukuna, na Noqu vakavinavinaka me kua ni vagolei ki na matakau ceuti.

⁹ Raica, na veika sa tukuna oti sa yacova mai oqo na kena gauna, kei na ka vou au sa vakaraitaka qo; ni bera ni qai basika mai au sa tukuna rawa vei kemudou."

¹⁰ Dou seretaka vei Jiova na sere vou, kei na vakavinavinaka Vua mai nai yalayala kei vuravura, Oi kemudou dou sa lako sobu kina wasawasa, kei na ka kecega sa sinai kina, na veiyanuyanu kei ira kecega na lewena!

¹¹ Mera tabalaka na domodra na vanua dravuisiga kei na veika lelevu, na veikoro sa tiko kina o Kitari, kei ira na lewe i Sela mera lagasere, mera kaila mai ena dela ni ulunivanua.

¹² Laivi ira me ra vakacautaki Jiova, me vakaraitaki na vakavinavinaka Vua ena vei yanuyanu.

¹³ O Jiova ena lako yani me vaka na qaqa; ena vakauqeti Koya vakai Koya me yalo qaqa me vaka na tamata sa vakarau me valu. Ena tabalaka mai na domona, io, mo kaci mai cake, ena vakamalumalumutaki ira rawa na Kena meca.

¹⁴ "Au a qarauni Au sara tu ga vakavinaka ena dua na gauna balavu. Au tiko vakamalua ga ka tiko ga. Ia oqo Au na tagi me vaka na yalewa sa taratara, Au na vakarusa ka tiloma sara.

¹⁵ Au na vakacataka na veiulunivanua kei na veidelana, ka vakaraqosataka na kena kakana draudrau; au na kitaka na veiuciwai me ra vovodea mai, Au na vakamacara na vei tobu ni wai kece.

¹⁶ Au na kauti ira sobu na mataboko ena sala era sega ni kila; Au na liutaki ira ena sala era sega ni bau vakasamataka. Au na cakava na butobuto me rarama e matadra, kei na veivanua e veve me na dodonu yani. Na veika oqo Au na kitaka vei ira, Ni'u na sega ni biuti ira.

- ¹⁷ Era na qai vuki lesu, ka madua vakalevu sara, ni ra nuitaka tu na matakau ceuceu, ka ra dau tukuna kina matakau waicala rawarawa, 'Oi kemudou na neimami kalou.'
- ¹⁸ "Dou rogoca, na didivara, ka raica, oi kemudou na mataboko, mo dou raica rawa.
- ¹⁹ O cei sa mataboko o koya ga na Noqu tamata, se didivara me vaka na noqui talai o koya ka'u sa tala? O cei sa mataboko me vakataki koya sa dodonu me vakataki koya na tamata i Jiova?
- ²⁰ Sa levu na ka o sa raica, ka sa sega ga ni o vakasama; sa dolavi na daligamu, ia se sega tiko ga ni dua na ka o rogoca rawa." Dei Tu Ga O Isireli Ena Talaidredre
- ²¹ Sa marautaki ira na yalododonu o Jiova; ena vakalevulevuya nai vunau ka vakaturagataka.
- ²² Ia o ira na tamata oqo era butakoci ka tauri vakaukauwa; era sa coriti kece e nai keli, ka vunitaki ena loma ni vale ni veivesu; era sa tokitaki, ka sega e vakabula; ni ra tauri vakaukauwa, sega ni dua me tukuna, "Me vakasukai lesu tale!"
- ²³ O cei vei kemudou me na dolava na daligana me rogoca na ka oqo? Me vakarorogo ka rogoca ena gauna sa muri mai?
- ²⁴ O cei e soli ira na Jekope vei ira na dau vakacaca, kei Isireli vei ira na daubutako? Segga beka ni o Jiova, o koya eda sai valavala ca vua? Ni ra sega ni muria tiko Nona sala, se me ra talairawarawa ki na Nona i vunau.
- ²⁵ O koya oqo sa solia ga vei koya na nona cudru waqawaqa kei na kaukauwa ni valu; ka vakamai koya ena yasana kece, e se sega tikoga ni liaci koya; sa tarai koya vakaca sara na kama, e se sega tikoga ni vakila na yalona e dua na ka.

CHAPTER 43

Ia oqo, sa tukuna o Jiova, o koya ka buli iko, Jekope, kei Koya sa vakacokotaki iko Isireli "Kakua ni o rere, ni'u sa voli iko, au a kacivi iko ena yacamu; o sa noqu.

² Ni o sa lako e loma ni wai, Au na tiko kei iko, kei na loma ni uciwai, ena sega ni luvuci iko. Ni o lakova ena loma ni bukawaqa, o na sega ni kama, ena sega ni yameci iko na yameyame ni bukawaqa.

³ Ni sai Au o Jiova na nomu Kalou, na yalosavasava ni Isireli, na nomui Vakabula; Au a soli Ijipita me kemui voli, o Iciopea kei Sepa ena vukumu.

⁴ O iko o sa talei sara e Mataqu, o sa dokai kina, Au a lomani iko; o koya oqo Au na solia na tagane vei iko, kei na tamata mei sau ni nomu bula.

⁵ Kakua ni o rere, Ni'u sa tiko vata kei iko; Au na kauti ira nomu kawa mai na tokalau, ka vakasoqoni kemudou mai na ra;

⁶ Au na qai vosa ki na vualiku, 'Soli ira mai!' kei na ceva 'Kakua ni o tauri ira tiko!' Kauti ira mai na luvequ tagane mai na vanua yawa, kei ira na luvequ goneyalewa mai nai yalayala kei vuravura"

⁷ O ira kece era vakayacani ena yacaqu, ka ra buli me laurai kina na Noqu lagilagi; Au a vakataucokotaki koya, io, Au a buli koya."

⁸ Dou kauti ira mai na mataboko ka tiko na matana, kei ira na didivara ka tiko na daligadra.

⁹ Mera vakasoqoni vata na veimatanitu kecega; kei ira taucoko na tamata mera soqoni vata mai. O cei vei ira me na tukuna rawa na veika oqo, ka vakaraitaka vei keda na veika sa oti? Mera kauti ira mai na nodra dauvakadinadina mera vakadonui kina se me ra rogoca ka tukuna "E sa ka dina."

- 10** "Sai kemudou na Noqui vakadinadina," sa tukuna o Jiova, "Kei ira na Noqu tamata ka'u sa digitaka, mo dou sa kunea ka vakadinati Au, ka kila ni sai Au o Koya, sa sega na Kalou ka bula e liu ka muri oi Au, ka na sega e dua me na taravi Au.
- 11** Oi au, io oi au ga o Jiova, ka sa sega tale nai vakabula oi Au ga.
- 12** Oi au ka'u a tukuna, ka ia na veivakabulai ka vakatakila ni sa sega veikemudou na kalou tani; ia sai kemudou ga dou na tukuni Au, Ni'u sa Kalou," sa tukuna o Jiova.
- 13** Sa dina sara mai na siga oqo, sai au ga; ka sega e dua mena vakabula rawa mai na ligaqu; au cakacaka tiko, o cei me tarova?"
- 14** Sa tukuna vakaoqo o Jiova, na nomudou i vakabula, na Yalosavasava ni Isireli. "Ena vukumudou Au na talai ki Papiloni, ka vakauti ira kece mai na dro"kei ira na kai Kalatia ka ra dau mamarau tiko na nodra waqa, na nodra marau me tagi.
- 15** Oi au o Jiova, na nomudou Le Dua Yalosavasava, o Koya ka buli ira na Isireli oi Au na nomudou Tui."
- 16** Sa tukuna vakaoqo o Jiova, o koya ka cakava e dua na sala e loma ni wasawasa kei na dua na gaunisala totoka e na maliwa ni wai voravora,
- 17** O koya ka kauta mai na qiqi ni valu kei na ose, na mataivalu kei na nona kaukauwa kece (era na davo vata kece, e ra, ka ra na sega ni tucake tale; era na vakawabokotaki, ka bokoci laivi me vaka na cina):
- 18** "Dou kakua ni nanuma na veika sa oti, se vakasamataka vakabibi na ka makawa.
- 19** Raica, au na cakava na ka vou, ena tubu ga oqo, dou na sega ni kila? Au na cakava e dua na sala ena vanua dravuisiga kei na uciwai ena vanua talasiga.
- 20** Ena rokovi au na manumanu kila ni vanua, na koli ni veikau kei na ositereji, baleta Ni'u solia na wai ena vanua dravuisiga kei na uciwai ena vanua talasiga, me ra gunu kina o ira Noqu tamata, Ka'u sa digitaka.
- 21** O ira na tamata oqo Ka'u a bulia ka vakataucokotaki i ra me Noqu, me ra na tukuna tiko na Noqu lagilagi.
- 22** "Ia o a sega ni bau kacivi Au Jekope, o sa oca ni qaravi Au, Isireli.
- 23** O sega ni kauta mai vei au na sipi mei soro kama, se mo dokai Au ena caka madrali. Au a sega ni kerei kemudou, mo dou veiqaravi e na witi, se me'u vakaocai kemudou e na i madrali boivinaka.
- 24** O sega ni bau volia vei Au e dua na ka kamikamica e nai lavo, kosega ni vakamamautaki Au ena uro ni nomui soro; ia o sa qai maivakacolati Au ena nomui valavala ca, ka o vakaocataki Au ena nomu caka cala.
- 25** "Oi au, io, oi au ga, au sa bokoca na nomu talaidredre me sa vukuqu duaduaga, au na sega ni nanuma tale tiko na nomui valavala ca.
- 26** Mo dau vakananumi Au; me daru mai dabe vata mada; mo vakaraitaka mai nomu cala, me rawa ni o vakadonui kina.
- 27** Nai matai ni tamamu e valavala ca, o ira talega na nomu dauvakavuvuli era talaidredre vei Au.
- 28** O koya oqo Au na yaviti ira kina na ravouvou ni vale tabu, ka soli ira na Jekope kina cudruvi, kei Isireli me vakarogocataki.

CHAPTER 44

"Mo vakarorogo oqo, Jekope na Noqu tamata, o iko talega Isireli Ka'u sa digitaka.

² Sa tukuna vakaoqo o Jiova ka buli iko kei na nona vakataucokotaki iko mai na kete, ena vukei iko o Koya: 'Mo kakua ni rere, Jekope na Noqu tamata; kei iko talega Jesuruni, o koya Au sa digitaka.

³ Au na livia yani na wai vua sa via gunu, kei na wai e vuqa ena vanua mamaca; au na sovaraka na Yaloqu ki vei ira nomu kawa, kei na Noqu veivakalouvinakataki vei ira na nomu i sema vakadra;

⁴ Era na tubu cake vakatotolo ena maliwa ni co me vaka na veiwilou ena bati ni wai drodro';

⁵ Ena tukuna e dua, 'Oi au sa nei Jiova,' e dua tale ena vakatokayacataki ena yacai Jekope; e dua tale ena vola ki na ligana, sa 'nei Jiova,' ka vakatokai koya e na yaca i Isireli.

⁶ "Sa tukuna vaka oqo o Jiova, na nodra Tui na Isireli, o Koya na nodra i Vakabula, o Jiova ni lewe vuqa: 'Oi Au nai matai Oi Au nai tinitini; e sega tale ni dua na Kalou e taravi Au.

⁷ O cei beka e rawa ni kacivaka me vakataki au? Ka tukuna ka tusanaka mai na ka ena yaco e na vukuqu, mai na gauna ka'u a vakatikori ira kina na tamata e liu, kei na ka se bera ni yaco, kei na ka ena yaco mai muri, me ra tukuna mai.

⁸ Dou kakua ni taqaya, se rere; Au a sega beka ni tukuna oti vei kemudou mai na gauna o ya, ni'u sa vakaraitaka? Sai kemudou na Noqu i vakadinadina. E dua beka na Kalou e volekati au? E dina sara ni sega tale e dua na Vatu dina; au sega tale ni qai kila e dua."

⁹ O ira era bulia na matakau, na ka kece oqori e sega na betena, kei na nodra ka talei e sega ni dua na ka vinaka e kauta mai; era sa tukuni ira tikoga, era sega ni raica se mera kila ni ra na madua mai.

¹⁰ O cei e rawa ni bulia e dua na kalou se ceuta e dua na matakau e sega ni dua na ka ena kauta mai?

¹¹ E dina ni o ira na nona i lawalawa era na madua; o ira na kena matai, era tamata ga. Me ra vakasoqoni vata, me ra tucake, era na domobula, era na madua vata kece.

¹² Na daucaka kaukamea sa taura e dua nai qila ka taura na qilaiso sa waqa tu, ka vakayagoyagovinakataka e nai tuki, ka tulia ena kaukauwa taucoko ni ligana. Sa dreve ga, ena nona malumalumu, ni se bera tu ni kana; e sega ni bau gunu wai sa qai malumalumu sara kina.

¹³ Na matai ni kau sa drete na nona wai vakarau, sa vola ena peni kau; sa qai qivia ena i qivi, sa qai makataka me cowiri wavoki, sa qai bulia me vaka nai bulibuli ni tamata me vaka na rairai totoka ni dua na tamata, me tu ga e loma ni vale.

¹⁴ Sa musuka sobu na sitari me nona, ka sa kauta na nokonoko kei na oki; sa maroroya me yaga vua na kau ni veikau. Sa tei e dua na vuni paini, ka sa vakabulabulataka na uca.

¹⁵ Ena qai yaga kina me vakama e dua na tamata, me qai taura mai kina e dua, me vakatakatai koya kina; io, e vakawaqa me vavi madrai kina; se me bulia e dua na kalou ka qarava; se vakaduria e dua na matakau ceuceu, ka cuva sobu kina.

¹⁶ E vakama na kena veimama ena buka waqa; na veimama qo e kania kina na lewe ni manumanu; sa tavu ka tavu vinaka, ka sa mamau. Sa tatalai vinaka ka vaka, "Au sa katakata dina, au sa raica na bukawaqa."

¹⁷ Na kena vo sa cakava kina e dua na kalou, e ceuta na matakau. E cuva sobu kina ka qarava, e masu kina ka tukuna, "Mo sereki au, ni o sa noqu kalou!"

¹⁸ Era sega ni kila se vakasamataka, ni sa sogota na matadra o Koya me ra kua ni raica, kei na yalodra me ra kua ni ciqoma rawa.

¹⁹ E sega ni dua me bau kila rawa e yalona, sa sega na vuku se kila ka me tukuna mai, "Au sa vakama na kena veimama ena buka, io, au sa vavia talega na madrai ena kena qilaiso, au sa tavuna na lewe ni manumanu ka'u sa kania; na kenai vovo me'u na qai cakava me ka e vakasisila? Me'u na bale sobu beka e na dua na i binibini kau?"

²⁰ Sa kania na dravusa; na yalo dauveivakaisini sa vakacalai koya; ka sa sega ni rawa ni vakabula rawa na lomana, se me tukuna, "E sega ni tiko beka e ligaqu i matau e dua na ka lasu?"

²¹ "Mo nanuma na ka oqo, o iko Jekope, kei Isireli, ni o sa Noqu tamata; Au a buli iko, o iko na noqu tamata, o iko Isireli, o na sega ni guilecavi mai vei Au!

²² Au sa vakaseavutaka yani, me vaka na yali ni o loaloa, na nomu caka cala, kei na nomui valavala ca me vaka na o veivukayaki, mo lesu mai vei Au, Ni'u sa voli iko."

²³ Mo lagasere mai, na lomalagi, ni sa vakayacora o Jiova; dou kaila, na yasai vuravura era; dou tabalaka mai na sere, na veiulunivanua, na veikau, kei na kau yadua sa tu kina! Ni sa voli Jekope oti o Jiova, ka sa vakarokorokotaki Koya ena vuku i Isireli.

²⁴ Sa tukuna vakaoqo o Jiova, o koya na nomui Vakabula, kei Koya ka buli iko mai na kete; "Oi au o Jiova, sa kitaka na ka kecega, ka tevuka duadua ga na lomalagi, ka dedeka yani na vuravura vakai Au ga;

²⁵ Au a vakatawayagataka na nodra ka mana na dau rawa i lavo ena ka lasu, ka vakasesei ira na dau via rairai; ka vukici ira vakanadaku na vuku, ka veisautaka na nodra vuku me lialia;

²⁶ Ka vakadeitaka ena vosa ni Nona tamata, ka qarava na nodra i vakavuvuli ni Nona i talatala; ka tukuna ki Jerusalemi, 'O na tawani mai;' ki na veikoro e Juta, 'Dou na tara.' Ka tara cake na kena veitikina sa ca au na vakavinakataka tale;

²⁷ Sa vosa ki na wasa titobu, 'Mo mamaca mai! Au na vakadiva na nomu veiuciwai';

²⁸ Sa vosa ena vuku i Sairusi, 'O koya na Noqui vakatawa, o koya ena cakava kece na ka Au dau vinakata, sa tukuna ki Jerusalemi, "O na tara tale," ki na vale tabu, "Sa na vakarau vakasoburi na nomu yavu."

CHAPTER 45

"Sa tukuna vakaoqo o Jiova, vua na Nonai lumuti, ki vei Sairusi, na ligana i matau au sa taura tiko"me vakamalumalumutaki na veimatanitu vua ka sereka na nodra i sasabai ni valu na tui, ka dolava e matana na katuba e rua, me rawa ni kua ni sogoti na matamata ni koro:

² 'Au na liutaki iko ka vakadodonutaka na veivanua sukuksukura; au na basuraka vakalalai na matamata parasa, ka musuraka na kenai vesu kaukamea.

³ Au na solia vei iko na i yau kumuni ena butobuto kei nai yau talei ka vunitaki ena yasana tabu, mo rawa ni kila kina ni sai Au, o Jiova, o koya ka kacivi iko ena yacamu, Ka'u Kalou ni Isireli.

⁴ E na vuku i Jekope na Noqu tamata, kei Isireli na Noqu digitaki, Au a kacivi iko dina ena yacamu; Au a vakayacani iko, io o iko o sega ni kilai Au.

⁵ Sai Au o Jiova, ka sega tale e dua; e sega tale ni dua na Kalou sai Au ga, Au a vauci iko, ia o iko o sega tikoga ni kilai Au,

⁶ Me ra na kila mai nai cadracadra ni siga kei na kena i dromudromu ni sega tale ni dua oi Au ga, Oi Au o Jiova ka sega tale e dua;

⁷ Au bulia na rarama kei na butobuto talega, Au vakayacora na veisaututaki ka vakatubura na dausiga; Oi Au, o Jiova, sa cakava na ka kecega oqo.'

- ⁸ "Me tau sobu mai na uca, mai lomalagi e cake ka me sovaraka mai na maliwa lala na dodonu; me tadola o vuravura, me basika mai na bula, ena qai vakaraitaki koya na dodonu ni rau sa tubu vata oi Au o Jiova sa kitaka.
- ⁹ "Ena ca o koya sa veivorati kei Koya ka buli koya! Nai caca ni bilo sa duavata kei nai caca ni bilo ni qele kei vuravura! Me tukuna li na qele vei koya ka buli koya, a cava o bulia tiko? Se na nomu cakacaka ni ligamu me tukuna, 'E sega tu na ligana?'
- ¹⁰ Ena ca o koya sa tukuna vei tamana, 'A cava o sa vakatubura?' Se vua na yalewa, 'A cava o sa vakasucuma mai?'"
- ¹¹ Sa tukuna vakaoqo o Jiova, na yalosavasava ni Isireli, kei na nona Dauveibuli: "Mo tarogi Au ena veika se bera mai e na vukudra na luvequ tagane; kei na cakacaka talega ni ligaqu me vaka nomu i vakaro vei au.
- ¹² Au a bulia na vuravura, kei ira talega na tamata me ra tiko kina"na ligaqu" e dedeka tu na lomalagi, kei na kena vavakoso Au vakaroti ira tu.
- ¹³ Au a laveti koya cake ena yalododonu, Au na dusimaka vua nona sala kece; ena qai tara o koya Noqu koro levu ena qai sereki ira Noqu tamata era vesu tu sega e na dua na i sau se ka ni veisausaumi, " sa tukuna o Jiova ni lewe vuqa.
- ¹⁴ Sa tukuna vakaoqo o Jiova; "Nai yau kei Ijipita kei na nona veivoli o Kusa, kei ira na kai Sipa era tamata vatukaivinaka, era na lako mai vei iko, era na nomu ga, era na muri iko, era na vesuki tu ni ra lako tu, era na cuva vei iko. Era na vakamasuti iko ka vaka, 'E dina sara sa tiko kei iko o Jiova, ena sega tale e dua, ena sega tale e dua na Kalou.'"
- ¹⁵ E dina o Ni sa Kalou, ka vunitaki Kemuni, na Kalou i Isireli, nai Vakabula!
- ¹⁶ Era na madua mai era na taqaya vata kece, era na veilecayaki vata talega, o ira na dau buli matakau.
- ¹⁷ Ia o Isireli ena vakabulai mai vei Jiova ena veivakabulai e sega ni mudu; mo kakua ni madua se yatayata me yacova na sega ni mudu ni gauna.
- ¹⁸ Ni sa vosa vakaoqo o Jiova, ka bulia na lomalagi, sa Kalou o koya ka tauyavutaka na vuravura ni bulia, ka vakataudeitaka, e sega ni bulia me qai lala tu, e bulia me tawani, "Sai au o Jiova, ka sega e dua tale.
- ¹⁹ Au sega ni dau vosa vaka vuni, ena dua na yasana buto kei vuravura; au sega ni tukuna vei ira na kawa i Jekope, 'Mo dou vakasaqarai Au vagumatua,' O'i Au, o Jiova, sa dau vosa ga vakadodonu, Au dau vakatakila ga na veika e dina.
- ²⁰ "Dou vakasoqoni vata ka qai lako mai, dou toro veivolekati, oi kemudou ka dro mai na veimatanitu. E sega vei ira na kila ka, era colata na kau ni nodra matakau ceuceu, ka masu vua e dua na kalou ka sega ni rawa ni ia na veivakabulai.
- ²¹ Dou tukuni kemudou ka kauta mai na nomudou kisi; io, me ra veivosaki vata mada. O cei sa vakaraitaka na ka oqo ena gauna sa oti? O cei sa bau tukuna ena gauna o ya? Sega beka ni o Au, o Jiova? E sega tale ni dua na Kalou me keirau lewe rua tukuna, na Kalou dodonu kai Vakabula; e sega tale ni dua me torovi Au.
- ²² "Dou raici Au matua, mo dou bula, vei kemudou nai yalayala kei vuravura! Ni sai Au ga na Kalou, ka sega tale e dua.
- ²³ Au sa bubului ga vaka i Au; na dodonu ni noqu vosa sa lako tani mai gusuqu ka sega ni na suka tale, ena tekiduru vei Au na duru vakaaduaga, era na vosa bubului na yame kecega.
- ²⁴ Ena tukuna na tamata, 'Sa dina o Jiova ga au na dodonu kina ka vakaukauwataki. Era na lako mai vei Koya na tamata kecega, era na madualaki ira ni ra caka ca vua.
- ²⁵ Vei Jiova o ira kece na kawa i Isireli era na vakadonui, ka vakaiukuukutaki."

CHAPTER 46

Sa vakatobuicu sobu o Peli, sa vakalairoro sobu talega o Nipo. Na nodra matakau sa tiko ena dela ni manumanu kila kei na dela ni bulumakau. Sa vakasinaiti tu ena i yaya na nomudou qiqi, ka sa na colacola bibi vua na manumanu ni sa oca tu.

² E rau vakalairoro vata, ka cuva sobu vata, e rau na sega ni na drotaka nai colacola bibi, ia e rau na kau ga yani vakabobula.

³ "Dou vakarorogo mai vei Au, na mataqali i Jekope, kei ira na vo mai na mataqali i Isireli. Au a keveti kemudou voli ena gauna ni nomudou sucu, ka dou maroroi voli mai na kete:

⁴ Me yacova ni dou sa qase yani, Oi Au sai Au tikoga, ni dou sa yacova na ulu sika Au se keveti kemudou ga! Au sa cakava tiko Au na cakava tikoga; Au a roqoti kemudou ka 'u na vakabulai kemudou.

⁵ "O cei dou na vakatautauvatana kei Au, me keirau tautauvata me vakataki Au sara ga?

⁶ Era sovaraka tani na koula mai na kena taga, ka vakarautaka na siliva ena i vakarau; era sauma e dua na matai ni koula ka bulia kina o koya e dua na kalou; era tekicuva sobu ka vakarokoroko vua.

⁷ Era vakatauca ki domodra, ka colata era vakaduria ena kenai tutu ka tucake tu; mai na vanua e duri tu kina e sega ni bau yavala. E dina ni ra kaciva yani ka sega ni bau sauma mai ena sega ni rawa ni na vakabulai koya mai na nona rarawa.

⁸ "Dou nanuma mada qo, ka vakaraitaki kemudou mai; vakalesuya tale mada mai nomudou vakasama, Oi kemudou na dauvuki tani.

⁹ Dou nanuma mada na veika sa oti, ni sai Au na Kalou, ka sega ni dua tale; Oi Au na Kalou ka sega e dua me keirau tautauvata,

¹⁰ Au sa vakaraitaka mai nai vakatekivu kinai vakataotioti, kei na veigauna makawa yani Au sa tukuna na ka se bera ni caka, ni tukuni, 'Na noqu lewa ena dei tu ga, au na cakava na ka au vinakata me'u cakava,'

¹¹ Au na kaciva e dua na manumanu vuka levu mai na tokalau, na tamata sa na vakayacora na noqui naki mai na vanua yawa. Au sa cavuta dina, Au na vakayacora dina sara. Au sa nakita; Au na qai cakava talega.

¹² "Dou vakarorogo vei Au, oi kemudou na yaloqa, ka sa yawa sara ena caka dodonu:

¹³ Au sa kauta mai na Noqu yalododonu me voleka mai, ena sega ni yawa sara; Noqu veivakabulai ena sega ni yawa Au na biuta e Saioni na veivakabulai, me rogo kina o Isireli na noqu lagilagi.

CHAPTER 47

"Lako sobu mai ka mai dabe ena kuvu ni qele, o iko na goneyalewa savasava ni Papiloni; ka dabe sara ena qele ka sega nai dabedabe vakaturaga, o iko na goneyalewa ni kai Kalatia! O na sega ni na vakatokai tale mo uasivi ka totoka.

² Taura na vatu i qaqi ka qaqia na sila. Kauta tani nomu i ubi, ka luvata nomu liku, cega me yaco ki sagamu, ka takosova na uciwai.

³ Na nomu luvawale ena laurai, io na nomudou madua ena raici, Au na sauma lesu nomudou ca, ka sega e dua na tamata me keirau na veivosovosoti."

⁴ Na neimami i Vakabula, o Jiova ni lewe vuqa na Yacana, na Yalo Savasava ni Isireli.

⁵ "Mo dabe ena vakanomodi, ka lako yani ena butobuto, o iko na goneyalewa ni Kalatia; ni o na sega ni kacivi tale me Mrama ni Veimatanitu.

⁶ Au a rarawataki ira tiko na Noqu tamata, Au a vakacacana na noqui votavota, ka soli ira kina ligamu. O sega ni bau yalololoma vei ira; vei ira na qase o sa vakabibitaka vakalevu vei ira na nomui vua.

⁷ O qai tukuna, 'Au sa marama dina me sega ni mudu,' O sega sara ni biuta ki yalomu na veika oqo, se vakasamataka na kena i tinitini.

⁸ "Mo rogoca sara na ka oqo, o iko o daumarau vakalialia, ka sa tiko vinaka, ka tukuna ena yalomu, 'O au ga, ka sega tale e dua me keirau lewe rua; au na sega ni tiko me vaka e dua na yada, au sega talega ni vakila nodra mate na gone lalai';

⁹ Io ena rua na ka oqo, ena lako mai vei iko ena dua ga na siga vakakidacala, na mate ni luvemu kei na nomu tiko mo yada. Ena yaco vei iko vakaukauwa sara ni sa dau levu na nomu caka mana lasu, kei na nomu i yau levu mai na nomu daucakaisausau.

¹⁰ "O iko o sa nuitaka tu ga nomui valavala ca; o tukuna, 'E sega ni bau dua e raici au;' na nomu vuku kei na ka o kila e vei cei iko tani; o tukuna e yalomu, 'Oi au ga ka sega tale e dua oi au ga.'

¹¹ O koya qo ena tarai iko kina na butobuto; o na sega ni kila se tubu mai vei. Ena yacovi iko na veika rarawa; o na sega ni rawa ni cemuria tani, ena yacovi iko vakasauri na veivakarusai, o na sega ni namaka.

¹² "Mo tucake sara ga oqo kei na nomu daucakaisausau kei na veika lelevu o sa rawata, ena nomu dau caka mana lasulasu, ni o se cakava gone sara tikoga mai"se dua na ka ona rawata mai kina, se o na qai gumatua sara kina.

¹³ Sa vakaocai iko ga na levu ni bose ka, o ira sara ga na dauvakarairaimata ki lomalagi, kei ira era dauvakarairai kalokalo kei ira era dau wili vula me ra tu mada mai ka vakabulai iko ena veika sa vakarau yaco yani oqo.

¹⁴ Raica, era na vaka na vunisila, era na kama yani ena bukawaqa; era na sega ni vakabulai ira rawa mai na kaukauwa ni yameyame ni buka; ena sega ni vaka na qilaiso me da vakatakatai kina, se na bukawaqa me da dabe volekata!

¹⁵ Era na vaka kina vei iko o ira o a dau oca vei ira, era dauveivoli kei iko o ira ni o se qai tabagone mai; era na vakasaqara e vei na vanua era tiko kina, ena sega ni dua me na vukei iko rawa.

CHAPTER 48

"Dou rogoca mada, na mataqali i Jekope, Oi kemudou sa kacivi ena yacai Isireli, ka sa lako mai ena mata ni wai nei Juta; ka bubului ena yaca i Jiova, ka daucavuta na Kalou nei Isireli, ia ka sega ni cavuti ena dina kei na yalododonu;

² Era vakatokai ira tiko mera lewe ni koro Tabu, ka ravita na Kalou ni Isireli; o Jiova ni lewe vuqa na yacana:

³ "Au sa tukuna na ka sa caka oti mai nai vakatekivu sara; e lako mai ena gusuqu Ka'u vinakata me ra rogoca. Au a vakayacora sara vakasauri ka sa vakavotukana sara.

⁴ Ni'u sa kila ni o a sega ni duavata kina, ni sa dali kaukamea na domomu, kei na yadremu e parasa,

⁵ Mo kila sara mai nai vakatekivu Au sa vakaraitaka oti vei iko; ni se bera ni qai yaco mai Au sa dau cavuta tiko vei iko, de o qai tukuna, 'Na noqu matakau ga e cakava na ka oqo, na noqu matakau ceuceu kei na noqu matakau sa vakawaicalataki e vakarota me yaco na ka oqo.'

⁶ "O sa rogoca; ka raica kece na ka sa yaco. O na sega beka ni via kacivaka talega? Au na vakayacori iko mo dau rogoca na ka vou ena gauna sara ga oqo, na ka vuni o na sega

ni rawa ni kila.

⁷ Era qai buli ga oqo ka sega mai nai vakatekivu; o a sega ni dau rogoca tu me yacova ni kua, de o baci tukuna, 'Au sa kila oti tu.'

⁸ E dina sara o a sega ni rogoca, e dina sara o a sega ni kila; e dina sara mai na gauna sara e liu na daligamu e sega tu ni rogo rawa. Ni'u sa kila oti ni o dau cakacaka vakailasu sara, ni o sa vakatokai oti tu na dautalaidredre ni o se tiko sara mai na kete.

⁹ "Ena vuku ni Yacaqu Au na vakadavora mada na Noqu cudru, kei na noqui rogorogo Au na tarovi au ga, me rawa Ni'u kakua kina ni musuki iko laivi.

¹⁰ Raica, Au sa vakasavasavataki iko, ia ka sega ni vaka na siliva; au a vakatovolei iko ena lovo buka waqa ni veivakararawataki.

¹¹ Ena vukuqu, ena vukuqu ga, Au na cakava; ena cava era vakadukadukalitaka kina na Yacaqu? Au na sega ni solia vua tale e dua na noqu lagilagi.

¹² "Dou rogoci au mada, na Jekope, kei Isireli, o koya Au sa kaciva; sai Au oqo, Au nai vakatekivu, Au talega nai Vakataotioti.

¹³ Na ligaqu ga e vakadavora na yavu e dabe kina na vuravura, kei na ligaqu i matau e dedeka na lomalagi, ni'u kacivi ira, era na tucake vata kece.

¹⁴ "Dou soqoni vata kece mai, ka vakatudaliga! O cei vei ira e vakaraitaka na veika oqo? O Jiova e lomani koya, me cakava na ka e vinakata e Papiloni, kei na ligana ena vakacacani ira na kai Kalatia.

¹⁵ Oi, au, sa tukuna oti; io, Au a kacivi koya, Au a kauti koya mai, ena vuavuai na nona i lakolako.

¹⁶ "Dou toro mai vei Au, ka rogoca, Au sega ni dau vosa ena vanua vuni tekivu mai nai vakatekivu; mai nai vakatekivu Au sa bula tiko, o koya sa talai au mai oqo, na Kalou o Jiova kei na Yalona."

¹⁷ Sa vosa vaka oqo o Jiova na nomudou i Vakabula, na Le Dua Yalo Savasava ni Isireli; "Oi au o Jiova na nomudou Kalou, ka vakavulici iko mo vutuniyau, ka tuberi kemudou ena sala e dodonu mo dou lako tiko kina.

¹⁸ Ke o vakarorogo kina Noqui vakaro! Na nomu vakacegu ena drodro tu me vaka na uciwai malumu, kei na nomu yalododonu ena vaka na ua ni wasawasa.

¹⁹ Na nomu kawa talega era na vaka na nuku, ena sega ni tagutuvi laivi na yacana se me dua e vakacacani mai na mataqu."

²⁰ Dou biubiu mai Papiloni! Ka drovaki ira na kai Kalatia! Ena domo ni lagalaga sere, kacivaka ka vakaraitaka yani, vakadewataka kina! yalayala kei vuravura; ka vaka, "O Jiova sa veivakabulai vei ira na Nona tamata na Jekope!"

²¹ Era sega ni bau via gunu ni'u liutaki ira tiko ena loma ni vanua dravuisiga; sa vakavuna me dave mai na wai mai na loma ni vatu; e samuta i rua na vatu ka dave mai kina na wai.

²² "E sega na vakacegu," sa tukuna o Jiova, "Vei ira nai valavala ca."

CHAPTER 49

"Dou vakarorogo vei Au, na veianuyanau, ka vakatudaliga mai oi kemudou mai na vanua yawa! O Jiova sa kacivi Au mai na kato ni gone ka sa vakayacani Au mai na loma ni kete i tinaqu.

² Ka sa bulia na gusuqu me vaka nai seleiwau gata; ka qai vunitaki Au ena i yaloyalo ni ligana, ka qai lumuti Au me'u caliva tu me vaka na kaukamea, ka qai vunitaki Au ena nona taga ni gasau."

- ³ "Sa qai tukuna vei au o Koya, 'O iko na Noqu tamata, Isireli, mai vei iko Au na vakacaucautaki.'
- ⁴ Au a qai tukuna, 'Au sa oca ka sega na betena, Au vakayalia na noqu kaukauwa ka sega ni dua na ka au taura lesu, io na kequi sau dodonu dina ga sa tu vei Jiova, kei na noqu cakacaka sa tu vua na noqu Kalou.'"
- ⁵ "Oqo sa tukuna o Jiova, o koya ka buli Au mai na kato ni gone me'u nona tamata, me'u kauti ira na Jekope lesu mai vei Koya, me ra vakasoqoni vata vei Koya o ira na Isireli (me rawa ni'u lagilagi kina ena matai Jiova, ni sa vuni Noqu kaukauwa na Noqu Kalou.)'
- ⁶ Oqo na Nona vosa dina ni tukuna, 'Sa ka lailai mo Noqu tamata mo vueta cake na veimataqali i Jekope, ka vakasuka lesu na ka maroroi nei Isireli, Au na soli iko talega mo nodra rarama na Veimatanitu tani, Mo yaco talega mo vu ni bula ena Vukuqu kina i yalayala kei vuravura.'"
- ⁷ Sa tukuna vakaoqo o Jiova, nai Vakabula ni Isireli, na nodra Yalo Savasava, era na beci Koya na tamata, era na vakasisilataki Koya na lewe ni vanua, o Koya na tamata nodra na Turaga, "O ira na tui era na raica ka tucake mai, o ira talega na ravouvou era cuva ka vakarokoroko vua, ena vuku i Jiova o Koya sa dau yalodina, o Koya na Yalosavasava ni Isireli; o Koya sa digitaki Iko."
- ⁸ Sa tukuna vakaoqo o Jiova; "Ena gauna sa lokuci Au a rogoci iko, kei na siga ni veivakabulai Au a vukeyi iko; Au na maroroi iko ka soli iko mo veiyalayalati kei ira na tamata, mo vakatoroicaketaki vuravura, me rawa ni tawani tale na veivanua sa lala tu;
- ⁹ Mo tukuna talega vei ira na vesuki, 'Dou lako yani,' vei ira ka tiko ena butobuto, 'Dou lako mai ka vakaraitaki kemudou,' "Era na kana ena gaunisala, na nodra veico drokadroka ena tu mai ena veiyasana cecere.
- ¹⁰ Era na sega ni viakana se viagunu, ena sega ni vakacacani ira na katakata se na siga, ni o Koya ka lomani ira e liutaki ira tiko, ena tuberi ira talega kina mata ni wai vure.
- ¹¹ Au na cakava na Noqu veiulunivanua me gaunisala, ena vakaceceretaki na veisala buli kece.
- ¹² E dina ni ra na lako vakayawa sara mai, raica o ira mai na vualiku kei na ra, kei ira vata kece mai na vanua o Sainimi."
- ¹³ Mo lagasere mai, na lomalagi! Ka reki, na vuravura! Ka kacabote mai na lagasere, na ulunivanua! Ni sa vakacegui ira na nona tamata o Jiova, ena lomani ira o ira era vakaleqai.
- ¹⁴ Ia sa tukuna o Saioni, "O Jiova sa biuti au, ka sa guilecavi au talega na noqu turaga."
- ¹⁵ "E na rawa li vua e dua na yalewa me na guilecava na luvena se qai sucu, me kua ni lomana na luvena na lewe ni ketena? E dina sara e rawa ni guilecava, io, oi Au, au na sega sara ni rawa ni na guilecavi iko.
- ¹⁶ Mo raica, Au sa ceuti iko tu ena qeteqete ni ligaqu; a nomu bai sa tikotiko ga e mataqu.
- ¹⁷ O ira na luvemu tagane era na lako kusarawa mai; o ira na dau vakacacani iko kei ira na dau butakoci iko era na lako tani mai vei iko.
- ¹⁸ Mo tacake, ka veiraiyaki, o ira kecega oqo era sa soqoni vata mai, era sa lako mai vei iko me vaka na kena dina ni Noqu bula," sa tukuna o Jiova; "O ira kecega oqo o na vakaisulutaki iko kina, me vaka na ka ni ukuuku ka vauca vei iko me vaka sa ia na yalewa sa qai vakawati.
- ¹⁹ "Ena nomu vanua sa lala ka vakarusai tu, e sa na lailai ka sega ni veirauti vei ira na lewe ni vanua; kei ira era via tilomi iko era na yawa sara.
- ²⁰ O na tauri ira na gone, ni o sa vakayalia eso vei ira, era na vosa e daligamu, ka vaka 'Sa lailai vei keimami na vanua oqo, mo solia vei au e dua na vanua me'u na tiko kina.'

²¹ O na qai vosa e yalomu, 'O cei ka vakatuburi ira oqo me noqu, ni ra sa mai yali taucoko na luvequ ka'u sa tu wale tu ga oqo, na bobula, ka dau veilakoyaki vaka ka vaka? O cei sa susugi ira cake oqo? Au a biu laivi tu; ia o ira oqo era a tiko mai vei?"

²² Sa tukuna o Jiova na Kalou, "Raica Au sa laveta cake na ligaqu me vakadinadina vei ira na veimatanitu, ka vakaduria na Noqu kuila vei ira na tamata; era na keveti ira mai na luvemu tagane ena ligadra, kei na luvemu yalewa ena laveti mai e tabadra;

²³ O ira na luvemu era na susugi mai vei ira na tui, kei ira na nodra marama era na mai vei qaravi vei iko; Era na mai cuva sobu e matamu ka vakanamata ki na qele, ka quraka laivi na kuvu mai na yavamu. Mo na kila kina ni sai Au o Jiova, ni ra na sega ni madua o ira era dau waraki Au."

²⁴ Me na kau tani li nai toki ni valu mai vua na qaqa, se o ira era bobula ni yalododonu me ra na sereki?

²⁵ Ia sa tukuna o Jiova; "O koya mada ga e vesuki tu vei koya na qaqa ena kautani, kei nai toki ni valu vei koya na tamata rerevaki duadua ena sereki ga, Au na valuti koya o koya e via valuti iko, Au na vakabulai ira na luvemu.

²⁶ Au na vakani ira o ira era via vakasaurarataki iko ena yagodra, era na mateni ni ra gunuva ga nodra dra, me vaka na waini kamikamica, me ra na kila na tamata kecega ni oi Au o Jiova na nomui vakabula, ka voli iko, sai Au na kaukauwa i Jekope."

CHAPTER 50

Sa tukuna vakaoqo o Jiova: "Sa E vei nai vola ni veibiu nei tinamu, ka'u a biuti laivi? O cei soti era a dinau tu vei Au o ni a volitaki kina? E na vuku ga ni nomudou i valavala ca dou sa volitaki kemudou ga kina, kei na vuku ni nomudou dau basu lawa sa biu laivi kina o tinamudou.

² Cava, Ni'u sa lako mai ka sega ni dua na tagane me tu? Cava, Ni'u sa kaci ka sega e dua me sauma mai? Sa lekaleka beka na ligaqu me dredre kina ni ia na veivakabulai? Se sa sega ni tu vei Au na kaukauwa me'u veisereki? Au na vunauca kina na wasawasa me mamaca mai, Au na cakava na uciwai me vaka na lauqa; ena bona na kena ika ni sa sega na wai ka ra mate talega ena viagunu.

³ Au sa vakaisulutaka na lomalagi ena butobuto, ka ubia ena i sulu taga."

⁴ "Sa solia vei Au na Kalou o Jiova, na yame sa vakavulici rawa, me'u rawa ni kila kina na vosa Me'u rawa ni vosa kina vua sa oca, ka sa dau vakayadrati Au o koya ena veimataka, ka sa vakadiorogo na daligaqu, Me'u vakarorogo me vakataki ira era sa vakatavulici.

⁵ Sa dolava na daligaqu na Kalou o Jiova, Au a sega ni vuki tani, se Me'u beca.

⁶ Vei ira era mokuti Au, Au vukica na dakuqu vei ira, kei na baluqu vei ira na dauveitoro kumi; Au sega ni vunia na mataqu mai na madua kei na veikasiviti.

⁷ "Ni sa vukeyi Au na Turaga o Jiova, o koya oqo Au na sega ni taqaya kina; Ka'u sa vakaukauwataka kina na mataqu me vaka e dua na vatu mulo na noqu rai yani, Ka'u sa kila ni'u sa sega ni madua.

⁸ Sa voleka sara mai o Koya sa vakadonui Au; o cei me na ia na veilewai kei Au? Me da tucake vata mada. O cei e tu me bole'i Au? Me toro voleka mai vei Au.

⁹ E dina ena vukeyi Au na Kalou o Jiova, o cei me na vakacalai Au? Ni na madra mai me vaka nai sulu makawa, ena kania na sarasara.

¹⁰ "O cei vei kemudou sa rerevaki Jiova? Ka talairawarawa vua na Nona Dauveiqaravi? Ka lako voli ena butobuto ka sega vua na rarama? Me nuitaka ga na yacai Jiova ka vakararavi vakatabaki dua ga vua na Kalou.

¹¹ Dou raica, dou sa vakawaqa kece ni buka, ka vauci kemudou ena i vakawaqa ni buka: Dou lako ena rarama ni buka kei na nomudou i vakawaqa ni buka dou vakacaudreva kina " ena ka ogo sa tarai kemudou kina na ligaqu; dou na davo sobu ena rarawa.

CHAPTER 51

"Dou rogoci Au, oi kemudou sa muria lako na yalododonu, dou vakasaqarai Jiova: dou raica na vatu dou a ta mai kina, kei na qara ni keli dou a keli cake mai kina.

² Dou raici Eparama na tamamudou, kei Sera ka vakasucumi kemudou. Au a kacivi koya duadua ga, Au a vakalouvinakataki koya ka vakatuburi koya."

³ Ni na vakacegui Saioni o Jiova, ena vakavinavinakataka na nona vanua lala; na nona vanua dravuisiga ena vukica me tautauvata kei Iteni, kei na nona vanua talasiga ena tautauvata nai teitei i Jiova. Na reki kei na marau ena basika kina, na vakavinavinaka kei na domo ni sere.

⁴ "Dou vakarorogo vei Au na Noqu tamata; ka rogoci Au mai na veimatanitu. Ni na lako yani mai vei au nai vunau, na noqu lewa Au na vakataudeitaka me nodra rarama na veimatanitu.

⁵ Sa voleka Noqu lewa dodonu, sa lako yani na Noqu veivakabulai, na ligaqu ena lewai ira na tamata; na veiyanuyanuu era na waraki Au, ena ligaqu era na vakararavi kina.

⁶ Dou dolava mada na matamudou ki lomalagi, ka rai sobu ki vuravura. Ena seavu o lomalagi me vaka na kubou, o vuravura e na yaco me vaka nai sulu madra, o ira era tiko kina era na mate vakatautauvata ga; ia na Noqu veivakabulai ena sega ni mudu, kei na Noqu yalododonu ena sega ni takali.

⁷ "Dou rogoci Au oi kemudou sa kila na yalododonu, na tamata sa tiko ena lomamudou na Noqu i vunau: Dou kakua ni rerevaka na nodra vosa ca na tamata, se yalolilai ena nodra veivakasesewani.

⁸ Ena kani ira na sarasara me vaka sa kania nai sulu, kei na yavato ena kania me vaka na vuti ni sipi, ia na Noqu yalododonu ena sega ni mudu, kei na Noqu veivakabulai mai na dua nai taba tamata kina dua tale nai taba tamata."

⁹ Yadra mada, yadra mada, vakaisulu ena kaukauwa, ena liga i Jiova! Dou yadra me vaka na veigauna e liu, ena veitabatamata sa oti yani. E sega beka ni o iko na liga ka musuki Reapi, ka vakamavoataka talega na gata levu?

¹⁰ Sega beka ni o iko ka vakamamacataka na wasawasa, na wai ena wasa titobu; ka bulia na sala ena loma ni wasawasa me ra lakova o ira na vakabulai?

¹¹ O ira sa vakabula o Jiova era na lesu mai, ki Saioni ena domo ni sere, ena reki e sega cavuti rawa ena nodra vakasama. Era na taukena na reki kei na marau na rarawa kei na tagi ena dro yawa yani.

¹² "Oi Au, io, Oi Au, Au a vakacegui kemudou, o cei o iko mo rerevaka e dua na tamata e rawa ni mate, kei na luve ni tamata ena vukici ga me vaka na co?

¹³ O sa guilecavi Jiova na Dauveibuli, o Koya ka tevuka na lomalagi ka vakadavora talega na yavu kei vuravura; o sa rere tikoga e vei siga ena vuku ni nodra veivakarerei na dauvakarerevaki, e na nona sa vakarau me veivaluti. E vei na nona vakarerevaki na dauveivakarerei?

¹⁴ Sa sasaga na tamata bobula, me sereki koya tani; me kua kina ni mate ena i qara, me kua talega ni yali na kena madrai.

¹⁵ Ia Oi Au o Jiova na nomu Kalou, ka wasea na wasawasa kei na kena ua voravora"o Jiova ni lewe vuqa na yacana.

- ¹⁶ Au sa vakacuruma ki gusumu na Noqu vosa; ka vakarurugi iko ena i yaloyalo ni ligaqu, de Me'u rawa ni teivaki lomalagi, ka vakadavora na yavu kei vuravura, ka tukuna vei Saioni, 'O iko na Noqu tamata.'"
- ¹⁷ Dou yadra, dou yadra mai! Ka tucake mai Jerusalemi o iko o sa mateni ena liga i Jiova, ena bilo ni nona cudru katakata o gunuva sara ga na kena duka ena bilo ni veilecayaki, o sa vakamacara sara ga vakadua.
- ¹⁸ Vei ira taucoko na luvena tagane e vakasucuma e sega ni bau du talega na luvena tagane e vakasucuma me taura na ligana me tubera.
- ¹⁹ A ka ruarua oqo sa yacovi iko mai; o cei me na vosoti iko?"Na veivakalalai kei na veivakacacani, dausiga kei nai seleiwau"me'u na vakacegui rawa vakacava?
- ²⁰ Na luvemu tagane era sa kolaiciba, era sa veidavoci ena vei mua ni sala, sa vaka na dia ni sa vesuki ena lawa; ni sa tarai ira vakaukauwa na cudru katakata i Jiova, kei na veivunauci ni nomu Kalou.
- ²¹ O koya mo dou rogoca oqo, oi kemudou sa vakaleqai tu, ni dou mateni ka sega ena waini.
- ²² Sa tukuna vakaoqo o Jiova, o Jiova o Koya na nomu Kalou, sa taqomaki na veika baleti ira Nona tamata; 'Raica Au sa kauta tani mai ena ligamu na bilo ni veilecayaki, io, na kena soko ena bilo ni Noqu cudru katakata; o na sega ni na gunuva tale.
- ²³ Ia, Au na biuta kina ligadra o ira era vakaleqai iko, era cavuta vei iko, 'mo davo sobu me vaka o iko na qele, ni ra lakova tiko na tamata' era nanuma tikoga ni gaunisala."

CHAPTER 52

Dou yadra, dou yadra! Ka vakatokara vei iko na nomu kaukauwa, Saioni, mo daramaka nomu i sulu rairai totoka, i Jerusalemi, na koro Tabu! Era na sega ni na lako mai vei iko o ira na sega ni cili kei ira na sega savasava.

² Mo tucake, ka kureitaka na yagomu mai na kuvu, dabe sobu, Jerusalemi! Oi kemudou na goneyalewa bobula ni Saioni, dou sereka tani nai vesu ni domomudou!

³ Sa tukuna vakaoqo o Jiova: "Dou a volitaki kemudou ka sega tu na kenai sau, oqo dou na voli lesu ka sega e nai lavo."

⁴ Ni sa tukuna vakaoqo na Kalou o Jiova: "O ira na noqu tamata era lako taumada ki Ijipita mera vakaitikotiko kina; o ira na kai Asiria era vakayalolailaitaki ira ka sega tu na vuna.

⁵ Na cava au sa tu kina eke, ena gauna oqo," sa tukuna o Jiova, "O ira noqu tamata era sa kau tani ka sega ni dua na vuna? O ira era lewai ira era sa vakararawataki ira. "Na yacaqu talega sa vakasewasewani tu ga ena veisiga.

⁶ O koya oqo era na qai kila ga mai na yacaqu na Noqu tamata; o koya talega oqo mera na qai kila ena siga o ya ni'u sa vosa vei ira: 'Raica, sai Au ga.'"

⁷ Na kena rairai totoka na veiulunivanua na yavai koya sa kauta mai nai tukutuku vinaka, sa kacivaka na tiko sautu, sa kauta mai nai rogorogo vinaka ni ka vinaka, sa vunautaka na veivakabulai, ka tukuna ki Saioni, "Na nomu Kalou sa lewa tiko!"

⁸ Na nomui vakatawa era na tabalaka cake mai na domodra, ena domodra era na lagasere vata mai; ni ra na raica ena matadra dina ni sa vakalesui ira tale mai ki Saioni o Jiova.

⁹ Dou reki ena yalo e vakamuduo, ka lagasere vata mai, na vanua sa lala tu mai Jerusalemi! Ni sa vakacegui ira nona tamata o Jiova, ka sa vakabulai Jerusalemi.

¹⁰ Sa vakaraitaka ki na veimatani kecega na ligana sa tabu o Jiova; kei nai yalayala i

vuravura era na raica na veivakabulai i Jiova.

¹¹ Dou lako, dou lako! Dou lako tani e kerī, dou kakua ni tara na ka sa sega ni savasava; dou lako tani mai vua, dou savasava mai, oi kemudou nai yaya ni cakacaka i Jiova.

¹² Ena sega ni na totolo na nomudou lako, ena sega ni dou na vuka ena waqa vuka, ena liutaki kemudou o Jiova, ena tu talega mai dakumudou me na maroroi kemudou.

¹³ Raica, na Noqu Tamata ena cakacaka vakavuku; ena vakalevulevui ka vakacerecerei ena levu o Koya.

¹⁴ Me vaka na nodra mata sarasara na lewe vuqa ena vukumu, ni sa rui vakacacani vakalevu na matana ka vakalailai na mata ni tamata kecega, kei na yagona talega me sega ni vakataki ira na luve ni tamata;

¹⁵ Ena vakakina, ena vakamiraka e levu na veimatanitu. Era qamu gusu na tui vei Koya; na ka e sega ni bau tukuni tu vei ira era na raica, kei na ka era sega ni se bau rogoca vakadua era na rogoca.

CHAPTER 53

O cei sa vakabauta na neitou i tukutuku? Ka sa vakatakilai vei cei na liga i Jiova?

² Ni na tubu cake o Koya me vaka na coke e matana, ka vaka na waka ni kau mai na qele mamaca. Sa sega ni vinaka na matana ka sa sega ni vatukai vinaka na yagona; ni da sa raici Koya, sa sega na ka e tu Vua me taleitaki kina.

³ Sa beci sa sega ni taleitaki mai vei ira na tamata, sa Tamata e dau rarawa na lomana ka vakasinaiti tu ena rarawa. Ka vaka e dua eda sa tabonaka na matada mai vei Koya; sa beci ka da na sega ni dokai Koya.

⁴ E dina sa colata o Koya na noda rarawa ka sa colata na rarawa ni lomada, ni da kila vinaka ni a vakaleqai vakaca sara, ka vakacacani mai vua na Kalou, ka kune ka rarawa.

⁵ Ia sa vakamavoataki o Koya ena vuku ni noda talaidredre, ka sa vakadrakusitaki ena vuku ni noda caka cala, sa tau Vua na cudruvi sa vuni noda veivinakati tale, ia na we ni kena kuita eda sa vakabulai kina.

⁶ Oi keda kece, eda sa vaka na sipi lako sese, eda sa dui lesu tani, kina noda sala, oi keda kece sara, ka sa vakataqara Vua o Jiova me colata na noda caka cala kecega.

⁷ Sa vakasaurarataki ka sa vakamalumalumutaki Koya ga o Koya, sa sega ni bau dolava na gusuna me vosa; ka sa tuberi me vaka na lami me laki vakamatei, ka vaka na sipi, sa galu ena matai koya sa kotiva, sa galu vakakina o Koya.

⁸ Sa kau tani mai o koya ki na vale ni veivesu kei na mataveilewai talega, o cei e rawa ni tusanaka Nona i taba tamata? Ni sa musuki koso o Koya mai na nodra vanua na bula tiko, ena nodra talaidredre na noqu tamata sa vakamavoataki kina o Koya.

⁹ Era sa buluti Koya vata kei ira nai valavala ca[”]ia na Nona mate sa vaka e dua na vutuniyau, baleta ni sega nona cala, ka sega ni bau lako mai e na gusuna na veivakaisini.

¹⁰ Ka sa lomavinaka kina o Jiova me vakamavoataki Koya; ka vakararawataki Koya vakalevu sara. Ni o sa vakarautaki koya ena lomana mei soro ni valavala ca, ena qai raici ira na Nona kawa, ena vakabalavutaki Nona siga, kei na ka sa vinakata o Jiova ena vakayacora ga o koya ena ligana.

¹¹ Ena raica o Koya na vua ni Nona cabori Koya ena lomana, ka marautaka. Ia na nona kila ka na Noqu tamata Yalododonu ena vakadonui kina e lewe vuqa, ni na cola o Koya na nodra caka cala.

¹² O koya oqo Au na wasea Vua nai lumu kei ira na qaqa ni vakabauta, ena wasea na

Nonai yau vei ira na gugumatua, baleta ni a soli Koya oti tu me mate, ka sa wili vata kei ira na dautalaidredre, ka sa colata o Koya na nodra i valavala ca na lewe vuqa, ka sa yaco tale o Koya me dauniveisorovaki vei ira na dautalaidredre.

CHAPTER 54

"Mo laga sere, o iko na yava, sa sega ni vakasucu! Tabalaka mai na laga sere, ka kaila vakadomoilevu, o iko ka sega ni bau taratara! Ni sa lewe levu na gone vei koya e sega ni vakawati tiko," sa tukuna o Jiova.

² "Vakalevutaka na tikina sa tu kina na nomu vale laca, me ra qai dedeka yani nai latilati ni nomui tikotiko, me kua ni dua e vo vei iko; dodoka vakabalavu yani nomu dali, ka mo vakaukauwataka nomu duru ni bai.

³ Ni o na teteva yani vaka kina i matau kei nai mawi, kei na nomu kawa ena taukena na veimatanitu eso, ka ra na tawana na veikoro lelevu sa lala tu.

⁴ "Mo kakua ni o rere, ni o na sega ni madua; kakua ni yalo taqaya, ni o na sega ni vakamaduataki; o na guilecava talega na kemui rogo ca mai na gauna ni nomu gone kei na nomu rogo ca ena nomu a tiko vakayada o na sega ni nanuma tale.

⁵ Na nomu Dauveibuli ga o Koya na watimu, o Jiova ni lewe vuqa na yacana; kei na nomui Vakabula Na Le Dua Yalosavasava ni Isireli; o Koya sa vakatokai na Kalou ni vuravura taucoko.

⁶ Ni sa kacivi iko o Jiova o sa vaka tu na yalewa sa guilecavi ka dau rarawa na yalona, ka vaka na goneyalewa sa vakawati ka sega ni taleitaki," sa tukuna na nomu Kalou.

⁷ "E dua ga na gauna lekaleka au a guilecavi iko, ia ena loloma sega yalani Au na ciqomi iko.

⁸ Ena noqu cudru Au a tabonaka na Mataqu mai vei iko ena dua ga na gauna lekaleka; ia Au lomani iko tu ga ena yalovinaka e sega ni vakaiyalayala," sa tukuna o Jiova na nomudou i Vakabula.

⁹ "Vei au sa vaka na wai ena gauna i Noa; me vaka na noqu bubului ena sega ni luvuci vuravura tale na wai, me vaka Noqu bubului Au na sega ni na cudruvi iko se karalaki iko.

¹⁰ Era na tosoi na veiulunivanua kei na veidelana ena biu vakatikitiki, ia na Noqu yalololoma ena sega ni takali vei iko, ena sega ni na kau tani na Noqu veiyalayalati ni tiko sautu," sa tukuna o Jiova, o koya ka lomani iko.

¹¹ "O iko na daurarawa, ka dau veikauyaki ka sega ni bau vakacegui, raica, Au na ukutaka nomu veivatu ena vatu Jasipa, ka vakayavutaki iko ena safaia.

¹² Au na cakava na nomu bai ni valu ena rupi, kei na nomu matamata ena karisitala, na nomu bai ena ceuti kina na veivatu talei sara.

¹³ O Jiova ena vakavulici ira na luvemu kece, ka ra na vutuniyau vakalevu ena vakacegu.

¹⁴ O na vakatikori vakavinaka ena yalododonu; ena dro yawa mai vei iko na veika rarawa eso, o na sega sara ni rere, kei na veika rerevaki ena sega ni na torovi iko mai.

¹⁵ Era na kumukumuni dina me ra soqoni vata, ia ka sega ga ni vukuqu. O ira kece era via soqoni vata me ra valuti iko era na druka kece ga.

¹⁶ "Raica, Au sa bulia na matai ni siliva o koya ka uvuca na qilaiso ena bukawaqa, ka sa kauta mai nai yaya kece ni nona cakacaka; Oi Au talega sa bulia na dauvakacaca me veivakacacani.

¹⁷ Nai yaragi kece me baleti iko mo leqa kina, era na sega ni rawata e dua na ka, kei na

veiyame kece era vakasesewani iko ena veilewai o na dusimaki ira tale. Oqo dina na nodra i votavota na tamata i Jiova, na nodra bulataka tiko na dodonu sa vu mai vei au," sa tukuna o Jiova.

CHAPTER 55

"Oi kemudou vakaaduaga sa viagunu, dou lako mai kina wai; kei koya sa sega vua nai lavo, dou lako mai, ka volia na kemudou kakana. Io, mo lako mai ka volia na waini kei na sucu, sega ni o kauta mai nai lavo, e sega talega ni tu na kenai sau dodonu.

² Cava dou sa vakayagataka kina nai lavo ena ka e sega ni madrai, kei na nomudou i sau ena veika walega? Dou vakarogoci Au vinaka, ka kania ga na ka vinaka, ena reki na lomamudou ena bula e rawa vakalevu sara.

³ Dou dolava na daligamudou, ka lako mai vei Au, mo rogoca, ena qai bula na lomamudou; Au na qai vakayacora e dua na veiyalayalati sega ni mudu vei iko ena loloma dina i Tevita.

⁴ E dina Au sa soli koya mei vakadinadina vei ira na tamata, mei liuliu ka turaga ni valu talega vei ira na tamata.

⁵ E dina o na kaciva e dua na matanitu o sega ni kila, kei na veimatanitu era sega ni kilai iko era na cici mai vei iko, baleti Jiova na nomu Kalou, Na Le Dua Yalosavasava ni Isireli; ni sa vakalevulevui iko o Koya."

⁶ Dou vakasaqairai Jiova ni se kune rawa tiko, dou masuti Koya ni se voleka tiko.

⁷ Me biuta mada na nona i tovo na tamata ca, kei na nona vakanananu na tamata daucaaka cala; laivi koya me lesu mai vei Jiova, ena qai lomani o koya, vei Koya na noda Kalou, ena vosoti vakalevu sara o koya.

⁸ "Na Noqu vakanananu e sega ni tautauvata kei na nomudou vakanananu, na nomudou i valavala e sega ni tautauvata kei na Noqui valavala," sa tukuna o Jiova.

⁹ "Me vaka sa cecere cake o lomalagi mai ki vuravura, sa cecere cake vakakina na Noqu i valavala mai na nomudou i valavala.

¹⁰ "Me vaka na tau sobu ni uca, kei na uca cevata mai lomalagi, ka sega ni lesu tale yani kina, ia ka vakasusuataka na qele, ka vakatubura me sereka mai, me rawa ni solia na kenai tei vei koya sa daukabukaburaki, kei na madrai vei koya sa kania,

¹¹ Ena vaka talega kina na Noqu vosa ka'u sa vosataka yani ena sega ni lesu tale wale vei Au, ia ena vakayacora ga na ka Ka'u sa vinakata, ena sega ni lesu tale wale ena cakava na ka Au tala kina.

¹² "Ni dou na lako yani ena reki, ka tuberi yani ena vakacegu; na veiulunivanua kei na veidelana era na lagalaga sere e matamudou, kei na kau kecega ni vanua era na vakasausau.

¹³ E sa na i sososmi ni soni na damanu ni tubu mai, era na tubu mai na mateli mei sosomi ni salato; na ka oqo ena vakarogoya yani na yaca i Jiova, me dua nai vakananumi me sega ni mudu ena sega ni takali rawa."

CHAPTER 56

Sa tukuna vakaoqo o Jiova; "Maroroya na lewa, ka kitaka nai valavala dodonu, ni sa vakarau yaco mai na Noqu veivakabulai, kei na Noqu lewa dodonu sa na vakarau vakatakilai.

² Sa kalouvinaka na tamata ena cakava na ka oqo, kei na luve ni tamata o koya e taura

matua; ka maroroya me kua ni vakacacana na Siga ni Vakacecegu, e tarova talega na ligana me kakua ni cakava e dua na ka ca."

³ Kakua ni vakatara na luve ni kai tani ka sa semati koya vei Jiova me cavuta, ka tukuna, "O Jiova sa tawasei au dina mai vei ira na Nona tamata," me kua talega ni ra cavuta na euniki (matanivanua) ka tukuna, "Oi au oqo na kau sa madu."

⁴ Ni sa tukuna vakaoqo o Jiova, "Vei ira na euniki (matanivanua) era sa vakatabuya na Noqu Siga ni Vakacecegu, ka digitaka na ka Au taleitaka, ka taura matua na Noqu veiyalayalati,

⁵ Au na solia na noqu vale ena vukudra ga ena noqu loma ni bai, e dua na vanua kei na dua na yaca vinaka, ka uasivi sara vei ira nodra goneyalewa kei na gonetagane; au na solia vei ira e dua na yaca e sega ni mudu ka sega ni rawa me yali.

⁶ "O ira talega na luve ni kaitani ka semati ira vei Jiova, me qaravi Koya, ka ra lomana na yaca i Jiova, ka me ra bobula ki Vua vei ira taucoko ka maroroya na Siga ni Vakacecegu Oka taura matua na noqu veiyalayalati.

⁷ Au na kauti ira mai kina Noqu ulunivanua tabu, ka vakarautaki koya ena Noqu valeni masu. A nodra i soro kama kei na nodra i madrali ena vakadonui ena Noqui cabocabo ni soro; ni na vakatokai na Noqu vale me nodra vale ni masu na tamata kecega."

⁸ Na Kalou o Jiova o koya ka vakasoqoni ira vata na Isireli ka bobula tu, sa tukuna, "Au na vakasoqoni ira vata vei koya eso tale, mai na kena era sa soqoni oti tu." Era Segi Naitaki Nai Liuli Kei Isireli

⁹ Oi kemudou kece na manumanu kila ni vanua, dou mai kana, kei kemudou talega na manumanu kila ni veikau loa.

¹⁰ Na nonai vakatawa era sa mataboko, ka sega ni vuku, era sa vaka kecega na koli sa galu tu, ka sega ni bau kodrokodro; era dau moce, era veidavoci tu ga ka taleitaka vakalevu sara na moce lutu.

¹¹ Io, era sa koli kocokoco ka sega ni bau mamau rawa. O ira oqo nai vakatawa ka sega ni kila ka rawa; era sa dui goleva ga na sala sa dodonu e matadra, era sa dui sagai ira ga me ra tiko vinaka, e na nodra dui vanua era tiko kina.

¹² "Lako mai," sa tukuna mai e dua, "Au na kauta mai na waini, meda na mai vakasinaiti keda mada ga ena yaqona; ni mataka e na vakaga na siga ni kua, ni na uasivi cake sara na bula."

CHAPTER 57

Sa yali na tamata yalododonu, ka sega ni bau dua me siqe e yalona, na tamata yalololoma era sa kau tani, ka sega ni dua e bau kauwai ni ra sa kautani tiko na yalododonu mai vua na vuni ca.

² Ena curu yani ki nai vakavakacegu o koya; ka na laki davoca me vakacegu ena nonai davodavo, era na tacake tu ni ra sa lako tu.

³ "Ia, dou lako mai ke, na luvena tagane na daucakaisausau, oi kemudou na kawa ni dauveibutakoci kei na dautagane!

⁴ O cei dou vakalialia? Vei cei dou dara yame kina? Dou sa sega li ni luve ni dautalaidredre, na kawa ni daulasu,

⁵ Dou vakacaboi soro vei ira na kalou tani ena vei ruku ni vunika tubu bulabula, ka vakamatei ira na gone ena vei buca ena vei ruku ni vatu levu?

⁶ Ena vatu yagoyagovinaka ni wai drodro o sa votai kina; sai o ya ga, ka nomu i votavota! Ki na ka o sa sova kina nai sevu ka vakacabora nai madrali, Me'u sega li ni cudru ena ka

oqo?

⁷ "Ena dela ni ulunivanua cecere ka toka sara i cake o vakadavora kina na nomui mocemoce; ka mo dau cabe kina mo vakacaboi soro.

⁸ Mai na daku ni sogo kei na kena duru o sa vakaduria tu kina na kemui vakananumi; ni o sa laki vakaluvaiwaletaki iko vua e dua tani tale, ni o sa cabe cake vei ira; o sa domona vakalevu na nodra i davodavo, ena gauna o raica kina na nodra luvaiwale.

⁹ Mo lako vua na tui ena nomu i lumu, ka vakalevutaka vei iko na kaloni boi kamica; mo vakatalai ira vakayawa na nomui talaki, me ra volekati Etesi yani.

¹⁰ O sa oca ena nomu lako voli; o sega ni bau tukuna, 'E sega ni dua nai nuinui' o sa qai kunea na bula ka tiko ena ligamu; o koya oqo o sega kina ni yalolailai.

¹¹ "O cei o rerevaka, ka taqayalaka, ni o sa lasu ka sega ni bau nanumi Au, ka o sega ni kauta sara ki yalomu? Baleta Au a galu ga mai liu sara, sai koya beka o ya o sega ni rerevaki Au kina?

¹² Au na tukuna na nomu yalododonu kei na nomu cakacaka, ena sega ni dua na ka vinaka ena kauta mai vei iko.

¹³ Ni o sa tagi mai, na matakau o sa vakasoqona tu me vakabulai iko sara. Ia na cagi ena ceburaki ira tani, e dua na veiceguvi ena tarai ira. Ia, o koya e vakabauti Au ena taukena na vanua, ka na soli vua na Noqu ulunivanua tabu." Veivakabulai Vei Ira Na Lotu Gogo

¹⁴ Ena qai tukuna mai e dua, "Dou bulia cake! Dou bulia cake! Vakarautaka na sala, dou kauta tani nai tatao e dau tarovi ira tiko na Noqu tamata."

¹⁵ Ni sa tukuna vakaoqo o koya sa Levu ka Cecere sara o koya ka lewa na sega ni mudu ka yacana na Yalosavasava sara. "Au tiko ena vanua tabu ka cecere sara, vei koya sa ramusu ka malumalumu na yalona, me'u vakabulabulataka na yalo i koya sa yalomalumalumu, kei na noqu vakabulabulataka talega na yalo i koya sa bikai tu.

¹⁶ Oi Au na sega ni veisaqasaqa tiko ga me sega ni mudu, Au na sega talega ni'u na cudru tiko; ena yali e mataqu na yalo ni tamata kei na tamata Au sa bulia.

¹⁷ Au a cudru ka vakamavoataki koya ena vuku ni nona ca kei na kocokoco, ka sa suka lesu tale yani o koya me muria na dodomo ni yalona.

¹⁸ Au sa raica nai valavala sa muria, Au na vakabulai koya; Au na tuberi koya, ka vakasuka vua na vakacegu kei ira talega sa rarawa vata.

¹⁹ "Au bulia na vua ni tebenigusu: Na tiko sautu, na sautu vei koya e tiko vakayawa kei koya talega e tiko voleka," ni sa tukuna o Jiova, "Au na vakabulai koya."

²⁰ Ia o ira na tamata ca era sa vaka na wasawasa voravora, sa sega ni bau cegu rawa, na kena wai sa binia vata kece mai na qele lolobo kei na duka kecega.

²¹ "Sa sega na vakacegu," sa tukuna na noqu Kalou, "Vei koya sa kitaka tiko nai valavala ca."

CHAPTER 58

"Mo kaci vakadomoilevu, me kua ni dua me vo; me rogolevu yani me vaka na davui; tukuna vei ira na Noqu tamata na nodra talaidredre, kei na mataqali i Jekope ena nona i valavala ca.

² O ira era sa dau vakasaqarai Au tikoga ena veisiga, ka marau ni ra kila tiko Noqu i valavala, ni sa matanitu dau caka dodonu, ka ra sega ni biuta nai vakaro dodonu; era sa qai torova na Kalou ena yalo e rekitaka.

³ 'Na cava keimami lolo kina, era tukuna, ka o sega ni bau raica? Cava o sega ni bau kauwai mai kina, ni keimami vakararawataka na loma i keimami?' "Io, na ka dina, ena siga

ni nomudou lolo, dou qai veimaraautaki tiko, ka vakacakacakataki ira tiko nomudou tamata cakacaka.

⁴ Dou sa lolo ga me tubu kina na veivala kei na veileti, ka vakayagataka na liga sa valavala ca. Mo dou kua tale ni lolo me vaka dou cakava ena siga ogo, me rawa ni rogoci kina mai cake na domomudou.

⁵ Me vaka ni ogo na lolo Au sa digitaka, na siga me malumu mai kina na loma ni tamata? Me vakacuva sobu mai na uluna me vaka na bulumakau sa manoa, ka tevuka nai sulu taga kei na dravusa? O rawa ni vakatoka ogo me lolo, se me siga sa vinakata o Jiova?

⁶ "Sa sega ni vakaoqo na lolo Au sa vinakata, me sereki nai vesu ni valavala ca, me biu sobu nai colacola bibi, ka sereki o ira o cata tu kei na nomudou musuka kece nai vua?

⁷ E sega beka ni o wasea na kemu madrai vei ira era viakana, ka kauti ira mai ki nomu vale o ira na dravudravua sa biu tu; ni o sa raica e dua ni luvaivale, mo vakasuluma, mo kakua ni vunitaki iko mai vua na wekamu dina?

⁸ Ena qai kida mai na nomu rarama me vaka na mataka, ena qai yaco vakatotolo sara mai na veivakabulai vei iko, ena liutaki iko na nomu yalododonu; nai serau i Jiova ena vakarurugi iko.

⁹ Ni o sa qai masu, ena rogoci iko o Jiova; ni o tagi Vua, ena tukuna mai, 'Oi Au ogo,' "Kevaka dou biuta tani nai vua vei kemudou, na dusi qaqalo, kei na vosataka na ka ca,

¹⁰ Kevaka o daulomasoli vua sa viakana ka vakacegui koya e kune rarawa, ena qai kida mai nomu rarama ena vanua butobuto, kei na nomu butobuto ena rarama mai, me vaka na sigalevu tutu.

¹¹ O Jiova ena tuberi iko tikotikoga, ka vakacegua na lomamu ena gauna ni dausiga, ka vakaukauwataka nomu sui; o na vaka e dua nai teitei bulabula kei na nomu bula ena vaka na mata ni wai, sa sega ni bau maca rawa.

¹² Eso ga vei kemudou era na tara tale na vanua sa biu ka lala tu; mo na laveta cake na yavu era tara cake kina nai tabatamata e liu; o na qai vakatokai, o koya ka Vakavinakataka na Tikina sa Kabasu, kei koya na Dauvakavinakataki Sala me ia kina na tiko.

¹³ "Kevaka mo vagolea tani na yavamu nai na Siga ni Vakacecegu, ka mo cakava kina na ka e marautaka na yalomu, ka tukuna ni Siga ni Vakacecegu e siga marautaki dina vei iko, na Siga ni Vakacecegu i Jiova e siga dokai, mo dokai Koya kina, mo kakua ni cakava kina me nomu marau vakalialia, me kakua ni siga ni nomu veilakoyaki, se mo vosataka kina na veivosa e sega kilikili,

¹⁴ O na qai rekitaki Jiova tikoga, Au na qai vakayacori iko mo vodoka na veivanua cecere e vuravura, ka vakani iko e nai votavota i Jekope na tamamu. Ni sa cavuta dina na vosa ogo na gusu i Jiova."

CHAPTER 59

Raica, sa sega ni lekaleka na liga i Jiova, me dredre kina ni ia na veivakabulai; ka sa sega ni bibi na daligana, me dredre kina ni rogoca.

² Ia na nomudou caka cala ga sa tawasei kemudou tani mai Vua na nomudou Kalou; kei na nomudou i valavala ca sa tabonaka kina na matana mai vei kemudou, me sega ni rogoca.

³ Ni sa dukadukali na ligamudou ena dra, kei na qaqalo ni ligamudou ena caka cala; a tebeni gusumudou sa vosa lasu, ka sa cavuta na ka ca na yamemudou.

⁴ E sega ni bau dua me kaciva na veilewai, ka sega e dua e vakadinadinataka na ka dina,

era vakabauta ga nai lawaki kei na vosa lasu; era kunekunetaka na ca ka vakasucuma mai na ka cala.

⁵ Era dirika na yaloka ni gata daukata ka talia na viritalawalawa; o koya e na kania na kena yaloka ena mate, na yaloka sa diriki tu sa lako mai kina na gata daukata.

⁶ Ena sega ni rawa ni sulumu na kena viritalawalawa, ena sega ni rawa ni ra ubia na nodra cakacaka; na nodra cakacaka sa cakacaka ga ni ca, ka sa vakaitavi na ligadra ena i valavala kaukauwa.

⁷ Na yavadra sa ciciva na ca, ka ra vakadavea na dra sega cala; na nodra vakanananu sa vakanananu ga ni ca, na vakaloloma kei na rusa sa tu ena nodra sala.

⁸ Era sega ni bau kila tu na sala ni vakacegu, ka sega na ka dodonu ena nodra i lakolako; era sa vakarautaka ga vei ira na sala veve; o koya ena muria na sala o ya ena sega ni kila na vakacegu.

⁹ O koya oqo sa yawa kina vei keda na lewa dodonu; ka sega ni rawa ni mai liutaki keda na dodonu; eda vakasaqara na veivakararamataki, ia eda sa qai lako tiko ena butobuto loaloa!

¹⁰ Eda vakayayamo ena bai me vaka na mataboko, ka da vakayayamo dina me vaka sa sega na matada; eda tarabe ena siga levu tutu me vaka talega na buto ni mataka, eda vaka na tamata mate ena vanua sega ni sega tu.

¹¹ Eda kudrukudru kece me vaka na Pera, ka tagi lako vaka na ruve; eda vakasaqara na lewa dodonu, ka da sega ni kunea, na veivakabulai, ka sa yawa kalia sara vei keda.

¹² Ni sa vakalevutaki tikoga na talaidredre e Matamuni, kei na neimami valavala ca sa tukuni keimami; ni sa tiko kei keimami na neimami talaidredre, na neimami caka cala, keimami sa kila ga:

¹³ Keimami sa talaidredre, ka lasu vei Jiova, ka lako tani mai Vua na neimami Kalou, ka cavuta tiko na veivakasaurarataki kei na vakabesebese, ka vakananuma ka cavuta mai na vu ni yaloi keimami na vosa lasu.

¹⁴ Sa vakasukai ki muri na lewa dodonu, ka sa tu vakayawa na dodonu; ni sa vakabalei na dina e na gauni sala, ka sa sega ni curu rawa na ka dodonu.

¹⁵ Sa yali na dina, o koya sa lako tani mai nai tovo ca ena vakasaqarai. Ka sa raica o Jiova, sa rarawa kina ni sa yali na lewa dodonu.

¹⁶ A sa raica o Koya ni sa sega ni tiko e dua na tamata, ka liaca ni sa sega e dua me dauveisorovaki, o koya oqo na ligana ga ena ia na veivakabulai vua; kei na Nona Yalododonu, ena tauri Koya.

¹⁷ Ka sa sulumaka o Koya nai valavala dodonu me vaka nai sasabai, kei nai sala ni veivakabulai ena uluna; ka vakaisulu e nai sulu ni veisausaumi, ka sa vakatutuvitaki Koya ena loma katakata.

¹⁸ Me vaka na nodra cakacaka, ena sauma vakakina o Koya, na cudru katakata vei ira nodra meca, kei na veisaumi lesu vei ira era veivakacacani; kei ira na veiyanuyanuanu ena sauma lesu.

¹⁹ Era na rerevaka na yaca i Jiova o ira mai na ra, kei nai cadracadra ni matanisiga na Nonai ukuuku; era na lako mai me vaka na waluvu na meca, ena qai vakarewataki na kuila na Yaloi Jiova me tarovi ira.

²⁰ "Ena qai lako mai ki Saioni nai Vakabula, o ira taucoko na Jekope era na vuki ka veisau mai na talaidredre," sa tukuna o Jiova.

²¹ "Ki vei Au," sa tukuna o Jiova, "Oqo na noqu veiyalayalati vei ira. Na Yaloqu ka sa tiko

kei kemudou kei na Noqu vosa Au sa biuta ena gusumudou, me kakua ni yali tani mai ena gusumudou, se mai na gusudra na nomudou kawa, se na gusudra na nomudou kawa ni veikawa," sa tukuna o Jiova, "Mai na siga oqo kei na veisiga me sega ni mudu."

CHAPTER 60

Mo tucake ka rarama mai; ni sa qai yaco mai na nomu rarama! kei nai serau i Jiova sa cadra mai vei iko.

² Mo raica, na butobuto ena ubi vuravura, ka vakabutobutotaki ira na tamata; ia o Jiova ena cadra cake mai vei iko, kei na Nona i serau ena laurai vei iko.

³ Na veimatanitu tani era na lakova mai na nomu rarama, kei ira na tui era na vakararamataki e nai serau ni nomu cadra cake mai.

⁴ "Tacake na matamu ka veiraiyaki mo raica; ni ra sa soqoni vata mai, ka lako mai vei iko, o ira na luvemu tagane era lako vakayawa sara mai, kei ira na luvemu yalewa era na mai veiqaravi e yasamu.

⁵ O na qai raica ka marau, na yalomu ena vakamolimo¹; baleta nai yau kece ena loma ni wasawasa ena vakalesui mai vei iko, kei na nodra i yau na veiyasai vuravura ena soli vei iko.

⁶ A qele ni kameli ena lako mai vei iko, na luve ni kameli ni Mitiani kei Ifa; o ira kece mai Sipa era na lako mai, era na kauta mai na koula kei na ka boi vinaka, era na qai tusanaka me vakavinavinakataki o Jiova.

⁷ A qele ni sipi kecega ni Kitari ena vakasoqoni mai vei iko, na sipi tagane ni Nepeioci era na qaravi iko; era na cabeta na Noqui cabocabo ni soro ena yalo e taleitaka, Au na qai vakalagilagia na Noqu vale ni ukuuku.

⁸ "O cei oqo era vuka me vaka na o, sa vaka na ruve ena taba ni kau ni nonai mocemoce?

⁹ E dina sara ni ra a waraki Au na veiyanuyanu; na waqa ni Tasisi ena liu mai ni kauti ira tiko mai na luvemu tagane mai na vanua vakayawa, na nodra koula kei na siliva era kauta tiko mai, ki vua na yaca ni Turaga na nomu Kalou, Na Le Dua Yalosavasava i Isireli, ni sa vakacerecerei iko o Koya.

¹⁰ "O ira na luvedra tagane na matanitu tani era na mai tara nomu bai, era na mai qaravi iko na nodra tui, ena gauna au cudru kina Au na mokuti iko, ia e Noqu loloma vei iko, Au na yalololoma kina vei iko.

¹¹ O koya oqo me qai dau dola tikoga na nomu matamata; me kua ni sogo tiko ena siga se bogi, na tamata o ya ena rawa ni kauta mai vei iko na nodra i yau na matanitu tani, kei na nodra tui era na veituitui mai.

¹² Era na rusa laivi o ira na veimatanitu kei na veivanua era bese ni qaravi iko, na veimatanitu o ya ena vageavutaki vakadua.

¹³ "Nai ukuuku kei Lapanoni ena lakovi iko mai, na damanu, na paini kei na dilo, me ra na mai ukutaka na vanua ni Noqu veiqaravi; kei nai butubutu ni Yavaqu Au na vakaiukuukutaka.

¹⁴ O ira talega na luvedra tagane era vakacacani iko era na lako mai ka kerea na veivosoti, kei ira talega era vakasewasewani iko era na lako mai ka cuva e yavamu. Era na qai kacivi iko na Koro i Jiova o Saioni na Nona na Yalosavasava ni Isireli.

¹⁵ "Ena gauna o biligi ka guilecavi tu kina, e sega ni bau dua me kauwaitaki iko, io oi au, Au a qai vakayacori iko mo rogo ka vakasakiti, mo vuni reki tu vei ira na i tabatamata kecega.

- ¹⁶ Na sucu ni veimatanitu tani o na gunuva, kei na nodra mata ni sucu talega na tui; mo kila kina ni sai Au o Jiova na nomui Vakabula ka Dauveisereki na Kaukauwa i Jekope.
- ¹⁷ "Au na kauta mai na koula mei sosomi ni varasa, Au na kauta mai na siliva mei sosomi ni kaukamea, ka mei sosomi ni kau na varasa, ka mei sosomi ni vatu na kaukamea, Au na vakayacori ira nomu dauveiqaravi me ra dau vuni veivinakati, kei ira nomu dau buli lawa mera lewa dodonu.
- ¹⁸ Ena sega ni na rogoci tale ena nomu vanua nai vakarau kaukauwa, na nomu i yalayala ni vanua ena sega tale kina na veibasuraki se na veivakaduiduitaki; ia o na vakatoka na nomu bai me Bai ni Bula kei na nomu matamata ni koro me matamata ni Vakavinavinaka.
- ¹⁹ "Na matanisiga ena sega tale ni nomu rarama ena siga, na vula talega ena sega ni cila mai me nomu rarama; o Jiova ga ena vuni nomu rarama me sega ni mudu, kei na nomu Kalou ena nomui ukuuku.
- ²⁰ Na nomu matanisiga ena sega ni dromu, na nomu vula talega ena sega ni na dromu, ni na nomu rarama o Jiova me sega ni mudu; na nomu siga ni rarawa ena vakaoti.
- ²¹ O ira na nomu tamata era na yalododonu kece; era na taukena na vanua ka sega ni mudu, na tabana Au a tea kei na cakacaka ni ligaqu meu na qoro kina.
- ²² Na ka lailai me na yaco me udolu, kei koya na somidi me matanitu kaukauwa, Oi Au o Jiova, Au a vakayacora me vaka na kena gauna ga."

CHAPTER 61

"Sa tu vei au na Yalo Jiova na Kalou, baleta ni sa lumuti Au o Jiova, Me'u vunautaka nai rogorogo vinaka vei ira na dravudravua; sa talai Au mai me'u vakabulai ira sa kavoro na yalodra, Me'u vunautaka na galala vei ira na vesuki tu, kei na dolavi ni vale ni veivesu vei ira na sogoti tu;

- ² Me'u vunautaka na yabaki vinaka i Jiova, kei na siga sa na ia kina na veisausaumi na noda Kalou; Me'u vakacegui ira sa rarawa,
- ³ Me'u vakayaloqataki ira na rarawa mai Saioni Me'u solia vei ira na mata lumilumisa mai na mata dravukasi, na waiwai ni reki mai na rarawa bibi, nai sulu ni vakavinavinaka mai na yalo e bibi, ka ra na vakatokai na kau dau vuataka nai valavala dodonu ka sa tea o Jiova, ka me vakacaucautaki kina o Koya."
- ⁴ Era na tara tale na veikoro sa rusa makawa tu, ka me ra laveta cake na vanua sa vakacacani e liu, ka vakavouya na veikoro sa lala tu kei na veiyasana ka ca mai ena vei tabatamata kece yani e liu.
- ⁵ Era na lako mai na kai tani me ra mai vakania na nomudou qele ni sipi, kei na luvedra tagane na matanitu tani, era na mai nomudou dau cukicuki kei na dau samaki veivaini.
- ⁶ Ia dou na qai vakatokai me bete i Jiova, era na kacivi kemudou mo dou tamata ni Kalou. Dou na vakamamautaki ena nodra sautu na veimatanitu tani, dou na qai vakalevulevui kemudou ena ka era dau qoro tu kina.
- ⁷ Sa sega tale ni o qai madua, ni sa vakaruataki na ka o taukena, sa sega ni o qai veilecayaki ni o sa vuabale ena reki sega cavuti rawa. o koya oqo era na taukena kina e yarua na tiki ni qele mai na nodra qele; era na vakaiyau ena reki sega ni yalani rawa.
- ⁸ "Ni sai Au, o Jiova, Au sa vinakata na lewa dodonu; Au cata na ka butakoci me vakacabori; Au na dusimaki ira ena nodra cakacaka ena dina, Au na qai vakayacora e dua na veiyalayalati Segga ni mudu kei ira.
- ⁹ Na nodra kawa ena kilai mai na veimatanitu tani, kei na luvedra ena cavuisaravi mai vei ira na tamata. o ira kece era raici ira era na qoroqoro ga, ni sai ira oqo nai sausauvou sa

vakalouvinakataka o Jiova."

¹⁰ Au na rekitaki Jiova vakaidina sara, na lomaqu ena reki tiko vua na Kalou; ni sa vakasulumi au ena i sulu ni bula, ka ubi au ena i tuvi ni yalododonu, me vaka na nona lumuti e nai waiwai talei na tagane sa qai vakawati, ka vaka talega na yalewa sa qai vakawati na nona daramaka yani na veimataniciva talei sara.

¹¹ Me vaka na kena buroro cake mai na qele na ka sa tei, ka vaka talega nai tei ni sa kadre mai ena i teitei, ena vakatubura vakakina o Jiova na yalododonu kei na dau vakavinavinaka me basika cake mai ena matadra na veimatanitu kecega.

CHAPTER 62

Ena vuku i Saioni Au na sega ni tarovi Au, kei Jerusalemi talega Au na sega ni na weletaka, me yacova ni sa dodonu sara me makaresese mai, kei na nodra veivakabulai ena vaka na cina drata ni waqa tiko.

² Era na raica mai na nomu yalododonu na veimatanitu tani, kei ira na tui na nomu lagilagi. o na vakayacani ena dua na yaca vou, ena vakayacani iko o Jiova.

³ Ena vakaisalataki iko ena i sala vakaiukuuku ena daramaka vei iko na ligai i Jiova, ka na daramaka talega vei iko o Jiova nai sala vakatui.

⁴ O na sega ni vakatokai tale o koya sa Guilecavi, ena sega ni na Vakalalai tu na nomu vanua, ia o na vakatokai ga o koya sa Taleitaki kei na nomu qele sa Maroroi, ni sa rekitaki iko o Jiova, ena qai vauci vata na nomu qele.

⁵ Me vaka na nona vakawatitaka e dua na goneyalewa savasava e dua na cauravou, ena vaka kina na luvemu tagane mera na vakawati kei iko; me vaka na nona marau na tagane sa qai vakawati vua na watina yalewa, ena vaka kina na Kalou ena nona marautaki iko.

⁶ O iko Jerusalemi, Au sa lesia eso nai vakatawa ena dela ni nomu bai, era na sega ni wele ena siga se bogi. Oi kemudou sa cavuta na yaca i Jiova dou kakua ni tiko lo,

⁷ Dou vakasosataki koya tikoga me yacova ni sa vakataudeitaki Jerusalemi, mera dau lakova mai na lewe i vuravura.

⁸ Sa bubului o Jiova ena ligana i matau kei na ligana o Koya sa kaukauwa sara: "Au na sega dina sara ni solia tale na nomu sila me kedra na kemu meca; kei na luvedra tagane na kai matanitu tani ena sega ni na gunuva na waini vou, o koya o sa oca kina.

⁹ Ia o ira era sokomuni vata era na kania, ka vakacaucautaki Jiova; o ira era kauta vata mai era na mai gunuva ena Noqu loma ni bai tabu."

¹⁰ Mo curu yani, ka curuma na matamata! Caramaka na nodra sala na tamata; tara cake, mo tara cake na sala logaloga vinaka! Me kautani na vatu, ka vakarewataka na kuila vei ira na tamata!

¹¹ Sa kacivaka o Jiova kina i yalayala kei vuravura, "Tukuna kina goneyalewa ni Saioni, 'Sa lako dina mai na nomu Vakabula; Raica nai sau ena Vukuna sa tiko ga Vua me solia, na cakacaka sa tu e matana.'"

¹² Era na vakatokai ira na Tamata sa Savasava, o ira sa vakabula o Jiova; o na qai kacivi tu, o Koya ka Kune, na Koro sa Sega ni Guilecavi.

CHAPTER 63

Ocei oqo sa lako mai Itomi, ka daramaka tu nai sulu kesavi ni Posira, o Koya qo sa vakaiukuuku na Nonai sulu, ka lako vata tiko mai kei na Nona kaukauwa kece?" "Oi Au ka dau vosa vakadodonu, sa kaukauwa na noqu veivakabulai."

- ² Cava sa damudamu kina na Nomu i sulu, sa vaka na kote sa butubutuki ena I keli ni waini?
- ³ "Au a butulaka sobu nai keliwaini vakai Au ga, e sega ni dua vei ira na lewe ni vanua me tiko kei Au. Ni'u a buturaka ena Noqu cudru, ka butuka ena Noqu cudru katakata; na kena dra e sikava mai na noqu i sulu, ka tauvi dra na Noqu kote kece.
- ⁴ Na Yaloqu sa kila tiko na siga me'u na veisausaumi kina, ka sa qai yaco mai ogo na yabaki nei koya Noqui vakabula.
- ⁵ Au rai yani, ia ka sega sara ga ni bau tu e dua me veivuke, Au kurabui ni sega ni dua me laurai; o koya ogo na ligaqu ga sa qai ia na veivakabulai vei Au; ka sa maroroi Au na Noqu cudru katakata.
- ⁶ Au a butulaki ira sobu na tamata ena Noqu cudru, ka kolotaka sobu i ra na nodra kaukauwa."
- ⁷ Au na tukuna na yalololoma i Jiova kei na vakavinavinaka i Jiova, me vaka na ka levu sa vakayacora vei keda, kei na nona loloma levu sa vakayacora ena mataqali i Isireli, me vaka na Nona lomani ira, kei na Nona loloma e sega yalani.
- ⁸ Ka sa vosa dina, "O ira ogo na Noqu tamata, na luvequ ka sega vei ira na lasu." Ka sa yaco o Koya me nodra i Vakabula.
- ⁹ Ena nodra veigauna rarawa, sa rarawa vata kei ira o Koya, na Agilosu ka dau tu e Matana sa qai vakabulai ira; ena Nona loloma kei na Nona lomalomani ira sa vakabulai ira kina; ka soli bula ena vukudra ka keveti ira ena veigauna sa oti yani.
- ¹⁰ Ia o ira era talaidredre ga, ka vakararawataka na Nona Yalo Tabu; ka sa vuki tale kina o Koya me kedra meca, ka veivaluti kei ira.
- ¹¹ Era sa qai nanuma na veigauna sa oti, ni tukuna o Mosese kei ira na nona tamata; "E vei o Koya ka kauti ira cake mai ena loma ni wasawasa kei nai vakatawa ni Nona sipi? E vei o Koya ka vakatikora ki yalodra na Nona Yalo Tabu,
- ¹² Ka liutaki ira ena veituberi ni ligai matau i Mosese ena ligana vakaiukuuku, ka wasea na wai e matadra, me rawa ni vakatetea kina na kaukauwa e tu ena Yacana e sega ni yalani rawa,
- ¹³ Ka tuberi ira ena vanua titobu, me vaka na ose ena vanua dravuisiga, me sega ni tarabe?"
- ¹⁴ Me vaka na manumanu kila ni lako sobu kina bula, sa dau vakakina na Yalo Jiova ni sa dauvakacegui ira, sa dau tuberi ira vinaka Nona tamata o Jiova, me vakalagilagi kina na Yacamuni.
- ¹⁵ Mo ni rai sobu mai lomalagi, ka raica mai ena Nomuni tikotiko tabu vakaiukuuku, sa E vei na Nomu lomakatakata kei na Nomu kaukauwa, na gagadre ni yalomuni kei na Nomuni loloma mai vei au? A sa sega ni vakavotui mai?
- ¹⁶ Sai Kemuni na Tamai keimami, e dina ni sega ni kilai keimami o Eparama, ka sega ni bau kauwaitaki keimami o Isireli, Oi Kemuni Jiova, na Tamai keimami, Oi kemuni na neimami i vakabula sa Segani mudu na yacamuni.
- ¹⁷ I Jiova cava o ni vakavuna kina me keimami butu sevata na Nomuni sala, ka vakayalokaukauwataki keimami me keimami sega ni rere kina ni torovi Kemuni? Mo ni lesu mai ena vukudra na nomuni tamata, na mataqali ni Nomuni votavota.
- ¹⁸ Era na taukena o ira na Nomu tamata sa savasava ia ena vakalailai ga, na keimami meca era butuka sobu Nomuni vale tabu.
- ¹⁹ Keimami sa qai vaka na tamata o ni sega tu ni lewai ira, mai na gauna makawa, o ira era sega ni vakayacani ena yacamuni.

CHAPTER 64

Mo ni sea mada na lomalagi! Ka lako sobu mai! Me ra yavala e matamuni na veiulunivanua”

² Me vaka na kama ni kau madu, sa bue kina na wai katakata” Me kilai kina na yacamuni vei ira na Nomuni meca, era na domobula na veimatanitu e matamuni!

³ O ni cakava e so na ka e sega ni rawa ni vakamacalataki, keimami a sega ni raica, ni o Ni lako sobu mai, e yavavala na veiulunivanua e matamuni.

⁴ E nai vakatekivu kei vuravura, a sega ni rogoci ena daliga, se me laurai e mata e dua na Kalou me tautauvata kei Kemuni. Ni o ni dau veivuke ena gauna o Ni gadrevi kina.

⁵ O ni dau sotava o koya e reki tiko ka kitaka na ka dodonu, ka dau vakanananu ki na nomuni i valavala. O ni a cudruvi keimami ni keimami a valavala ca ” keimami sa sega ni cakava tale, ka keimami gadreva na veivakabulai.

⁶ Ia keimami sa vaka na ka sa sega ni savasava Oi keimami kecega ka sa vaka nai sulu madra na neimami valavala dodonu, keimami malai vaka na drau ni kau, kei na neimami caka cala sa vaka na cagi, na kena vukaci tani.

⁷ Sa sega tale e dua me masuta na yacamuni, ka vakauqeti koya ga me tatakube vei keimuni; Ni o ni sa vunia na matamuni vei keimami, ka vakaoti keimami vakadua ena vuku ni neimami caka cala.

⁸ Ia, oqo Jiova, o ni sa Tamai keimami; Oi keimami na tete, Oi kemuni na dutuli kuro; keimami na mawe ni ligamuni.

⁹ Mo ni kua ni cudru vakalevu, i Jiova, mo ni kua ni nanuma na neimami caka cala; mo ni raica ka kila mada”ni keimami sa Nomuni tamata Oi keimami kecega!

¹⁰ A nomuni koro lelevu sa veitalasiga, o Saioni sa veitalasiga, o Jerusalemi sa lala tu.

¹¹ Na neimami vale tabu rairai totoka, na vanua era dau laveti Kemuni kina na neimami qase, sa vakamai ena buka waqa, kei na neimami yaya vakamareqeti sa vakarusai kece.

¹² O ni na vosoti keimami Jiova ena vuku ni ka oqo? O ni na tarovi kemuni mai kina, se vakararawataki keimami vakalevu sara?

CHAPTER 65

"Sa qarai Au mai o ira era a sega ni bau tarogi Au, sa kunei Au o ira era a sega ni vakasaqarai Au. Au a qai tukuna yani, 'Oi Au oqo,' vua e dua na matanitu ka sega ni vakatokai ena Yacaqu.

² Au a dodoka na ligaqu ena veisiga kina dua na mataqali tamata dautalaidredre, ena nodra talairawarawa tikoga kina nodra vakasama mera sega kina ni muria na gaunisala vinaka;

³ O ira na tamata oqo era vakacudrui Au tu ga e mataqu e veisiga; era cabora tu ga nodra i soro ena nodra vei teitei, kei na ka boi vinaka ena vatu buli ena qele;

⁴ Era dau dabedabe tu ga e maliwa ni bulubulu ka ra dau moce ena bogi ena vei qara vatu; ka ra qai kania tiko na viciko ni vuaka, na waibuta ni ka vakasisila sa sega tu ena nodra bilo;

⁵ Era tukuna, 'Mo tiko ga mai keri, kakua ni volekati au mai, ni'u sa savasava cake vei kedaru!' Sa curumi kubou cake ga na ucuqu ena buka waqa sa caudre tikoga e vei siga.

⁶ "Raica, sa volai tu e mataqu, Au na sega ni na tiko dei, me yacova ni'u sa sauma"lo, Au na sauma me tara sara ga nodra ka vakamareqeti”

- ⁷ Na nomudou caka cala, kei na caka cala i tamamudou," sa tukuna o Jiova, "Ena nodra cabora nai madrali boi vinaka ena ulunivanua ka vosa vakacacataki Au ena delana, o koya oqo Au na sauma kina nodra cakacaka e liu me tara nodra ka vakamareqeti."
- ⁸ Sa tukuna vakaoqo o Jiova, "Me vaka sa kune na waini vou ena i soso vua ni vaini, ka sa tukuna e dua, 'Mo kakua ni vakacacana ni sa tu kina na ka ni veivakasaututaki,' Au na kitaka vakakina ena vukudra na Noqu tamata, Me'u kakua ni vakacacani ira kecega.
- ⁹ Au na kauta mai e dua na kawa i Jekope kei Juta e dua o koya ena taukena na noqu ulunivanua; na Noqu digitaki era na vakaivotavota kina kei ira na Noqu tamata, era na tiko kina.
- ¹⁰ O Seroni ena yaco me bai ni sipi, kei na Buca i Aikori ena nodra i vakavakacegu na bulumakau, vei ira na Noqu tamata era dau qarai Au.
- ¹¹ "Ia oi kemudou sa biuti Jiova, ka guilecava na Noqu ulunivanua tabu, ka vakarautaka na teveli vei Kata, ka vakacabora na yaqona vei Meni.
- ¹² O koya oqo sa nomudou i lesilesi kina nai seleiwau; baleta Ni'u kaci yani vei kemudou, dou qai sega ni via rogoca, Ni'u vosa yani, dou qai vakavaravarai kemudou, ia dou qai cakava tiko na ka sa dukadukali e mataqu, ka digitaka na ka Au sega ni taleitaka."
- ¹³ O koya oqo sa tukuna na Kalou o Jiova: "Raica, ena kana na Noqu tamata, ia o iko o na viakana, raica, ena gunu na Noqu tamata, ia o iko o na viagunu; raica ena marau na Noqu tamata, ia o iko o na matamadua;
- ¹⁴ Raica, o ira Noqu tamata era na sere ena yalo e marau, ia o iko o na tagi e na yalo e bibi, kei na tagi lagalaga ena rarama ni yalo.
- ¹⁵ Mo biuta mai na yacamudou me ra dau rukaka o ira na Noqu digitaki, ni na vakamatei iko na Kalou o Jiova, ka kacivi ira tale Nona tamata ena dua na yaca vou;
- ¹⁶ O koya sa kalouvinaka e vuravura sa kalouvinaka talega ena mata ni Kalou dina, o koya sa bubului e vuravura ena bubului talega ena mata ni Kalou dina; baleta ni sa guilecavi na leqa sa oti ka sa yali vakadua e mataqu.
- ¹⁷ "Ka raica, au sa bulia na lomalagi vou kei na vuravura vou; na vuravura makawa ena sega ni nanumi tale.
- ¹⁸ Ia dou reki ka marau me sega ni mudu ena ka Au sa bulia; ka raica, Au bulia me dau reki o Jerusalemi, kei ira vata tukuna na lewena.
- ¹⁹ Au na marau tiko mai Jerusalemi, kei na nodra reki vata na Noqu tamata, e sa na yali na domo ni tagi kei na tagi qoqolou.
- ²⁰ "Ena sega ni dua na gone lailai se qai siga vica ga na nona bula me tikoi kea, se dua na qase me qase ca sara; ni o koya na gone ena mate ni sa yabaki dua na udolu, ia na tamata i valavala ca ni sa yacova na yabaki e dua na drau e sa na ka ni voraki vua.
- ²¹ Mera na tara vale ka tiko kina, me ra tea na veiloga ni vaini ka kania na vuana.
- ²² Me kua tale ni ra tara e dua nodra i tikotiko, me ra kua tale ni tea e dua na kau me ra kania; me vaka na balavu ni bula ni dua na kau ena vakakina nodra yabaki ni bula na Noqu tamata, era na qai marautaka tiko na cakacaka ni ligadra.
- ²³ Ena ka walega na nodra oca, se vakasucuma na gone me ka ni rarawa vei ira; ni kawa e vakalouvinakataka o Jiova, kei ira na luvedra era na tiko vata ga.
- ²⁴ "Ni sa yaco dina sara se bera ni ra masu mai, Au sa rogo yani, ni ra qai tekivu me vosa mai, Au sa rogoca oti tu.
- ²⁵ Na wolifa kei na lami e rau na dovia vata na kedrau, na laione ena kania na taba ni sila me vaka na bulumakau yadru, kei na gata ena dau kania na kuvu ni qele. Era na sega ni veivakamavoataki se veivakamatei ena Noqu veiulunivanua tabu kecega," sa tukuna o Jiova.

CHAPTER 66

- S**a tukuna vakaoqo o Jiova: "O lomalagi sa Noqu i tikotiko vakaTuraga, o vuravura sai tutu ni yavaqu. A vale cava dou na tara me Noqu? kei na vanua cava Me'u dau cegu kina?"
- ² Na ka kecega oqori sa cakava na ligaqu, na ka kece oqori e tu dei," sa tukuna o Jiova. "Ia na tamata Au sa na goleva me sa dau yalomalumalumu, ka voroki rawarawa na yalona, ka sa rerevaka na Noqu vosa.
- ³ "O koya sa vakamatea na bulumakau e rawa ni vakamatea talega na tamata; o koya e cabora e dua na lami, e rawa ni musuka talega na domo ni koli; o koya e cabora nai madrali, e vaka talega na cabori ni dra ni vuaka; o koya e cabora na ka boi vinaka e vaka talega nona vosa vinakataka na matakau. Ena nodra sa digitaka ga na nodra sala mera muria, na lomadra sa marautaka na nodra vakaloloma,
- ⁴ "O Au na digitaka beka na ka era sa oca walega kina, ka vakarerei ira ena ka era rerevaka; baleta Ni'u kaci yani, sega ni dua e bau rogo, Ni'u vosa yani era sogota na daligadra; ia era cakava ga na ka dukadukali e mataqu, ka digitaka na ka Au sega ni taleitaka."
- ⁵ Dou rogoca na vosa i Jiova, oi kemudou sa rerevaka na Nona vosa; "O ira na wekamudou ka cati kemudou ka biuti kemudou tani ena vuku ni yacaqu, era sa tukuna, 'Me vakarokorokotaki o Jiova, ena rairai ga o koya mo dou reki kina,' ka ra na madua ga o ira."
- ⁶ Na domo ni mauwe mai na koro levu! Kei na rorogo mai na vale ni soro! Ni sa domo i Jiova, Nona sausaumi lesu tiko vei ira na kena meca!
- ⁷ "Ni se bera na nona taratara, sa vakasucu o koya, ka vakasucuma e dua na gone tagane, ni se bera ni yacovi koya mai na mosi.
- ⁸ O cei sa bau rogoca e dua na ka vakaoqo? O cei sa raica na ka vakaoqo? O vuravura e sega ni vakasucu ga vakadua ena dua na siga? Se sucu vata vakadua na lewei vuravura kece? Ena gauna sa taratara kina o Saioni, sa vakasucumi ira na luvena.
- ⁹ Me'u vakayacora beka na taratara ka sega ni vakayacora talega na vakasucu?" Sa tukuna o Jiova, "Se Me'u vakayacora beka na vakasucu ka qai sogota tale? " Sa tukuna na nomu Kalou.
- ¹⁰ "Dou reki vata kei Jerusalemi, ka marautaki koya oi kemudou kece sa lomani koya, dou reki vakalevu vata kei koya, oi kemudou ka tagicaki koya;
- ¹¹ Dou na vakani ka mamau ena loma ni lomaserena, o na vagunuvi ka vuabale ena vakavinavinaka, ni sa vakasinaiti iko na nona i ukuuku."
- ¹² Ni sa tukuna vaka oqo o Jiova: "Raica, Au na vakadrodroya vua na vakacegu me vaka na drodro ni uciwai, kei na nodra lagilagi na Veimatanitu tani me vaka na drodro ni mata ni wai lalai, o na qai vakani tiko, ena qai keveti iko o koya o na qai tenei e duruna.
- ¹³ Me vaka na nona veivakamenemenei na tina ni gone, Au na vakayacora talega vaka kina, dou na maroroi vaka talega kina mai Jerusalemi."
- ¹⁴ Ni dou sa raica na ka oqo, me reki na yalomudou, ena qai tubu me bulabula mai na nomudou sui me vaka na co, ena kilai na ligai Jiova vei ira Nona tamata, na cudruvi vei ira na Kena meca.
- ¹⁵ Raica, ena lako mai vaka na buka waqa o Jiova kei na Nona qiqi ni valu e vaka na covu-laca, ena Nona sausaumi lesu ena cudru katakata, kei na nona vosa e vageavutaka na ka kecega.
- ¹⁶ Ena yameyame ni buka waqa kei nai selewau, ena ia kina na veilewai o Jiova ena tamata kecega; e levu ena mate ena veivakamatei i Jiova.

17 "O ira era vakasavasavataki ira kei ira era ukutaki ira, ena nodra lakova na matakau ena loma ni teitei, era kania na viciko ni vuaka, kei na ka vakasisila kei na kalavo, era na vakawabokotaki vata ga," sa tukuna o Jiova.

18 "Au sa kila na nodra cakacaka kei na nodra vakanananu, Ni'u na vakasoqoni ira vata na duivosavosa ni veimatanitu, me ra lako mai ka raica na Noqui ukuuku.

19 "Au na biuta vei ira e dua nai vakatakilakila vei ira era dro Au na talai ira kina veimatanitu: Ki Tasisi, kei Puli, kei Luti o ira na dau vakadretaka na dakaititi, ki Tupali kei Javana, ki na veijanuyanu yawa yani era se bera ni rogoca na Kequi rogorogo, se raica Noqu i serau. Ia e ra na qai kacivaka yani Noqu lagilagi ki na veimatanitu tani.

20 "Era na kauti ira mai na mata veiwekani me ra mai vakacaboi soro vei Jiova na veivanua kecega, ena ose kei na qiqi ni valu na vatavata, ena meule kei na kameli, kina noqu ulunivanua tabu o Jerusalemi;" sa tukuna o Jiova, "Me vaka nodra kauta mai na luvei Isireli nai yaya savasava kina vale i Jiova.

21 "Au na lesia talega eso vei ira me bete kei na Livai," sa tukuna o Jiova.

22 "Me vaka na lomalagi vou kei na vuravura vou Au na qai vakarautaka me tu e mataqu," sa tukuna o Jiova, "Ena tudei vakatalega kina na nomudou kawa kei na yacamudou.

23 Ena yaco mai na gauna mai na dua na vula vou kina dua tale na vula, mai na dua na Siga ni Vakacecegu kina dua tale na Siga ni Vakacecegu, era na dui lako mai na veimataqali tamata mera mai qaravi Au." Sa tukuna o Jiova.

24 "Ni ra sa lako mai era na qai raica na yago ni tamata mate, o ira ka ra dau vakacudrui Au. E sega ni vuca na yagodra, ka sega ni boko rawa na buka waqa ka caudre tiko vei ira, ni ra raica na tamata kecega, era na vakasisilataka."

For other languages please go to **www.wordproject.org**